Dzisiaj 16 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu. św. Marcin 70.

Nr. 393 Wydanie P Poznań, czwartek dnia 29 sierpnia 1935 Rok 30

Poznań, 28 sierpnia.

Liga Narodów a zatarg w Afryce

Obrady Ligi Narodów rozpoczną się w środę, 4 września. W 5 dni później, 9 września, zbiera się zgromadzenie członków Ligi Narodów. Jednej i drugiej sesji przyświecają mało pomyślne horoskopy.

Nad jeziorem Lemańskiem będą kontynuowane zabiegi, by zażegnać jeszcze niebezpieczeństwo wojny włosko-abisyńskiej i naprawić niepowodzenia konferencji Trzech w Paryżu. Spór włosko-abisyński będzie więc punktem centralnym jesiennej sesji Rady Ligi. Optymiści żywią jeszcze nadzieję, że dzięki praktykom genewskich mężów stanu uda się może zatarg afrykański załagodzić i w ten sposób uratować powagę Ligi Narodów.

W zestawieniu z doświadczeniami lat ostatnich optymizm ten jednak nie wydaje się bardzo uzasadniony. Sporo bowiem jest dowodów niezaradności i słabości międzynarodowego aeropagu: nie zdołano się przeciwstawić wtargnięciu Japonji do Chin, aneksji Mandżuko i postępującej stale penetracji japońskiej wgłąb Azji. Zawiodła powaga Ligi na gruncie południowo-amerykańskim, gdzie Paragwaj i Boliwja staczały przez kilka lat uporczywe walki o Grand Chaco. Niemoc Genewy w Europie uwydatniła się najjaskrawiej w chwili łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Niemcy i ujawnienia przez nie zbrojeń na wielką skalę.

W praktyce nie udało się w Genewie zapobiec żadnemu poważniejszemu konfliktowi międzynarodowemu. Dlaczego?

Zwolennicy Ligi Narodów podnoszą, że instytucję tę wyposażono w czasie jej urodzin w statutowe uprawnienia pozornie wielkie, że jednak urzeczywistnienienie któregokolwiek z uprawnień natrafiało prawie zawsze na nieprzezwyciężone trudności z powodu braku egzekutywy i możności stosowania sankcyj. Struktura ta odbiera w praktyce uchwałom Ligi Narodów i jej Radzie wartość życiową. Skutkiem tego w momentach krytycznych genewski mechanizm międzynarodowy zawodzi. W Genewie wydaje się opinje, feruje nawet wyroki, lecz niema sił do zrealizowania postulatów międzynarodowej sprawiedliwości.

Obecnie zaś wszelkie próby szukania i pozyskania egzekutyw i sankcyj dla postanowień Ligi Narodów mogłyby się snadnie skończyć jej rozbiciem. Głowy faszystowskie znają doskonale genewską piętę Achillesową. Niedwuznacznie też zagroziły, że w razie niepomyślnego osądzenia zatargu z Abisynją oraz potępienia poczynań włoskich w Afryce Włochy opuszczą Genewę, idąc w ślady Niemiec i Japonji.

Groźba napewno nie rzucona na wiatr. Dla Mussolini'ego pomyślne załatwienie sporu abisyńskiego po linji wymogów polityki włoskiej jest zagadnieniem podstawowem. Zaangażowano przecież w polityce afrykańskiej cały prestiż wodza narodu i faszyzmu; odwrót z wytyczonej drogi równałby się klęsce systemu rządowego i pociągnąłby za sobą pogrzebanie włoskich marzeń imperjalnych na długie lata, jeśli nie na zawsze.

Za Ligą Narodów i utrzymaniem jej autorytetu opowiada się obecnie wyjątkowo mocno Anglja. Przedewszystkiem ze świadomości potrzeby bronienia własnych interesów. Włoskie dążenia imperjalne ogarniają bowiem zupełnie wyraźnie morze Śródziemne, które w rzeczywistości dotychczas jest w sferze wpływów angielskich. Wielkie międzymorze europejsko-afrykańskie zamyka bowiem na zachodzie Gibraltar angielski, a na wschodzie również angielski Port Said u wylotu Kanału Suezkiego. Na kluczowych bastjonach śródziemnomorskich: Malcie i Cyprze powiewa również flaga brytyjska.

Jeżeli więc Włochy zechcą spełnić swoje zapowiedzi — o czem donosimy w depeszach — i przystąpić do blokady wybrzeża północno-afrykańskiego, a więc i egipskiego, zadrażnienia anglo-włoskie grożą przeobrażeniem się w otwarty konflikt. Poważny głos londyńskiego „Observera", przestrzegający angielskie koła polityczne przed angażowaniem W. Brytanji w zbrojną interwencję anglo-włoską, jest dowodem powagi sytuacji.

Czy 88 sesja Ligi Narodów rozwikła trudności, które w razie zaognienia grożą nowym konfliktem wojennym? Rozstrzygnięcie tego pytania przyniosą niedalekie dni. A przecież uświadomić sobie trzeba, że z włosko-abisyńskiego zatargu afrykańskiego może się wyłonić konflikt europejski.

Poza tem zagadnieniem Liga Narodów będzie się zajmowała sprawą zagłębia naddunajskiego i uśpioną kwestją konferencji rozbrojeniowej. Inne kwestje są znaczenia drugorzędnego.

We wczorajszym artykule wstępnym wypadł jeden wyraz. Odnośne zdanie, cytujące słowa p. Greisera, miało brzmieć: Prezydent senatu gdańskiego pokpiwa sobie w Volkstagu z Polski i rządu polskiego, że... „w interesie porozumienia polsko-dańskiego" trzeba będzie wydalić z Gdańska korespondentów pism polskich, które kwestjonują samodzielność państwową Gdańska, jak gdyby p. Greiser nie wiedział, że traktat wersalski zna tylko wolne miasto Gdańsk, a nie państwo gdańskie.

Włochy grożą blokadą

Londyn. (Tel. wł.) Wiadomość o rzekomym zamiarze Mussoliniego zastosowania już w najbliższych dniach ścisłej blokady wybrzeży północno-wschodniej Afryki wywołała w angielskich kołach politycznych wielkie poruszenie. Z kół zbliżonych do rządu słychać, że W Brytanja odpowiedziałaby na taki krok ze strony Włoch energiczną kontrakcją.

Londyn. (PAT.) Zwiększenie załogi brytyjskiej na Malcie i w Adenie czynniki miarodajne tłumaczą tem, że jest to wykonaniem decyzji powziętej w roku ubiegłym jeszcze przed powstaniem sporu włosko-abisyńskiego. Zarządzenie to stanowi część ogólnego planu wzmocnienia brytyjskich baz wojskowych zagranicą.

KONFERENCJA LAVALA Z AMBASADOREM W. BRYTANJI

Paryż. (Tel. wł.) Prasa poranna omawia bardzo szeroko wczorajszą konferencję premjera Lavala z ambasadorem brytyjskim, snując na ten temat rozmaite przypuszczenia.

„Matin" twierdzi, że nie jest wykluczone, że mimo wczorajszych rozmów, rząd angielski nadal stać będzie na stanowisku domagania się w razie wybuchu wojny sankcyj lub chociażby moralnego napiętnowania Włoch. Dziennik nie aprobuje takiego stanowiska Anglji, twierdząc, że należy pozostawić również i innym państwom prawo patrzenia na zatarg z własnego punktu widzenia.

„Figaro" nie wierzy, by Włochy żądały wydalenia Abisynji z Ligi Narodów. Omawiając żądania angielskie zastosowania sankcyj, „Figaro" jest zdania, że rząd francuski nie przyłączy się do stanowiska Anglji i nie będzie głosował za sankcjami. Jest możliwe, że premjer Laval we wtorek powiadomił o tem ambasadora brytyjskiego.

PRACE WŁOSKO-ABISYŃSKIEJ KOMISJI ROZJEMCZEJ

Paryż. (Tel. wł.) Włosko-abisyńska komisja rozjemcza, która we wtorek zebrała się znów po raz pierwszy w Paryżu, przerwała swe prace na krótki czas. Po przesłuchaniu kilku świadków w Bernie, obie partje, według zdania „Journalu", opracowują swe referaty, które będą przedstawione na najbliższem posiedzeniu.

KTO PIERWSZY WYPOWIE WOJNĘ?

Londyn. (PAT.) Korespondent „Daily Telegraph" w Addis Abeba donosi, iż cesarz jest zdecydowany przeciwstawić się manewrom, polegającym na przedstawieniu pierwszych ewentualnych operacyj przeciwko Abisynji jako zwykłej akcji policyjnej. „Jeśli Włosi — pisze korespondent — zamierzaliby wtargnąć na terytorjum abisyńskie małemi oddziałami, Abisyńczycy poprostu odrzuciliby ich poza swoje granice. Jeśliby jednak Włochy zdecydowały się na ogólny atak, to cesarz zerwałby niezwłocznie stosunki dyplomatyczne i wypowiedziałby wojnę."

Bolzano. (Tel. wł.) Mussolini, który przybył tu wczoraj po południu, zwołał na dziś wieczorem specjalne posiedzenie gabinetu.

Paryż. (PAT.) Donosząc z Bolzano o zwołaniu przez Mussoliniego nadzwyczajnego posiedzenia rady ministrów, korespondent „Matin" podaje, iż na posiedzeniu zapadną decyzje co do dalszej akcji w Abisynji.

Londyn, (PAT). Specjalny korespond. „Daily Mail" donosi z Bolzlano że rząd włoski ogłosi deklarację, wyrażającą całkowitą gotowość poszanowania wszystkich spraw imperjum brytyjskiego i zaprzeczającą pogłoskom, jakoby Włochy nosiły się z zamiarami, mogącemi szkodzić interesom Wielkiej Brytanji.

Sowiety odrzuciły protest St. Zjedn.

Odpowiedź rządu Z. S. R. R. w sprawie wystąpień Kominternu w Moskwie

Moskwa. (PAT.) Zastępca komisarz ludowego do spraw zagr. Krestinskij wręczył wczoraj ambasadorowi Stanów Zjednoczonych Bullitowi odpowiedź na protest przeciw wystąpieniom 7-go kongresu Kominternu w Moskwie. W nocie tej, jak donosi Agencja Tass, powiedziano m. in.:

„Uważamy za nieodzowne podkreślić jak najenergiczniej, że rząd Z. S. R. R. zachowywał i zachowuje całkowite poszanowanie dla wszystkich swoich zobowiązań, do których należą wzajemne oczywiście zobowiązania do niemieszania się w sprawy wewnętrzne. Pański protest z dnia 25 sierpnia nie powołuje się na żaden fakt pogwałcenia przez rząd Z. S. R. R. swoich zobowiązań, wobec czego nie mogę przyjąć pańskiego protestu i jestem zmuszone odrzucić go.

„Rząd Z. S. R. R., podzielając szczerze pogląd rządu Stanów Zjedn., że ścisłe spełnianie zobowiązania o niemieszania się do spraw wewnętrznych jest zasadniczą przesłanką dla stosunków przyjaznych między naszemi państwami, oświadcza, że dąży do rozwoju dalszej przyjaznej współpracy między Z. S. R. R. i Stanami Zjedn., co odpowiada interesom narodów obu państw i ma ogromne znaczenie dla pokoju powszechnego."

Waszyngton, (PAT). Sekretarz stanu Hull odbył z prezyd. Rooseveltem rozmowę na temat odpowiedzi udzielonej przez Sowiety na notę protestacyjną rządu St. Zjedn. Prawdopodobnem jest, że rząd obierze jeden z trzech następujących sposobów działania: 1) odwołanie ambasadora na „wakacje" z pozostawieniem ambasady w Moskwie, 2) ograniczenie stosunków do ścisłych formalności zwyczajowych i 3) wystosowanie drugiej noty protestacyjnej w której przedstawione byłyby szczegółowo zarzuty, dotyczące propagandy komunistycznej. St. Zjedn.

Z olimpjady szachowej

Warszawa. (Tel. wł.) W wyniku rozegranych wczoraj wieczorem spotkań drużyna polska nadrobiła 2 pkt., dzielące ją od prowadzącej w tabeli turniejowej drużyny szwedzkiej. Wobec tego stan turnieju przedstawia się obecnie następująco:

Polska i Szwecja po 41 pkt., Stany Zjednoczone 39,5 (2) pkt., Czechosłowacja 39 (1) pkt., Węgry 39 pkt., Jugosławja 35,5 (2) pkt., Austrja 33 pkt., Argentyna 32,5 (1) pkt., Łotwa 32,5 (1) pkt., Estonja 31 (1) pkt., Francja 30 (1) pkt., Anglja 29 (2) pkt., Finlandja 28 pkt., Palestyna 27 (2) pkt., Litwa 26,5, Włochy 16,5 (2), Szwajcarja 15 (1), oraz Irlandja 8,5 (1) pkt.

Do końca turnieju olimpijskiego pozostało do rozegrania jeszcze cztery rundy.

Komunizm prowadzi akcję przeciw porządkowi międzynarodowemu

Organ Watykanu o przebiegu ostatnich narad Kominternu

Citta del Vaticano. (PAT.) „Osservatore Romano", omawiając przebieg ostatnich narad kominternu, stwierdza, że organizacja ta rozprawiała o sposobach wywoływania rewolucji komunistycznej w krajach, z któremi rząd Z. S. R. R. utrzymuje narmalne stosunki dyplomatyczne. Dalej „Osservatore Romano", przypominając słowa delegata Szwajcarji, wypowiedziane w Genewie z okazji przyjmowania Z. S. R. R. do Ligi Narodów — stwierdza, że komunizm jest w dalszym ciągu wrogiem wszystkich. Ostatni protest Stanów Zjednoczonych przeciw propagandzie międzynarodówki komunistycznej zwraca uwagę na zjawisko, które zagraża nietylko stosunkom pomiędzy Z. S. R. R. a innemi państwami, ale również porządkowi wewnętrznemu, istniejącemu w państwach, które uznały Z. S. R. R. Gdyby wszystkie państwa nie uginały się dzisiaj pod brzemieniem szczególnie pilnych zagadnień, mogłyby swój głos protestu skierować do Moskwy, aby zapobiec niedopuszczalnej ingerencji w swoje wewnętrzne sprawy. Zkolei „Osservatore Romano" przypomina komunikat moskiewski, wydany 15 maja, a donoszący, że Stalin rozumie i aprobuje obronną politykę Francji, celem utrzymania francuskich sił zbrojnych na poziomie bezpieczeństwa. Deklaracja ta — pisze „Osservatore Romano" — nie przeszkodziła temu, by francuska delegacja na sesji kominternu zaprotestowała przeciw militaryzmowi francuskiemu. Stalin, który jest dyktatorem Rosji i prezydentem kominternu, rozumie i aprobuje zbyt wiele rzeczy. Na wiosnę rozumiał potrzeby wojsk francuskich, a latem rozumiał akcję rewolucjonistów w Tulonie i Breście. Stwierdziwszy dalej, że podczas gdy Litwinow przewodniczy radzie Ligi Narodów, na kominternie padają słowa komunisty, iż masy proletarjatu będą potrzebowały czerwonej armji, która gwałtem zaprowadzi dyktaturę. „Osservatore Romano" wyraża opinję, że polityka kominternu i Ligi Narodów biegną po dwóch równoległych, które nigdy się nie spotkają. Jest rzeczą zdumiewającą, konkluduje organ watykański, że pewne narody, które w wielu dziedzinach zazdrośnie strzegą swego prestiżu i swej niezależności, pozwalają na to, aby pod egidą obcego rządu, uważającego się za ich przyjaciela, prowadzono akcję, skierowaną przeciwko porządkowi międzynarodowemu.

Przed konferencją Małej Ententy

Paryż, (PAT). Obradom konferencji ministrów spraw zagranicznych M. Ententy, które odbędą się tu 29 i 30 bm., przewodniczyć będzie jeszcze minister Titulescu, którego mandat przewodniczącego wygasa dopiero po zakończeniu obrad, by przejść w ręce premjera jugosłowiańskiego Stojadinowicza.

Program konferencji został w tych dniach zaaprobowany przez rządy Białogrodu, Pragi i Bukaresztu. W pierwszym rzędzie Mała Ententa ustali swój stosunek do paktu naddunajskiego. Zdaniem kół M. Entetnty, by układ, dotyczący stosunków naddunajskich, mógł mieć istotnie solidne podstawy, wymaga on przedewszystkiem gwarancji przeciwko akcji rewizjonistycznej oraz całkowitego potępienia teroryzmu. Państwa M. Ententy tylko wzamian za gwarancje w tej dziedzinie, będą mogły przejąć na siebie nowe zobowiązania w okręgu naddunajskim.

Drugim zasadniczym punktem obrad będzie sprawa rozbrojenia Węgier, Austrji i Bułgarji. M. Ententa, w porozumieniu z państwami Ententy Bałkańskiej, stoi w tej sprawie ściśle na stanowisku traktatów pokojowych. Wszelka rewizja klauzul, dotyczących uzbrojenia, należy do kompetencji Ligi Narodów i może być rozważana tylko w ramach jej procedury. Mała Ententa może ewentualnie wyrazić zgodę na rewizję tych klauzul, wzamian za nowe gwarancje bezpieczeństwa. O ileby zgodnie z zasadami, ustalonemi na konferencji w Stresie, przyszła konferencja rzymska zdolna była powołać do życia system bezpieczeństwa zbiorowego, opartego na poważnych gwarancjach, wówczas M. Ententa skłonna byłaby przedyskutować problem dozbrojenia Austrji i Bułgarji, a przedewszystkiem Węgier.

Konferencja państw północnych

Oslo, (PAT). Konferencja ministrów spraw zagranicznych 4-ech państw północnych rozpoczęła się dziś o godz. 11. Minister Munch z Kopenhagi i minister Hackzelt z Helsingforsu przybyli do Oslo już wczoraj wieczorem. Dziś rano przybył także szwedzki minister spraw zagranicznych Sandler. Wszyscy 4-ej ministrowie mają dziś o godz. 18.30 przemówić przed mikrofonem radjostacji w Oslo na temat rezolucyj powziętych na konferencji ministrów.

Gen. Fabrycy w Szwecji

Sztokholm, (PAT). Gen. Fabrycy, który bawi w Szwecji z rewizytą w imieniu wojska polskiego, przybył dziś do Sztokholmu, gdzie złożył wizytę posłowi R. P., p. Romanowi i szwedzkiemu ministrowi obrony narodowej Wennerstroemowi. Minister szwedzki udekorował gen. Fabrycego wielką wstęgą orderu miecza. Zkolei gen. Fabrycy złożył wizyty ministrowi spraw zagr. Sandlerowi, szefowi sztabu generalnego Nygrenowi, komendantowi Sztokholmu gen. Lillienhoeckowi.

Wiadomości

Obywatel rumuński Janco Chirzes został dziś wydalony z granic Rzeszy niemieckiej. Prasa zwraca uwagę, że to wydalenie dziennikarza rumuńskiego jest odpowiedzią na wydalenie z Rumunji korespondenta gazety „Voelkischer Beobachter", któremu nie pozwolono zabrać nawet walizek.

*

Trybunał ludowy w Berlinie skazał dziś 28-letniego obywatela czechosłowackiego Trbesta Wabra na 15 lat ciężkiego więzienia za działalność komunistyczną wśród młodzieży niemieckiej.

*

Prezydent republiki francuskiej p. Lebrun powrócił wczoraj wieczorem do Paryża z Brukseli.

*

Książę Walji zwiedził okręty wojenne francuskie, brytyjskie i włoskie, znajdujące się na redzie w Nicei **z okazji tygodnia zawodów żeglarskich.**

O przywileje emigracyjne dla Japończyków

Strategiczne znaczenie projektu japońskiego

Londyn. (PAT). „Daily Herald" donosi, że rząd japoński zamierza wszcząć rokowania dyplomatyczne z Wielką Brytanją, Holandją i innemi państwami, celem uzyskania przywilejów emigracyjnych na niektóre wyspy Pacyfiku dla kilku miljonów Japończyków. Posiadłości Wielkiej Brytanji, jak Fidzi, Samoa, Sarawek i Nowa Gwinea, jak również Borneo w Indjach holenderskich stanowią główne punkty, gdzie Japończycy pragnęliby móc wysłać swych kolonistów.

„Daily Herald" podejrzewa japońskich ministrów wojny i marynarki, iż powzięli ten projekt, gdyż „zdali sobie sprawę, jakie znaczenie strategiczne mieć może istnienie silnych kolonij japońskich w samem sercu posiadłości innych państw".

Dziennik wyraża przypuszczenie, że rząd tokijski okazałby się prawdopodobnie bardziej pojednawczym w kwestjach morskich, gdyby miał pewność uwzględnienia swych postulatów w zakresie emigracji.

Afera korupcyjna w Warszawie

Warszawa. (Tel. wł.). Przy budowie węzła na dworcu warszawskim wykryto nadużycia. Z polecenia prokuratora zostali osadzeni w areszcie do dyspozycji sędziego śledczego inspektor minist. komunikacji inż. Dobrucki, inż. Sergjusz Dobrzelewski, aplikant adwokacki Nerc i dwaj dostawcy materjałów budowlanych Falenberg i Lizert. Nadużycia zostały popełnione przez dopuszczenie prywatnych firm do przetargów budowlanych. Inż. Dobruckiego postawiono w stan oskarżenia z powodu zarzutu dopuszczenia się nadużyć przy powierzaniu firmom budowlanym dostaw, a Lizerta i Falenberga pod zarzutem przekupstwa urzędników. Śledztwo prowadzi sędzia Sobolewski. (w)

Przestrzegamy

T. zw. „delegatura wyborcza" „sanacyjnego" Bloku Bezpartyjnego Współpracy z Rządem rozsyła do organizacyj najprzeróżniejszych partyjną odezwę wyborczą, zatytułowaną „Obywatele" z zaproszeniem do jej podpisania.

Jest rzeczą znamienną, że dla ukrycia prawdy politycznej „delegaci wyborczy" na okręgi 93 i 94 miasta Poznania pp. Litwiniuk i Zawidzki nie podają Bloku Bezpartyjnego Współpracy z Rządem jako wysyłającego zaproszenie, lecz piszą tylko tajemniczo: „Delegatura wyborcza na okręg 93 i 94 — Poznań, pl. Wolności 17 m. 11, tel. 17-51 i 10-65". Stwierdzamy, że lokal ten jest partyjnym lokalem sekretarjatu B. B., a owa „delegatura wyborcza" — partyjno-„sanacyjnym" organem tegoż B. B.

Przestrzegamy organizacje społeczne, gospodarcze, kulturalne, charytatywne, religijne itp., którym się do spraw politycznych mieszać **nie wolno, by nie uległy partyjno**-politycznej sugestji B. B. i nie weszły tem samem w konflikt z prawem obowiązującem.

B. B., cokolwiek robi, niech ma odwagę wziąć to na swój własny rachunek partyjno-polityczny, a nie wciąga do swojej agitacji partyjnej organizacyj apolitycznych, służących innym celom.

Udaremniony zamach na plebanję

Warszawa. (Tel. wł.). Minionej nocy posterunkowy Teofil Smyczek zauważył na podwórzu parafji w Bujakowie w pow. rybnickim na Śląsku dwóch podejrzanych osobników, którzy na jego widok przeskoczyli parkan i zaczęli się ostrzeliwać. Policjant dał kilka strzałów, ale chybił. Dochodzenia stwierdziły, że bandyci chcieli dostać się na plebanję i zdołali już wyłamać zamek przy drzwiach do kancelarji parafjalnej. (w)

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.24 — 5.25 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.26¾ zł.

Kurs marki niem. Bank Polski oddział w Poznaniu, nienotowany.

błona fotograficzna nie zawodzi nigdy
ng 13 501

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 28. 8. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych notowano jedy 5% pożyczkę konwers., za którą płacono 66,50; pozatem ofiarowano 3% poż. bud. po 41,— bez obrotu. Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% dol. listy zast. po 40%, natom. poszukiwano 4½% listy zast. złote w złocie po 41,25 bez oddawców; w końcu płacono za 4% listy zast. konwert. 38¼%.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 92,50.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.
Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwersyjna 66,50 P.
4½% dol. listy zastawne serji K. z r. 1933 P. Z. K. 40,— +.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,25 P.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 92,50 P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 28. 8. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Ceny orjentacyjne:

Żyto zdr. suche (Usp. spok.)	11,00—	11,25
Pszenica (Uspos. spokojn.)	15,50—	15,75
Jęczmień 700—725 g/l.	13,50—	14,25
Jęczmień 670—680 g/l.	12,75—	13,00
Usposobienie spokojne.		
Owies nowy (Usp. spok.)	11,50—	12,00
Mąka		
żytnia I gat. 0,55% wł. w.	18,00—	19,00
żytnia I gat. 0,65% wł. w.	17,00—	18,00
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	14,75—	15,75
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	12,75—	13,75
Usposobienie spokojne.		
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	28,25—	30,75
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	27,75—	28,25
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	26,75—	27,25
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	25,75—	26,25
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	24,75—	25,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	24,25—	24,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	23,75—	24,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	21,50—	21,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	20,00—	20,50
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	19,00—	19,50
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	17,00—	17,50
Usposobienie spokojne.		
Otręby żytnie stand.	8,50—	9,00
Otręby pszen. grube stand.	9,00—	9,50
Otręby pszenne średnie st.	8,50—	9,00
Otręby jęczmienne	8,50—	9,75
Rzepak zimowy	32,50—	33,50
Rzepik zimowy	30,00—	31,00
Gorczyca	34,00—	36,00
Groch Viktorja	25,00—	27,00
Groch Folgera	20,00—	21,00
Mak niebieski	40,00—	42,00
Inkarnatka	35,00—	38,00
Makuch lnian. w taflach	17,50—	17,75
Makuch rzepakowy w tafl.	12,50—	12,75
Makuch słon. w tafl. 42/43%	17,25—	17,75
Śrut Soja	19,00—	20,00
Słoma pszenna luzem	1,75—	1,95
„ pszenna prasowana	2,35—	2,55
„ żytnia luzem	2,00—	2,25
„ żytnia prasowana	2,50—	2,75
„ owsiana luzem	2,75—	3,00
„ owsiana prasowana	3,25—	3,50
„ jęczmienna luzem	1,25—	1,75
„ jęczmienna prasow.	2,15—	2,35
Siano zwykłe luzem	5,25—	5,75
„ zwykłe prasowane	5,75—	6,25
„ nadnoteckie luzem	6,25—	6,75
„ nadnoteckie pras.	6,75—	7,25

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 548 tonn, pszenicy 326 tonn, jęczmienia 410 tonn, owsa 45 tonn, mąki żytniej 49 tonn, mąki pszennej 21,1 tonn, otrąb żytnich 221,1 tonn, otrąb pszennych 80 tonn, otrąb jęczmiennych 15 tonn, gorczycy 12,5 tonn, grochu Wiktorja 95 tonn, rzepaku 3 tonny, rzepiku 12 tonn, maku niebieskiego 1 tonna, lucerny 10 tonn, wyki 0,4 tonn, makuchu lnianego 50 tonn, makuchu rzepakowego 20 tonn, makuchu słonecznikowego 7,5 tonn, śrutu soja 17,5 tonn, śrutu palmowego 15 tonn.

Zagranica wobec sterylizacji

Zamknięty z końcem ub. tygodnia 11 międzynarodowy kongres prawa karnego i więziennictwa w Berlinie wywołał na łamach prasy niemieckiej szereg sprawozdań, z których treści zdawaćby się mogło, jakoby świat prawniczy zagranicy solidaryzował się z niektóremi, częściowo rewolucyjnemi uchwałami, których autorstwo przypisać należy narodowo - socjalistycznym gospodarzom kongresu. Zwłaszcza odnośnie sterylizacji doniosła prasa niemiecka z zadowoleniem, że „stanowisko niemieckie zostało praktycznie przyjęte" („Völkischer Beobachter").

Fakt ten wymaga wyjaśnienia. Obrady kongresu były chwilami nader burzliwe z powodu znacznych rozbieżności między delegatami niemieckimi a większością prawników i uczonych z zagranicy. Ale ponieważ przy głosowaniu rezolucyj liczono głosy nie krajów, reprezentowanych na kongresie, lecz delegatów, zaś delegacja niemiecka, składająca się z około 600 członków, znacznie przewyższała swą liczbą delegacje innych krajów, więc rezolucje mogły przechodzić po myśli delegacji niemieckiej i stojącego za nią rządu narodowo-socjalistycznego.

Wywołało to — jak już wyżej mówiliśmy — szczególnie duży oddźwięk przy dyskusji nad sprawą sterylizacji. Delegat brazylijski, w obliczu majoryzacji głosów przez liczebną delegację niemiecką, domagał się głosowania według krajów. Szereg innych delegatów, jak prof. Rutgers z Amsterdamu, Saladana z Madrytu, hr. d'Almeida z Brazylji wypowiedzieli się przeciw sterylizacji wogóle. Natomiast w obozie jej zwolenników stanęli (z pewnemi zastrzeżeniami) prof. Naville z Genewy oraz delegatka z Czechosłowacji pani dr. Vesela. Należyty obraz w ciekawej tej dyskusji przyciemniony został przez występującą jednolicie delegację niemiecką, która pod wpływem panujących obecnie w Niemczech doktryn, wywierała przez swą nader liczną obecność nacisk na treść ostatecznych rezolucyj.

Pomimo więc, że uchwała w sprawie sterylizacji, przyjęta na ostatniem plenarnem posiedzeniu berlińskiego kongresu, nie odzwierciedla poglądów licznych krajów, gdzie sprawa sterylizacji oceniana jest negatywnie, warto ją poniżej przytoczyć jako wskazówkę, w jakim kierunku idą postulaty światopoglądu narodowo - socjalistycznego. Oto główne punkty wspomnianej rezolucji, która wywołała tyle wrzawy wśród świata prawniczego:

1. W postanowieniach prawodawczych konieczne jest rozróżniać między pojęciem „sterylizacji" i „kastracji". Obie operacje są odmiennego charakteru i pociągają odmienne skutki.

2. Korzystne rezultaty prewencyjno-terapeutyczne kastracji przy zaburzeniach seksualnych winny skłonić wszystkie państwa do odpowiedniej zmiany i uzupełnienia swoich ustawodawstw, aby zapewnić przeprowadzenie tej operacji na wniosek zainteresowanego, oraz aby uwolnić go od nienaturalnych popędów, które wywołują obawę przestępstw seksualnych.

3. To samo dotyczy sterylizacji z powodów zdrowotnych w razie zgody danej osoby.

4. Przymusowa kastracja może być porównana z innemi środkami ochronnemi, które przepisane są ustawodawstwem. Przymusowa sterylizacja ze względów eugenicznych jest polecenia godnym zabiegiem prewencyjnym, ponieważ zmniejsza ona liczbę osobników małowartościowych, z których rekrutują się kryminaliści.

5. Środki ochronne sterylizacji i kastracji, stosowane wobec niebezpiecznych przestępców, są celowe pod warunkiem, że będą uzasadnione opinją lekarską.

Ostatni punkt pomyślany był jako osłabienie całej rezolucji, zwłaszcza wobec tego, że z różnych stron krytykowana była nadmierna pochopność władz sądowych do przeprowadzania sterylizacji, nawet gdy brak ku temu dostatecznych powodów. To też uchwała uzupełniona jest oświadczeniem, że przy wspomnianych zabiegach ochronnych stosowana być winna dalekoidąca ostrożność, jak i dokładne zbadanie każdego wypadku przez komisję prawników i medyków.

Dla tych z pośród uczestników kongresu prawa karnego, których szczególnie interesuje wymienione zagadnienie sterylizacji, wchodzące ponadto w zakres medycyny i demografji, korzystnie się składa, że odrazu po zamknięciu jednego kongresu otwarty został w bież. tygodniu w Berlinie inny kongres międzynarodowy, dotyczący stosunków ludnościowych. Kongres trwa od 27—30 sierpnia i zakończony jest wspólną wycieczką uczestników do Drezna dla zwiedzenia muzeum higjeny. Kilkudziesięciu referentów zgłosiło swe rozprawy na temat statystyki ludnościowej, higjeny rasowej, antropologji, medycyny i zagadnień społecznych. Są to przeważnie również tematy, silnie obsadzone przez naukę Niemiec narodowo-socjalistycznych, co zapewne wywoła niemniej ciekawą dyskusję między delegatami różnych krajów, jak na kongresie prawa karnego.

Ze strony polskiej zgłoszone zostały referaty: prof. Szulca z Warszawy p. t. „Bilans życiowy Polski" oraz prof. Stołyhwy z Krakowa na temat antropologicznej struktury Śląska.

PRZED WIELKĄ DECYZJĄ

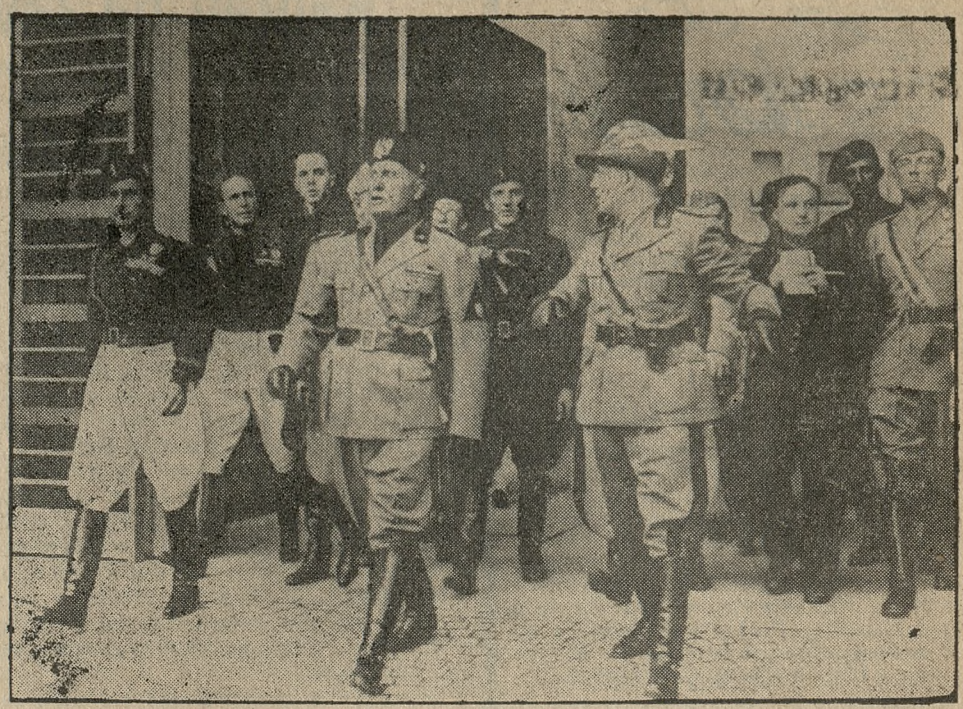

Mussolini przybył onegdaj do Bolzano w północnych Włoszech, aby wziąć udział w wielkich manewrach armji włoskiej. Na zdjęciu „il duce" w towarzystwie gen. sekretarza partji faszystowskiej Staraze'go.

O Kaszubach w Anglji

Dzięki staraniom Instytutu Bałtyckiego znana w Anglji firma wydawnicza Faber i Faber w Londynie podjęła się wydania w angielskim przekładzie pracy zbiorowej: „Kaszubi, kultura ludowa i język", opracowanej przez dr. Fr. Lorentza, prof. dr. A. Fischera i prof. dr. T. Lehra-Spławińskiego (wydanej w r. 1934, jako tom XVI Pam. Instytutu Bałtyckiego).

Przekład angielski ujrzał przed kilkunastu dniami światło dzienne p. t.: „The kassubian civilization" i przedstawia się pod względem zewnętrznym okazale. Przedmowę do wydania angielskiego napisał uczony o światowej sławie dr. Bronisław Malinowski, prof. antropologji na uniwersytecie w Londynie. Wskazuje on tu, że monografja o „Kaszubach" ma dla czytelnika angielskiego szersze znaczenie, aniżeli tylko naukowo-badawcze.

Mianowicie świat anglosaski obecnej doby nie posiada znajomości często bardzo skomplikowanych stosunków narodowościowych, panujących na kontynencie europejskim. Jednakowoż wzajemna zależność ekonomiczna i polityczna poszczególnych krajów zmusza do poznawania tych stosunków, z czego wypływa ważność bezstronnego na nie spojrzenia.

Właśnie studjum o plemieniu kaszubskiem, jako najbardziej dzisiaj na zachód wysuniętej placówce północno-zachodniej Słowiańszczyzny, przedstawia ciekawy materjał pod względem folklorystycznym, lingwistycznym, historycznym i narodościowym, a tem samem budzi również u cudzoziemców zrozumiałe zainteresowanie naukowe.

Angielski wydawca dołożył wszelkich starań, by szata zewnętrzna pracy wypadła jak najbardziej poprawnie, co się mu w zupełności udało. Treść zdobi 31 ilustracyj i rysunków, starannie dobranych i dobrze wykonanych, oraz dwie mapki zasięgu terytorjalnego języka kaszubskiego w granicach Polski i narzeczy plemiennych Słowian bałtyckich.

Miejmy nadzieję, że wszechstronne poznanie jednego z najciekawszych i najważniejszych odcinków państwa polskiego, bo łączącego Rzeczpospolitą bezpośrednio z Bałtykiem, zostanie udostępnione szerokim sferom czytelników angielskich, a tem samem przyczyni się do usunięcia niejednego z fałszywych twierdzeń, jakie wkradły się do opinji zachodnio-europejskiej drogą często nieścisłej publicystyki.

MALTA — BASTJON ANGLJI

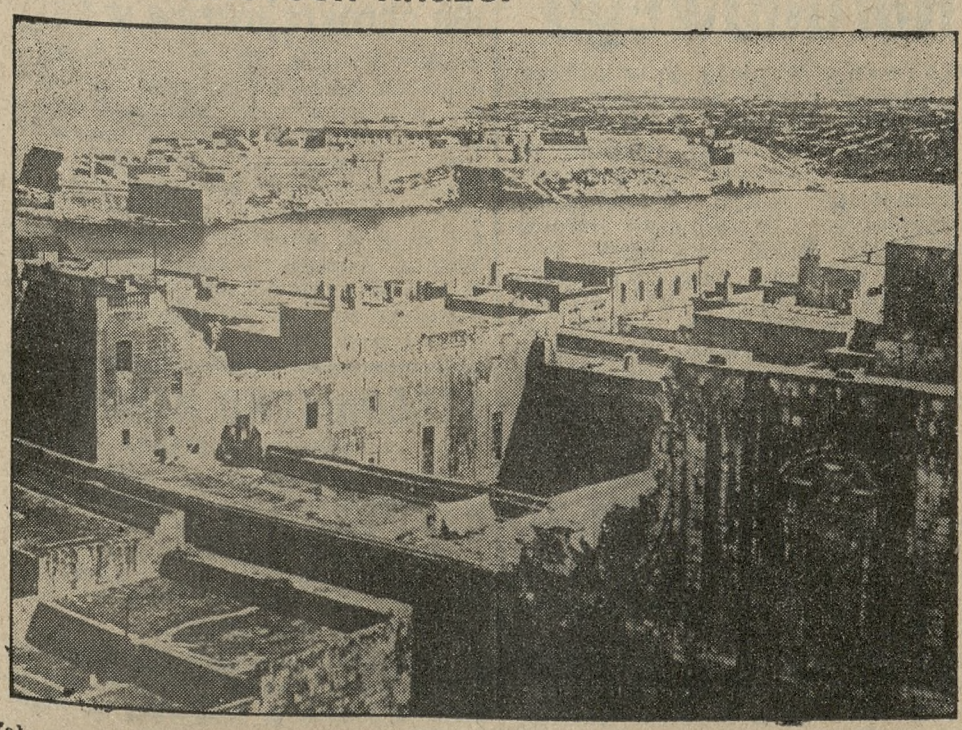

Załoga brytyjska na wyspie Malta zostanie w związku z grożącą wojną włosko - abisyńską poważnie wzmocniona. Fotografja przedstawia fort Bicasoli na Malcie

Dalsze rewizje u narodowców

Aresztowanie b. posła Lewandowskiego

Z Bydgoszczy donosi nasz korespondent:

We wtorek bydgoska policja śledcza przeprowadziła przed południem ponowną rewizję w lokalu sekretarjatu Stronnictwa Narodowego w Bydgoszczy przy ulicy dr. Emila Warmińskiego, a także w mieszkaniu kilku członków zarządu powiatowego Str. Nar. Poszukiwano jakichś ulotek przedwyborczych.

Ulotek tego rodzaju nie znaleziono, natomiast zabrano pewną ilość druków i instrukcyj organizacyjnych. W związku z tem przesłuchano prezesa zarządu powiatowego posła Lewandowskiego, wiceprezesa radnego Dymkowskiego i członków zarządu radnego Konarskiego i Majorczyka.

Posła Lewandowskiego po przesłuchaniu i spisaniu protokułu odstawiono do aresztu śledczego, gdzie zatrzymano go około 10 godzin. Późnym wieczorem nastąpiło zwolnienie z aresztu.

Z Wolsztyna donosi nasz korespondent:

Policja umundurowana przeprowadziła rewizję w sekretarjacie Str. Narodowego w Wolsztynie. Wynik negatywny.

Następnie dokonano rewizji u kierownika powiatowego Str. Nar. p. Adama Przybyły również z wynikiem ujemnym. P. Przybyłę doprowadzono na posterunek, lecz po spisaniu protokółu zwolniono go.

Również przeprowadzono rewizję u p. Stanisława Dulaty. Zabrano tam tylko wywieszoną w oknie wystawowem ulotkę.

R.

Z życia

(—) Reforma szkolnictwa, zapoczątkowana przez braci min. Jędrzejewiczów, daje już dziś rezultaty, zapewne przez nich samych nie oczekiwane.

Dzieci wiejskie, chcące się kształcić, muszą iść do miast, do szkół powszechnych sześcio- i siedmio-klasowych. Takich szkół po wsiach jest bardzo niewiele. Niektóre miasta nie chcą przyjmować takich dzieci obcych do swoich szkół. Miasta — mówią burmistrze — muszą dawać budynki, muszą pokrywać wydatki rzeczowe, muszą opłacić mieszkania nauczycielom; nie mamy obowiązku ponosić kosztów za dzieci nie-miejskie. Trzy miasta małopolskie wprowadziły specjalne opłaty od dzieci, dochodzących do szkół miejskich z poza rogatek miejskich. Kraków i Jasło żądają po 10 zł od dziecka, Rzeszów aż 25 zł. Burmistrz Rzeszowa, pułk. Niemierski, obliczył, że od 716 dzieci obcych po 25 zł to 18 900 zł, a więc suma dla kasy miejskiej bardzo znaczna. Rada miasta wniosek burmistrza przyjęła większością głosów.

Uważamy tendencję miast do ograniczania dopływu dzieci ze wsi do miast za wręcz szkodliwą. Utrudnianie nauki jest barbarzyństwem. Nie wolno tego robić. A poza tem dopływ dzieci wiejskich do miast ożywia życie miasta. Dziecko musi mieszkać, musi jeść, musi kupić przybory szkolne, książki, ubranie, buty. Korzysta na tem właściciel mieszkania, kupiec, rzemieślnik. Do dziecka przybywają rodzice. Także niejeden grosz zostawią w mieście.

Nie należy naśladować Krakowa, Jasła i Rzeszowa!

Przeciwnie. Należy dać młodzieży serce i pomoc wszechstronną.

Matko, czy potrafisz obronić własne dziecko? Zapisz się na kursy LOPP. Zapisy do Kół Kobiecych LOPP. przyjmuje Ośrodek Propagandy LOPP. przy ul. 27 Grudnia 19 i Biuro Okręgu Wojew. LOPP. przy ul. Fredry nr. 3, m. 4, I p.

Z Kraju

UMOWA PRACY

Sąd Najwyższy orzekł, że umowa pracy różni się od usług samodzielnego przedsiębiorcy, w szczególności: zależnością pracownika od pracodawcy, związaniem pracownika czasem lub miejscem pracy, uprawnieniem jego do dochodu bez względu na wynik pracy.

WYSTĄPIŁ NA DROGĘ SĄDOWĄ

P. Ignacy Dormont, pracując w radjotechnice, skonstruował w 1927 r. aparat do przyjmowania audycyj radjowych w jadących pociągach, dając możność pasażerom słuchania radja na słuchawki i przez głośnik. Min. komunikacji zaprosiło wynalazcę, aby na próbę zainstalował aparaturę w pociągu do Skierniewic, w wagonie salonowym ministra. Próby wykazały, że audycje można odbierać nietylko z Warszawy, ale i z innych stacyj nadawczych.

Po przerobieniu aparatu do użytku dla publiczności, wynalazca otrzymał koncesję na eksploatację, najpierw na pociągi krakowskie, a później i na inne. Gdy wynalazek utrwalił się, min. komunikacji wypowiedziało Dormontowi koncesję, a eksploatację radja objęła T. A. T.

Wynalazca wystąpił na drogę sądową przeciwko P. A. T. o straty i utracone zyski za odebranie koncesji, obliczając wysokość powództwa na kwotę 896.800 zł.

W SPRAWIE SPRZEDAŻY ŻYRARDOWA

Jak donoszą, niedawno bawił w Warszawie ponownie jeden z mężów zaufania francuskiego koncernu Boussac, dyr. Lenormand, w sprawie sprzedaży Zakładów Żyrardowskich. Sprawa ta się toczy już od pewnego czasu — reflektuje na kupno pewna grupa banków polskich, lecz wysunięta pierwotnie cyfra 20 miljonów złotych za większość akcyj, była zbyt wygórowana. Obecnie, jak słychać, cena zmalała, a sprawa kupna ma być zadecydowana ostatecznie w październiku.

ULICE M. ŁODZI BĘDĄ ZADRZEWIONE

W Łodzi projektuje się obecnie założenie obszernego skweru w dzielnicy robotniczej Bałuty, która jest dotychczas najuboższa w zieleń. Skwer ma powstać przy ulicy Brzezińskiej; tam również ma być założony ogródek jordanowski dla dzieci. Nadto szereg ulic ma być obsadzonych drzewami, zaś aleje Kościuszki będą zaopatrzone w kwietniki.

STRAJK 1.500 TKACZY

Na tle zarobkowem wybuchł w Łodzi i okręgu tamtejszym strajk tkaczy — chałupników, wyrabiających chustki wełniane i półwełniane. Ogółem zaprzestało pracować około półtora tysiąca chałupników.

CAŁA WIEŚ W PŁOMIENIACH

Wieś Osiny Górne, w pow. siedleckim, stała się nocy onegdajszej pastwą pożaru. Ogień powstał w pewnej zagrodzie i ogarniał potem jeden dom po drugim. Mimo przybycia aż dziesięciu straży pożarnych z okolicy, ze strażą siedlecką na czele, niewiele od klęski zdołano uratować. Pastwą płomieni padło 10 zagród gospodarskich, składających się z 16 budynków mieszkalnych, 11 stodół i 13 innych zabudowań. Zginęły także zbiory tegoroczne i narzędzia rolnicze, natomiast inwentarz żywy przeważnie ocalał. Straty są poważne.

ODCZYT ŻYDOWSKI O ŚLĄSKU

W sali powstańców w Katowicach, odbył się odczyt znanego działacza żydowskiego Żabotyńskiego. Na odczyt przybyło około 1.000 osób. Ponieważ władze obawiały się ewentualnych wystąpień antyżydowskich, ulice położone w pobliżu placu Wolności były obstawione posterunkami policyjnemi. Oprócz tego po ulicach krążyły liczne patrole policji konnej i pieszej.

LIKWIDACJA ZASŁUŻONEGO ORGANU KATOLICKIEGO

„Wiadomości Katolickie" w Krakowie przestały wychodzić. Był to dwutygodnik redagowany przez dr. Zofję Włodkową, znaną i zasłużoną działaczkę katolicką. Przez lat dwanaście „Wiadomości katolickie" w bardzo trudnym okresie wydawniczym spełniały świetnie swe zadanie, orjentując inteligencję katolicką w najważniejszych przejawach życia społecznego.

Zasługą „Wiadomości Katolickich" było i jest tłumaczenie „Summy" św. Tomasza z Akwinu. W numerze pożegnalnym jest zawarte dokończenie przekładu czwartej księgi „Summy". (KAP)

PLAGA DZIKÓW NA WSCHODZIE

O pojawieniu się wielkich stad dzików, liczących po kilkanaście sztuk, donoszą z różnych stron powiatów na pograniczu wschodniem, mianowicie zaś rówieńskiego. Zwierzęta te są tak rozzuchwalone, że nawet w obecności ludzi napadają na uprawione pola i wyrządzają znaczne szkody. Któregoś dnia cztery dziki wpadły do miasteczka Poryck, wzbudzając niemały popłoch wśród tamtejszej ludności.

Kapłan na ławie oskarżonych

Proboszcz z Szamocina ks. Bol. Filipowski skazany na 7 miesięcy więzienia

Margonin. (Tel. wł.) W czwartek odbył się przed tutejszym sądem grodzkim proces przeciwko proboszczowi z Szamocina ks. Bolesławowi Filipowskiemu, oskarżonemu z art. 156 kk.

Akt oskarżenia zarzucał ks. proboszczowi, że w dniu 15 maja br. w Szamocinie w czasie nauki katechizmu w szkole powszechnej, zwracając się do ucznia Józefa Nóżki, noszącego na ramieniu opaskę żałobną, miał się wyrazić „na co nosisz tę szmatę", a do wszystkich uczni „wy nie jesteście z nim krewni, a opaskami się bawicie". Wypadki te miały miejsce w związku z żałobą po ś. p. marszałku Piłsudskim.

Sala sądu grodzkiego wypełniona była szczelnie publicznością, która z zainteresowaniem śledziła przebieg procesu, w którym jako oskarżony występował kapłan katolicki i proboszcz sąsiedniej parafji.

Rozprawie przewodniczył sędzia sądu grodzkiego p. Kuroch, a w charakterze oskarżyciela publicznego wystąpił asesor prokuratorji w Bydgoszczy p. Stefan Kliszczyński.

Na rozprawę powołano w charakterze świadków uczni, biorących udział w tej lekcji, a więc chłopców i dziewczynki w wieku od 10 lat, oraz komendanta posterunku P. P. w Szamocinie Trafasa.

Oskarżony w zeznaniach swoich zaprzeczył faktom, podanym w akcie oskarżenia. Zeznał, że prowadząc w dn. 15 maja lekcję katechizmu z 76 dziećmi (chłopcy i dziewczynki w wieku około 10 lat), które przygotowywał do I komunji św., zauważył, że uczeń Nóżka bawi się pod ławką jakimś przedmiotem i nie uważa na wykład. „Zapytałem chłopca: Co tam masz? Na to odpowiedział Nóżka: „mam żałobę". Czy umarł ci ktoś z krewnych? Ponieważ chłopiec oświadczył, że nosi żałobę po zmarłym marsz. Piłsudskim dopiero zorjentowałem się i zauważyłem, że około 10 dzieci nosi opaski żałobne na ręce. Na tem temat ten zakończyłem i prowadziłem wykład dalej".

Zkolei zeznają jako świadkowie chłopcy, którzy brali udział w nauce religji; za wyjątkiem Nóżki, pozostali chłopcy nie przypominali sobie, aby podczas wykładu padło słowo „szmata", zeznali natomiast, że Nóżka się bawił opaską. Następnie na wniosek obrony mimo sprzeciwu prokuratora, sąd przystąpił do przesłuchania świadków odwodowych chłopca Bańczuka i dziewczynki Kubiszównej. Dzieci zeznały zgodnie, że chłopiec Nóżka spóźnił się na lekcje i przeszkadzał na niej, zaprzeczają natomiast, jakoby ks. prob. użył wyrażenia „szmata" i zakazał dzieciom nosić opaski. Prokurator podtrzymał akt oskarżenia, domagając się surowego wymiaru kary.

Obrońca oskarżonego adw. Krysiak z Bydgoszczy zajął się w swem przemówieniu kwalifikacją prawną aktu oskarżenia. Obrońca wykazał, że zastosowanie art. 156 nie znajduje uzasadnienia, gdyż w chwili dokonania przestępstwa, objętego aktem oskarżenia, art. 156 jeszcze nie obowiązywał, gdyż rozporządzenie Prezydenta o zarządzeniu żałoby narodowej nie mogło jeszcze dotrzeć do wiadomości przeciętnego obywatela.

Następnie obrońca wykazuje, że proces powstał na podłożu wielce charakterystycznem. Mianowicie zeznawali w nim chłopcy, którymi opiekowali się równocześnie i ks. prob. Filipowski i kierownik szkoły p. Świetlik. Obrońca podkreślił, że między obu wychowawcami dzieci istniały od dłuższego czasu naprężone stosunki. Następnie obrońca wykazuje sprzeczność zeznań świadków oskarżenia, zupełne zaprzeczenie świadków odwodowych, a wreszcie młody wiek i dziecinny sposób składania zeznań, który odrzuca możliwość poważnego traktowania tych zeznań. Jedyną osobą, której zeznania mogą być brane pod uwagę poważnie, jest osoba oskarżonego, który, nosząc szatę duchowną i ciesząc się ogólnym szacunkiem, nadaje odpowiedni ciężar gatunkowy swoim zeznaniom. Wobec tego wnosi o uniewinnienie swojego mandanta.

W ostatnim słowie oskarżony podkreśla, że jako kapłan i pedagog uważał za swój obowiązek zwrócić chłopcom uwagę, by podczas omawiania tak poważnego tematu, jakiem jest zagadnienie mszy św., skupili się należycie i nie przeszkadzali.

„Nie poczuwam się do winy, gdyż tylko wypełniałem swój obowiązek, nałożony na mnie przez władzę duchowną i przez władze szkolne i wobec tego proszę o uniewinnienie".

Sąd zarządził jednodniową przerwę i wyznaczył termin publikacyjny na sobotę, 24. bm. o godz. 12 w południe.

W sobotę w południe przy wypełnionej sali ogłosił sąd wyrok, skazujący ks. prob. Filipowskiego na 7 miesięcy bezwzględnego więzienia i 40 zł grzywny.

*

Ks. prob. Bolesław Filipowski po ukończeniu gimnazjum w Międzyrzeczu odbywał studja teologiczne w Poznaniu i Gnieźnie. Jako duszpasterz pracował w Oborzyskach i następnie w Obornikach. Wojna zastaje go w Zbąszyniu. Gdy wybuchło powstanie wielkopolskie, wstępuje w szeregi powstańcze i przez 13 miesięcy tułając się bez dachu nad głową, pełni służbę duszpasterza, odprawiając nabożeństwa w przygodnych lokalach lub pod gołem niebem. Jest kapelanem wojskowym, a jednocześnie przygotowuje kadry nauczycieli Polaków, aby mogli oni prowadzić nauczanie dziatwy polskiej w mowie ojczystej. Następnie w charakterze kapelana obejmuje cały odcinek frontu powstańczego od Ujścia do Leszna. Kiedy walki na froncie zachodnim ustały, wyjeżdża z brygadą płk. Zenktellera na front przeciwbolszewicki. Po powrocie z wojny do Wielkopolski przez 9 lat prowadzi parafję w Głuszynie pod Poznaniem, a od roku 1929 jest proboszczem w Szamocinie.

Pracą swoj ąduszpasterską i patrjotyczno-obywatelską zyskuje sobie powszechną miłość i szacunek. Tworzy szereg organizacyj kościelnych i parafjalnych, stawia piękny pomnik Serca Pana Jezusa, który jest prawdziwą ozdobą Szamocina, odnawia kościół, sprawia nowe dzwony itd.

Polki z Francji opuszczają Poznań

W piątek 30 bm. wieczorem o godz. 24 z dworca głównego odjeżdżają rodaczki nasze zrzeszone w Związku Towarzystw Kobiecych we Francji. Bawiły na ziemi polskiej z swą dziatwą przez 5 tygodni, by tu nabrać sił i mocy do zachowania ducha wiary i polskości i udzielenia go swym najbliższym, a przedewszystkiem swej dziatwie. Wracają z wielkiem, świętem postanowieniem, że tam choć na obczyźnie służyć będą wiernie Bogu i sprawie ojczystej!

Pragnęlibyśmy, ażeby chwila odjazdu naszych rodaczek głęboko utrwaliła się w ich pamięci i sercu. Dlatego to zwracamy się z gorącem apelem do wszystkich organizacyj katolickich i społecznych miasta Poznania, by zechciały wysłać delegacje z sztandarami, oraz by społeczeństwo, szczególnie kobiety polskie, jak najliczniej przybyły na dworzec pożegnać nasze drogie rodaczki z Francji.

W ostatniej chwili przypominamy nasz apel o składaniu darów w materjale oświatowym, przedewszystkiem czasopism dla dziatwy jak Płomyk, Płomyczek oraz Małego Przewodnika, który najchętniej bywa czytany przez naszą młodzież zagranicą. Dary przyjmuje oraz udziela wszelkich informacyj, dotyczących wyjazdu wycieczki, Stowarzyszenie „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie" Zarząd Główny — Aleje Marcinkowskiego 7, m. 15. Dom Ogrodowy.

Ze Stronnictwa Narodowego

Śmigiel. W niedzielę miał się odbyć w Śmiglu zjazd Str. Narodowego, na który zapowiedzieli swój przyjazd delegaci nietylko z powiatu ale i z dalszych miejscowości. W ostatniej chwili zjazd został wskutek zakazu władz odwołany.

Oborniki. Imponujący zjazd Str. Narodowego obwodu Piotrowo odbył się w Ludomach przy udziale kilku set uczestników. Po przeglądzie przybyłych placówek nastąpił raport, poczem uczestnicy zjazdu udali się do kościoła na nabożeństwo.

Po uroczystościach kościelnych uczestnicy zjazdu udali się do miejscowej sali na wielkie zebranie. Po odśpiewaniu Pieśni Bojowej p. Bzyl wygłosił referat n. t. kwestji żydowskiej, wyjaśniając jednocześnie stanowisko Stronnictwa wobec nadchodzących wyborów. Zebrani zgodzili się z wywodami mówcy i postanowili nie brać udziału w wyborach. Następnie odbyła się dekoracja mieczykami Chrobrego, której dokonał p. Bzyl. Uroczystość zakończono okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i odśpiewaniem hymnu Młodych. (Ko)

Gniezno. W niedzielę w kinoteatrze „Słońce" odbyło się zebranie Str. Narodowego, któremu przewodniczył p. dr. Stefan Piechowski. Obecni na zebraniu b. posłowie Lewandowski i Przanowski złożyli wyczerpujące sprawozdania z działalności narodowego klubu parlamentarnego oraz wyjaśnili, dlaczego narodowe społeczeństwo w nadchodzących wyborach do ciał ustawodawczych udziału nie bierze. Wywody b. posłów licznie zgromadzona publiczność przyjęła do wiadomości z prawdziwem zadowoleniem. Po odśpiewaniu hymnu Młodych prezes solwował zebranie. Jak wiadomo, zebranie niedzielne miało się odbyć w Hotelu Europejskim, lecz w ostatnim momencie policja wszystkie drzwi, prowadzące do sali opieczętowała, a to dlatego, że popołudniu w tej samej sali miało się odbyć zebranie wyborców do Senatu.

Żerków. Ogólne zebranie członków Koła Str. Narodowego zagaił kierownik placówki p. Latusek. Następnie p. Weychta w dwugodzinnem przemówieniu zobrazował dawniejszy oraz teraźniejszy stan Polski zarówno pod względem materjalnym jak i moralnym. Zebrani zsolidaryzowali się z mówcą, oświadczając, iż w wyborach udziału brać nie będą. Zebranie zakończono okrzykiem na cześć Rzplitej.

W zebraniu brało udział całe tutejsze społeczeństwo narodowo myślące; salka była wypełniona do ostatniego miejsca.

Kurnatowice (pow. międzychodzki). W Kurnatowicach powstała 17 bm. nowa placówka Str. Nar.. Na początek wpisało się 36 członków. Kierownikiem wybrany został p. Mikołajczak.

Augustowo. Zebranie Str. Narodowego zagaił p. Firlej. Po odśpiewaniu „Pieśni Bojowej" prezes powiatowy wygłosił referat na temat „Obóz Narodowy a wybory".

Gnin. Na zebraniu Str. Narodowego referat na temat „Obóz Narodowy a wybory" wygłosił prezes powiatowy.

Przestępstwa w Polsce

Warszawa. (Tel. wł.) Główny urząd statystyczny opracował zestawienie, dotyczące niektórych przestępstw, zameldowanych policji państwowej w drugim kwartale b. roku. Zameldowano w całej Polsce 1.402 wypadki oporu władzy, 2.581 nawoływania do przestępstw, 678 świadomego puszczania w obieg fałszywych pieniędzy, 1.368 wypadków oszustw, 859 podpaleń, 463 zabójstw, 440 usiłowań zabójstwa, 4.608 ciężkich uszkodzeń ciała, 289 dzieciobójstw, 507 rozbojów, 115.521 kradzieży, w tem 25.095 kradzieży mieszkaniowych, 2.192 paserstwa oraz 6.607 wypadków oszustwa.

Ograniczenia dla obcokrajowców w Belgji

Bruksela. (PAT). — Belgijski dziennik urzędowy ogłasza kontyngenty, jakie będą wprowadzone w stosunku do górników obcych, zatrudnionych w kopalniach belgijskich. W okręgu Mons może pracować tylko 4,5 proc cudzoziemców, w okręgu Charleroi 10 proc., wreszcie w okręgu Centre 10 proc. Zwolnienia cudzoziemców mają być przeprowadzone w ciągu trzech miesięcy od daty ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Stare Miasto

Zebranie z referatem odbędzie się w czwartek, 29 b. m. o godz. 20 w lokalu p. Wróblewicza, Chwaliszewo 68.

Wszystkich członków o punktualne przybycie prosi Zarząd.

Koło Główna

Zebranie plenarne z referatem odbędzie się w czwartek, 29 b. m. o godz. 19,30 w lokalu p. Książyka, ul. Główna 38.

O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

Jaskółka z Rhode Island

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Nowy Jork, 19 sierpnia.

Potężna i zasobna administracja prezydenta Roosevelta poniosła dotkliwą klęskę wyborczą w najmniejszym stanie Unji — Rhode Island — będącym częścią okręgu przemysłowego Nowej Anglji.

Senator stanu Luizjany w Stanach Zjednoczonych Huey p. Long (na zdjęciu z prawej), który swoistemi sposobami zdobył sobie licznych zwolenników i dużą popularność, a jednocześnie gorąco zwalczany jest przez swych przeciwników — zapowiedział wysunięcie swej kandydatury przy nadchodzących wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych.

Rhode Island liczy 700 000 mieszkańców, wśród tych 8 500 urodzonych w Polsce. Bogactwo — 3,251 dolarów na głowę — zasadza się przeważnie na wytwórczości przemysłowej, która jednak poważnie ucierpiała z powodu kryzysu.

Demokraci pewni byli zwycięstwa, licząc na przywiązanie ludności robotniczej do radykalnych punktów programu „Nowego Ładu". Rachuby zawiodły jednak stronnictwo rządowe. Wybory na senatora dały w roku 1934 aż 70,518 głosów demokratom, podczas gdy republikanie otrzymali tylko 49,087 głosów. Wybory uzupełniające stały się koniecznością ze względu na przyjęcie przez dotychczasowego demokratycznego senatora stanowiska w sądzie najwyższym.

Kandydat Białego Domu, niejaki A. Prince, wygłaszał podczas kampanji wyborczej przemówienia, rozwijając następujący temat: „Czy mamy cofać się wstecz z Hooverem, czy też postępować z Rooseveltem?"

W rezultacie zwycięstwo odniósł republikanin, Risk, zwalczający „Nowy Ład" na całej linji. Oponent rządu otrzymał 48,023 złosy a reżim waszyngtoński tylko 35 054 obywateli. Wynik tej potyczki, zwiastującej na rok przyszły zawziętą kampanję wyborczą, a jednocześnie jaskółka nastrojów wśród wyborców przyszłego gospodarza w „Białym Domu", nie przysparza demokratom powodów do radości i optymizmu.

Republikanie mylą się, snując już daleko idące, optymistyczne przewidywania. „New York Herald Tribune", nowojorski ich organ prasowy, zbyt szybko wyciąga wnioski, w artykule p. t. „Początek końca". Czytamy między innemi:

„Rezultaty w Rhode Island znaczą wiele więcej w polityce praktycznej. Wskazują one każdemu członkowi kongresu, iż w nadchodzącej kampanji „Nowy Ład" będzie zaporą, a nie podporą wyborczą."

Niemniej jednak staje się coraz oczywistszem, iż Hoover nie odzyska raz utraconej popularności. Były prezydent raczej jest nawet balastem dla własnego stronnictwa, w którem zresztą przebąkują o możliwości wysunięcia kandydatury Lindbergha na prezydenta. Nie mogąc się nadto rozstać z bankierami z Wall Street mają republikanie utrudnione poczynania wśród ludu roboczego. Powiewanie sztandarem, na którym wypisane są hasła walki z „Nowym Ładem" nie jest też równowartościowym argumentem z „kiełbasą wyborczą" pocztmistrza Farleya pod postacią 5 miljardowego funduszu federalnego, przeznaczonego na roboty publiczne.

Główny agent polityki wewnętrznej prezydenta Roosevelta, którym jest, z racji swego urzędu Farley, niedawno zakończył wywiad terenoznawczy; pocztmistrz generalny odgrywał rolę Jana Chrzciciela, aż na dalekich wyspach Hawajskich. Roosevelt wybiera się bowiem niebawem w podróż; Farley prostował więc ścieżki dla swego mocodawcy.

Celem podróży prezydenta jest urzędowe odwiedzenie wystawy w San Diego, na wybrzeżu Oceanu Spokojnego, o 25 kilometrów od granicy meksykańskiej. Uśmiech i wymowa wybrańca ludu mają zjednać głosy kalifornijczyków, pędzonych w szeregi reakcji przez Hoovera, radykalizowanych przez Upton Sinclaira i buntowanych przez Hearsta. Po drodze ma nastąpić pogrom Huey Longa, buńczucznego i wielomównego senatora, mającego licznych zwolenników w stanach południowo-środkowych.

Trudności „Nowego Ładu" są coraz większe: opinja zarzuca prezydentowi złamanie konstytucji, niedotrzymanie obietnic, danych w r. 1932, marnotrawienie grosza publicznego, inflacjonistyczne zamiary, partyjnictwo, dwulicowość itd. Hearstowski dziennik „New York American" pisał ostatnio:

„Ameryka Jerzego Waszyngtona, Tomasza Jeffersona i Abrahama Lincolna powstała w ubiegły wtorek (wybory w Rhode Island) i ogłuszająco uderzyła między oczy projektowaną socjalistyczną Amerykę Roosevelta, Wallace'a, Tugwella i Franfurtera."

Nawet demokratyczny „New York Times" nie martwi się klęską wyborczą własnej partji, stwierdzając, że „...przynajmniej jeden okręg wykazał zniechęcenie do ciągłej polityki żebrania, pożyczania i wydawania pieniędzy".

Przejażdżka wakacyjna prezydenta nie będzie zatem niezamąconem niczem pasmem uciech, lub pochodem triumfalnym! Ponieważ jednak chodzi o zjednywanie sobie sympatyj, a F. D. Roosevelt jest zręczny i przytem czarujący otoczenie, więc ekspedycja na zachód zapewne wzmocni demokratów.

Czy jednak gruntownie i na długo?

JAN DROHOJOWSKI.

Konsekracja nowego biskupa w Moguncji

W katedrze moguncki odbyła się konsekracja nowego biskuja X. dr. Alberta Stohra. W uroczystości wzięli udział: jako konsekrator arcybiskup z Fryburga dr. Groeber, oraz biskupi dr. Sebastjan ze Spiry i dr. Sprell z Rotenburga jako asystenci.

Fiasko wieców przedwyborczych B. B.

Z Warszawy donoszą:

Urządzone przez „sanację" w ostatnich dniach wiece przedwyborcze na terenie Warszawy skończyły się żałosnem fiaskiem.

Pierwszym z nich był t. zw. „Poranek kulturalno-artystyczny" redaktora „sanacyjnego" „Kurjera Porannego" p. Stpiczyńskiego, który kandyduje też na posła z Warszawy.

Tak bowiem oficjalnie nazywał się zwołany przez niego wiec przedwyborczy, zapowiadany już od tygodnia gęsto rozklejonemi w południowej części miasta afiszami. Duża sala żydowskiego kina „Ton" przy ul. Puławskiej świeciła jednak pustkami. Zato przed wejściem i w hallu skonsygnowano duży oddział policji. Przed kinem zaś krążyły patrole konne.

W pierwszej części słuchowiska wystąpiła niejaka Gabryela Orłowska ze Zw. Pracy Obyw. Kobiet. Przemówienie jej nie znalazło aplauzu wśród zebranych. Podobnie nie przypadły im do gustu wywody p. Stpiczyńskiego.

Następnie prosił o głos jeden z obecnych na sali. Poddał on wywody p. Orłowskiej i Stpiczyńskiego silnej i rzeczowej krytyce. „Jak śmiecie — mówił — twierdzić, że przyszły Sejm reprezentować będzie całe społeczeństwo, jeśli w Warszawie i w Łodzi delegatów do kolegjum wyborczych wyznaczyła mianowana przez ministra spraw wewnętrznych rada miejska i mianowany prezydent, jeśli przy wyborach samorządowych działy się wiadome rzeczy, jeśli samorząd gospodarczy i zawodowy jest zupełnie uzależniony od administracji".

Drugi mówca, poddając krytyce stosunek prelegentów do partyj politycznych, zapytał wręcz, czemu p. Stpiczyński, ganiąc partje opozycyjne, wychwala B. B. Trzeci wreszcie mówca z sali skrytykował politykę gospodarczą „sanacji" i faworyzowanie żydostwa.

Przemówienia te przerywane były rzęsistemi oklaskami i częstem potakiwaniem zebranych. Orjentując się w sytuacji, przewodniczący zamknął czemprędzej dyskusję.

Odpowiedź p. Stpiczyńskiego na krytyke wypadła poprostu kompromitująco. Nie odparł on ani jednego zarzutu, nie odpowiedział na żadne zapytanie. Wywołało to na sali okrzyki: „Do rzeczy! Nie bujać" i t. p.

P. Stpiczyński speszony do najwyższego stopnia powiedział w końcu z rezygnacją:

„Jeżeli nowa konstytucja i ordynacja jest zła, to się ją zmieni".

Wywołało to na sali salwę huraganowego śmiechu, wobec czego przewodniczący zamknął zebranie.

Podobny nastrój panował i na innych „porankach", „koncertach" i „odczytach" „sanacyjnych" amatorów mandatów poselskich. Wszędzie dochodziło do ostrych incydentów. Wszędzie też „artystyczne" imprezy odbywały się pod silną opieką policyjną.

W kinie „Praga", gdzie popisywał się p. Jurkowski, zamieszania, powstające na sali, starano się zagłuszyć orkiestrą, która czterokrotnie grała „Pierwszą Brygadę".

Niemniej szumnie od p. Stpiczyńskiego reklamował się p. Paweł Minkowski, wiceprezes izby przemysłowo-handlowej, kandydujący w okręgu pierwszym. Kandydat zwołał „zebranie obywatelskie" w teatrze „Nowości" przy ul. Bielańskiej. Zwabieni polskiem brzmieniem nazwiska (p. Minkowski jest Żydem), przybyli na zebranie również i Polacy, jednak większość na sali stanowili Żydzi. W podwórzu i kuluarach teatru zgromadzono liczny oddział policji i żydowskie bojówki.

P. Minkowski zaczął wychwalać „zalety" ordynacji wyborczej. ale wskutek nieprzychylnego stanowiska zebranych przerzucił się na tematy gospodarcze. Nie wiele to jednak pomogło. Na sali ciągle dochodziło do scysyj między Polakami z jednej, a prelegentem i Żydami z drugiej strony.

W dyskusji jeden z mówców, zbijając wywody prelegenta, powiedział, że tak długo w Polsce nie nastąpi poprawa, jak długo nie rozwiąże się radykalnie kwestji żydowskiej. Wywołało to huczne oklaski ze strony Polaków, a w konsekwencji doprowadziło do olbrzymiej i długotrwałej awantury.

W dalszym ciągu mówca stwierdził, że udział w głosowaniu jest zbyteczny, bo w bory już faktycznie odbyły się w sekretarjacie B. B. W. R. Zebrani nagrodzili mówcę hucznemi oklaskami. Rozległy się również okrzyki przeciw Żydom i sanacji.

Niezbyt wesoło zapowiada się dla sanacji dzień 8 września.

Echa „zebrań obwodowych"

Ze Lwowa donosi „Warsz. Dziennik Narod.":

Ostatnia niedziela sierpniowa minęła pod znakiem „wyborów" delegatów do kolegjum wyborczego. Cechą tych wyborów był ogólny brak zainteresowania ze strony nielicznych zresztą „wyborców". Przeważnie w komisjach nie jawiła się nawet jedna trzecia głosujących, a były takie, w których przybyło zaledwie kilkunastu. Rekrutowali się oni przeważnie z urzędników.

Nie wyłaniano na tych zebraniach większej ilości kandydatów, ale zjawiał się najczęściej jeden, na którego padały wszystkie głosy.

Z Krakowa donoszą:

Frekwencja na „zebraniach obwodowych" w Krakowie wynosiła zaledwie 50 procent, od 40 do 50 kilku osób na 90 do 120 zarejestrowanych w każdym obwodzie, choć tymi zarejestrowanymi byli niemal wyłącznie „sanatorzy". Inteligencja niezależna nie rejestrowała się wcale w spisach wyborców.

Wybrani elektorzy rekrutują się w Krakowie w całości ze sfer partyjnych B. B.

Oficerowie polscy na manewrach francuskich

Gniezno. (Tel. wł.). W najbliższych dniach wyjeżdża do Francji celem wzięcia udziału w manewrach w okolicach Reims grupa oficerów polskich z generałem brygady Tadeuszem Malinowskim, dowódcą 17 dywizji z Gniezna, na czele. Pobyt we Francji potrwa kilka dni.

U nerwowo chorych i cierpiących psychicznie, łagodnie działająca, naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** przyczynia się do dobrego trawienia, daje spokojny wolny od ciężkich myśli sen. Zalecana przez lekarzy.
Tg 1562

WYKORZYSTAJMY! Ostatnie promienie sierpniowego słońca, przebywając jaknajczęściej i najdłużej na powietrzu
ALE NIE ZAPOMINAJMY o stosowaniu
KREMU SPORTOWEGO M. MALINOWSKIEGO
uodporniającego skórę na zmienne wpływy atmosferyczne i nadającego piękny, równy odcień opalenizny. —
Warszawa, Lab. Chem. Farm. ul. Chmielna 4. Tg 1563
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH, PIERWSZORZĘDNYCH FIRMACH.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sierpień
29
CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Ścięcie świętego Jana.
Piątek: Feliksa m.
Kalendarz słowiański
Czwartek: Racibóra bł.
Piątek: Szczęsnego św.
Słońca: wschód 4,56.
zachód 18,49.
Długość dnia 13 g. 53 min.
Księżyca: wschód 5,25; zachód 18,30.
Faza: Nów o 2 godz.

Przepowiednia pogody na czwartek: Pogoda zmienna, przelotne deszcze i dość chłodno.

KOMUNIKATY ROZNE

— * **Piesza pielgrzymka do Dąbrówki Kościelnej** wyrusza w sobotę, dnia 7 września o godz. 6 rano z kościoła św. Małgorzaty na Śródce. Powrót dnia następnego około godz. 7 wieczorem.

— * **Pielgrzymkę do Pakości** organizuje się na dzień 15 września rb. pociągiem popularnym. Cena 6.20 zł od osoby. Zniżki dojazdowe 80 proc. Zgłoszenia do dnia 5 września przyjmuje Sekretarjat Tow. „Pielgrzym", Poznań, św. Józefa 5, tel. 20-62. Zastrzega się odwołanie pociągu, o ile do wyznaczonego terminu nie zgłosi się dostateczna ilość uczestników.

— * **Tradycyjna pielgrzymka do Tulec.** Katolickie Towarzystwo Robotników Polskich — Oddział parafji św. Jana w Poznaniu — pod przewodnictwem patrona, ks. prałata dr. Mazurkiewicza, urządza w niedzielę 8 września rb. tradycyjną pielgrzymkę do Tulec. O godz. 6 rano msza św. w kościele św. Jana, po mszy św., drogą przez Żegrze nastąpi wymarsz do Tulec. Po nieszporach, t. j. o godzinie 17 nastąpi wymarsz z Tulec. W Żegrzu stanie pielgrzymka o godz. 20. Na pielgrzymkę zaprasza się wszystkich czcicieli Marji.

— * **Rekolekcje dla Pań Nauczycielek.** W czwartek 29 bm. o godz. 9 rano rozpoczynają się rekolekcje dla Pań Nauczycielek u Sióstr Zmartwychwstanek, ulica Marsz. Focha 147

— * **Szkoła Muzyczna im. Chopina w Poznaniu** podaje do wiadomości, że nauka rozpoczyna się z dniem 2 września rb.

— * **Dyrekcja Publ. Szkoły Dokształcającej Zawodowej Nr. 2 w Poznaniu** zawiadamia, że rok szkolny rozpoczyna się we wtorek, 3 września rb. o godz. 3,30 po poł. Obecność wszystkich uczennic obowiązkowa. Zgłoszenia do klas pierwszych przyjmuje się codziennie od dnia 27—30 bm. w kancelarji Szkoły przy ul. Marszałka Focha 2 w gmachu Państw. Szkoły Handl. i Przemysł. Żeńskiej od godz. 5—7 po poł. PP. Pracodawców wzywa się do zgłaszania uczennic, obowiązanych do uczęszczania na naukę dokształcającą w myśl ustawy z dnia 7. 6. 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. nr. 53/1927, poz. 468), oraz ustawy z dnia 2. 7. 1924 w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet (Dz. U. R. P. nr. 65/1924. poz. 636).

— * **Ruch tramwajowy na linji 3.** Od dnia 1 września będą wozy linji 3 dochodzić do końcowego przystanku Łazienki tylko w dni pogodne, i to do czasu zamknięcia rzecznych łazienek miejskich. — Normalnie wozy linji 3 kursować będą tylko do przystanku „Boisko Sokoła".

— * **Sprzedaż szkolnych biletów tramwajowych.** Dyrekcja P. K. E. podaje do wiadomości, że z dniem 30 bm. rozpocznie się sprzedaż szkolnych biletów tramwajowych. Bilety szkolne będą ważne od dnia 2 września rb.

— * **Otwarcie ponowne ruchu tramwajowego na ul. Fredry.** Z dniem 29 b. m. przywrócony będzie normalny kurs linij tramwajowych przez ul. Fredry. Linje 4 i 6, które na czas naprawy torów na ul. Fredry kursowały przez Al. Marsz. Piłsudskiego, kursować będą znów przez ul. Fredry i Jasną. Linja 9 obejmuje swój kurs przez ul. Fredry do Starego Rynku.

— * **Polki z Francji opuszczają Poznań.** W piątek 30 bm. wieczorem o godzinie 24 z dworca głównego odjeżdżają rodaczki nasze, zrzeszone w Związku Towarzystw Kobiecych we Francji. Bawiły na ziemi polskiej z swą dziatwą przez pięć tygodni, by nabrać tu sił i mocy do zachowania wiary i polskości i udzielenia ich swym najbliższym po powrocie na obczyznę.

Chwila odjazdu z Polski naszych rodaczek winna głęboko utrwalić się w Ich pamięci i sercu Dlatego też Zarząd Główny Opieki Polskiej zwraca się z gorącym apelem do wszystkich organizacyj katolickich i społecznych miasta Poznania, by zechciały wysłać delegacje z sztandarami oraz by społeczeństwo, szczególnie kobiety polskie jak najliczniej przybyły na dworzec pożegnać nasze drogie rodaczki z Francji. „Opieka Polska" przypomina jeszcze apel o składaniu darów w materjale oświatowym, przedewszystkiem czasopism dla dziatwy.

Dary przyjmuje, oraz udziela wszelkich informacyj dotyczących wyjazdu wycieczki Stowarzyszenie „Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie" Zarząd Główny, Aleje Marcinkowskiego 7, m. 15, dom ogrodowy.

Pogrzeb ś. p. ks. St. Budaszewskiego

Pogrzeb śp. ks. Stanisława Kostki-Budaszewskiego, podobnie jak i wyprowadzenie zwłok z probostwa do kościoła, były wielką manifestacją przywiązania i czci dla zmarłego proboszcza największej poznańskiej parafji, na Jeżycach.

W obrzędach pogrzebowych uczestniczyły nieprzeliczone rzesze wiernych, które wypełniły świątynię i cmentarz przykościelny. Wielki był udział duchowieństwa, gdyż przybyło zgórą 100 księży, tak z parafij poznańskich, jak i duchowieństwo zakonne oraz duchowieństwo z różnych miejscowości archidiecezyj. Były obie kapituły poznańskie, archikatedralna z dziekanem kapituły J. E. ks. biskupem Dymkiem, z prałatem Zakrzewskim, Zborowskim i in., kapituła kolegjacka z ks. prałatem prepozytem Steinmetzem i prałatem Kustoszem oraz ks. prałatem Prądzyńskim na czele.

Katafalk, na którym ustawiono dębową trumnę ze zwłokami, pokryły wieńce organizacyj parafji jeżyckiej i zamiejscowych. Wśród zdobnych w szarfy wieńców wyróżniał się olbrzymi wieniec, złożony przez Stronnictwo Narodowe na Jeżycach, którego członkowie oddawali w ten sposób widomy hołd pośmiertny zgasłemu w sile wieku swemu proboszczowi. Wspaniały wieniec ze wstęgami biało - żółtemi i biało - czerwonemi złożyła zorganizowana młodzież na Jeżycach.

Uroczystości pogrzebowe rozpoczęły się o godz. 9,30 wigiljami, odśpiewanemi przez liczne bardzo duchowieństwo, pod przewodnictwem proboszcza parafji św. Wojciecha w Poznaniu, ks. radcy Putza.

Żałobną mszę św. odprawił w asyście duchowieństwa dziekan miasta Poznania, ks. prałat Rankowski. Kazanie żałobne wygłosił proboszcz parafji św. Trójcy w Poznaniu na Debcu, ks. Owczarczak, dawniejszy wikarjusz z Pniew, gdzie śp. Budaszewski był proboszczem.

Przed dzisiejszym pogrzebem zwłoki ś.p. ks. Budaszewskiego wystawiono w otwartej trumnie na probostwie.

Po odprawieniu konduktu przy trumnie, olbrzymi orszak pogrzebowy wyprowadził w otoczeniu rzesz duchowieństwa J. E. ks. biskup Dymek, poprzedzany sztandarami i delegacjami licznych stowarzyszeń do grobowca, znajdującego się w pobliżu świątyni, przy grocie Matki Boskiej.

Trumnę ze zwłokami nieśli do grobu obywatele z parafji jeżyckiej.

Podczas mszy św. śpiewał chór mieszany parafji jeżyckiej pod batutą p. Olszewskiego, a części zmienne wykonał parafjalny chór męski Po odprawieniu modłów nad mogiłą przez duchowieństwo, chór męski odśpiewał podniosłą pieśń „Módlmy się!", poczem nastąpiło opuszczenie zwłok do grobu.

Żałobną uroczystość zakończył wspólny śpiew „Witaj Królowo" rzesz uczestniczących w pogrzebie.

Cześć pamięci zacnego Kapłana i patrjoty!

KRONIKA MIEJSCOWA

KOMUNIKAT ORBISU. Do Paryża — do Paryża od 10 września do 2 października. Wycieczka obejmująca paszport, wizy, bilety kolejowe, hotel i śniadania **za cenę zł 480,—.** Zapisy **w Orbisie,** Poznań, plac Wolności 9, telefon 52-18.
ng 14 028

— * **Odznaczenie kupców - jubilatów.** Wczoraj, na posiedzeniu Izby Przemysłowo - Handlowej, nastąpiło odznaczenie dwóch kupców - jubilatów, którzy obchodzili srebrny jubileusz pracy zawodowej i społecznej. W dowód wyróżnienia przyznano dyplomy p. Franciszkowi Przymuszale z Leszna, prezesowi związku kupców branży żelaznej na województwo poznańskie i p. Stanisławowi Chocieszyńskiemu, właścicielowi drogerji w Poznaniu. Obu odznaczonym wręczył dyplomy i złożył życzenia wśród oklasków zgromadzonych wiceprezes Izby Przem.-Handl. dr. Skorny, który przewodniczył obradom w zastępstwie p. prezesa Samulskiego. (kl)

— * **Pogrzeb śp. Bogdana Jeszkego.** Wczoraj po południu odbył się pogrzeb tragicznie zmarłego w ubiegłą sobotę pod Łęczycą w katastrofie motocyklowej studenta U. P. śp. Bogdana Jeszkego. Liczny bardzo kondukt żałobny prowadził w otoczeniu duchowieństwa ks. proboszcz Tomaszewski z Pępowa. Zwłoki złożono w grobowcach rodzinnych na cmentarzu świętomarcińskim. (kl)

— * **Znęcanie się skończyło.** W związku z naszą notatką p. t. „Znęcanie się nad osiołkami", w której podawaliśmy o dziwnych praktykach, stosowanych względem tych zwierząt, podajemy, że starostwo grodzkie, na skutek przeprowadzonych dochodzeń policyjnych, odmówiło zezwolenia na prowadzenie przedsiębiorstwa, zajmującego się wynajmem osiołków i koników do jazdy. Właścicielka przedsiębiorstwa Zofja Grabowska (Rybaki 26 m. 11) jak i jej pracownik będą pociągnięci do odpowiedzialności. (sk)

— * **Góra Zamkowa siedliskiem mętów.** Donoszą nam z miasta, że Góra Zamkowa stała się od pewnego czasu siedliskiem mętów społecznych, które gromadzą się tam wieczorem i korzystając ze słabego oświetlenia, napadają w bezczelny sposób przechodniów, „prosząc" ich o pieniądze na wódkę. Rzadko kto odmawia tym „prośbom", obawiając się napaści. Dzieje się to nie na jakiemś odludziu, lecz w centrum miasta. (sk)

— * **Niewyjaśnione zaginięcie.** W dniu 12 bm. oddaliła się z domu rodziców przy ul. Marsz. Focha 110 — 14-letnia Leokadja Waligórska. Zaginiona była wzrostu średniego, ciemno blondynką o okrągłej twarzy i dużych czarnych oczach. Ubrana była w czerwony swetr, w granatową spódniczkę, białe pończochy i brązowe trzewiki. Na prośbę rodziców policja wszczęła poszukiwania za zaginioną. (kl)

— * **Porządkowanie ul. Grunwaldzkiej.** Przy ul. Grunwaldzkiej, przed kamienicami nr. 14 i 16 usuwa się obecnie braki na chodnikach, stwierdzone przez nas przed dwoma tygodniami. Wykopuje się kamienie, resztki cegieł, odpadki z budowli, żużle koksowe i planuje nierówną dotychczas powierzchnię. Stare krawężniki zastępuje się nowemi, mniejszemi i zgrabniejszemi. Prace, które rozpoczęły się w poniedziałek, potrwają kilka dni. (pt)

— * **Jeszcze w sprawie wysepek.** Niedawno zwracaliśmy uwagę na wysepki drewniane, jakie się znajdują na Al. Marcinkowskiego przy postoju dorożek samochodowych. Podobne wysepki, zbudowane z drzewa, mieszczą się na placu Gwarnym, na Starym Rynku i na Al. M. Piłsudskiego. Wszystkie są podniszczone, wiadomo bowiem, że drzewo jest mało odporne na deszcz i wysepki drewniane daleko prędzej niszczeją, niż np. estetyczne wysepki, zbudowane z małej kostki. Czyżby nie lepiej było, na tych czterech wyżej wspomnianych punktach zamienić drewniane wysepki na wzór wysepek przy przystankach tramwajowych na Al. Marcinkowskiego? (wel)

— * **Z targu.** Dnia 28. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 3,00—3,20 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,20—3,60 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 22—25 gr; 1 mdl. jaj 0,95—1,05 zł.

Za mięso: 1 kg słoniny świeżej 2,00—2,40 zł; słoniny wędzonej 2,40—2,80 zł; wieprzowiny 1,40—2.00 zł; wołowiny 1.40 do 2,00 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; koziny 1,00—1,20 zł; skopowiny 1,60—2,00 zł; smalcu 2,60—2,80 zł.

Za drób: kura 1.60—3.00 zł; kaczka 2.00—3.50 zł; gęś 3.50—6.00 zł: para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 4.00—7,50 zł; para kurcząt 1,20—2,80 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2.60—2.90 zł; 1 kg okonia 1,60—2,40 zł: 1 kg lina 2,40—2,60 zł; karpia 2.40—2.60 zł; 1 kg. leszcza 1,40—2,00 złote; 1 kilogram białych ryb 1,00—1.80 zł; 1 kg sandacza 3,00—3,20 zł: 1 kg karasia 1,20—2.00 zł: 1 kg węgorza 2,40—2,80 zł. Za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej.

Za jarzyny: 1 kg ziemniaków 8—10 gr.; pietruszki 10 groszy; pęczek cebuli 5—10 gr: pęczek rzodkiewek 10—15 gr: 1 kg szpinaku 40—50 gr; seleru 10—20 groszy: 1 pęczek buraków 15 groszy: 1 kilogram rabarberu 10 — 15 groszy: główka sałaty 5—10 gr; mdl. ogórków 25 do 40 gr; pęczek kalarepy 10 gr: marchwi 8—10 gr; kalafjor 10—60 gr: 1 kg. pomidorów 20—30 gr; fasoli 40—50 gr; główka kapusty białej 10—20 gr: włoskiej 15—30 gr: modrej 20—40 gr.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 1,20—2,00 zł: renklod 70—80 gr: jabłek 40—60 gr: gruszek 30—60 gr; śliwek 40—80 gr; borówek 50—60 gr. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Śmiertelny atak serca.** 28 bm. w lokalu „Indra" (ul. Rzeczypospolitej) uległ o godz. 1,50 atakowi serca 38-letni Ratajczak Stanisław, z zawodu leśniczy, pozostający bez pracy, zamieszkały w Poznaniu przy ul. Fr. Ratajczaka 11 m. 101 u p. Steinke. Przybywszy do lokalu około godz. 11 wiecz., poprosił o herbatę leczniczą, cierpiał bowiem na żołądek i serce, poczem rozmawiał spokojnie z towarzystwem. W pewnej chwili zażądał limonjady, następnie westchnąwszy głęboko, osunął się martwy na ziemię. Przybyły na miejsce wypadku, lekarz stwierdził zgon wskutek ataku sercowego. (sk)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Samochód bez opieki.** W środę rano przy ul. Dworcowej znaleziono samochód marki „Durant", przy którym nie było szofera, względnie kogoś pilnującego. Samochód zabrała policja do plutonu konnego. Właściciel samochodu nie został dotychczas stwierdzony.

Z WIELKOPOLSKI

—* **Bydgoszcz.** Dyrekcja Teatru Miejskiego zawiadamia, że bloki z kuponami zniżowemi na nowy sezon teatralny wydaje kancelarja teatru codziennie w godzinach od 10—2 i od 7—8 wiecz.

— W nadchodzącą niedzielę sekcja wodna Sokoła III z ramienia Polskiego Związku Kajakowego organizuje w Bydgoszczy zawody kajakowe o mistrzostwo Bydgoszczy. Dotychczas zgłosił udział swoich członków Sokół grudziądzki, który posiada kilku pierwszorzędnych kajakowców, bydgoska Harcerska Drużyna Żeglarska, Kabel Polski, Pocztowe Przysposobienie Wojskowe, K. S. Wodnik i Sokół bydgoski. Dalsze zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Sokoła III przy ul. Gdańskiej 1, tel. 36-22. Początek biegów o godz. 1.30 po południu. Start przy nowym szalasie pocztowców. Meta w Brdyujściu.

— Wobec licznych zapytań mieszkańców Bielawek o stanie sprawy budowy tramwaju przez to przedmieście zwróciliśmy się do zarządu Elektrowni Miejskiej z prośbą o bliższe w tej sprawie informacje. Usłyszeliśmy tam zapewnienie, że budowa nowej linji tramwajowej rozpocząć się ma niebawem, a wykończenie jej nastąpi jeszcze przed zimą r. b.

— **Gniazdo Sokoła I** zawiadamia swoich członków, że wyznaczone na dziś (czwartek

Kronika towarzyska

Wielka wenta w Ławicy. W niedzielę, dnia 1 września odbędzie się na placu wyścigów konnych w Ławicy wielka wenta z różnemi niespodziankami na potrzeby kościoła parafjalnego imienia Marji v. Krzyżownikach na którą wszystkich mieszkańców Poznania i okolicy zaprasza najuprzejmiej ks. proboszcz J. Kukliński C. R. i Komitet.
zdg 331/333

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę nowo odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
dg 3 124

29. bm.) zebranie plenarne zostało odwołane. Natomiast w następny czwartek, 5 września, o godz. 8 wieczorem odbędzie się w małej sali Resursy Kupieckiej nadzwyczajne walne zebranie członków tego gniazda.

— Komitet organizacyjny Stow. Wierzycieli, skrzywdzonych przez wprowadzoną ostatnio w życie ustawę oddłużeniową dla rolnictwa, zwołuje na jutro, piątek, o godz. 7 wieczorem w sali „Pod Lwem" przy ul. Marszałka Focha publiczne zgromadzenie wszystkich wierzycieli hipotecznych.

— Dowiadujemy się, że prezydjum miasta zamierza dotychczasowy lokal schroniska krajoznawczego, przy Nowym Rynku 1, przydzielić na biura miejskiego Wydziału Szkolnictwa. Schronisko krajoznawcze otrzymać ma od miasta nowy lokal w jednym z budynków miejskich przy ul. Zygmunta Augusta, w pobliżu głównego dworca kolejowego. Pertraktacje w tej sprawie są w toku.

— Miejscowemu mistrzowi rzeźnickiemu, p. Romanowi Pokorze, zdarzył się na terenie Rzeźni Miejskiej nieszczęśliwy wypadek. Poślizgnąwszy się na schodach, spadł z kilku stopni i złamał nogę. Odstawiono go do lecznicy miejskiej, gdzie lekarze dokonali zestawienia złamanej nogi.

— Wycieczkę autobusową do Biskupina pod Żninem organizuje w nadchodzącą niedzielę bydgoski oddział Polskiego Tow. Krajoznawczego. Celem wycieczki jest dokładne zwiedzenie wykopalisk starego osiedla przedhistorycznego, odkrytego przez polskich naukowców nad jeziorem Biskupińskiem. Szczegóły i informacje w sekretarjacie P. T. K., Libelta 5, tel. 37-64.

— Z mieszkania Marty Heymann, Krakowska 3, skradziono banknot 100-złotowy, pewną ilość biżuterji oraz ubrania, ogólnej wartości około 300 zł. Włamywacz dostał się do mieszkania przy pomocy wytrycha lub podrobionych kluczy w biały dzień.

— W tartaku Hermana Ratza przy ul. Adama Czartoryskiego nieznani sprawcy wynieśli w nocy trzy metalowe koła trybowe oraz kilka ubrań roboczych, stanowiących własność robotników tartaku.

— Przemysł mięsny zajmuje w eksporcie państwa polskiego jedno z czołowych miejsc. Wśród firm eksportowych przemysłu mięsnego, do najpoważniejszych zalicza się firma Bacon Export Gniezno, S. A., mająca swe fabryki w Bydgoszczy, Chojnicach, Gnieźnie, Grodzisku, Skalmierzycach, Tczewie, Łucku, buduje obecnie na dużą skalę zakreślone zakłady przemysłowe w Dubnie na Wołyniu. Oparta na chrześcijańsko-polskim kapitale, firma Bacon Export Gniezno znana jest na międzynarodowym rynku eksportowym z dobroci i solidności dostarczanych artykułów, jak bekony, szynki i konserwy w puszkach, wędliny, smalec. Poza tem firma prowadzi eksport jaj. W ostatnich tygodniach uruchomiono przy ul. Maks. Piotrowskiego rafinerję smalcu według ostatnich wymagań techniki i zbudowano okazały gmach administracyjny, dokąd firma Bacon Export Gniezno przeniosła biura swej Dyrekcji. Pomyślny rozwój firmy Bacon Export Gniezno instytucje społeczne i dobroczynne, dla których firma zawsze miała i ma szczodrą rękę, notatkę powyższą przyjmą z prawdziwem zadowoleniem.

Matce zabrano przemocą dziecko

Niecodzienna czynność komornika przy ul. Wenecjańskiej

Dom przy ul. Wenecjańskiej 36 był ostatnio widownią wstrząsającej sceny.

W domu tym, w małym pokoiku, zamieszkuje 26-letnia Jadwiga Mayowa, z domu Popielska.

W r. 1930 wyszła ona zamąż za rachmistrza firmy „Pol-Express" w Paryżu, Antoniego Maya. Pożycie małżeńskie było początkowo bardzo harmonijne. Po pewnym czasie May stracił pracę i fakt ten przyczynił się do zepsucia pożycia małżeńskiego.

W roku 1931 May wyjechał wraz z żoną i synkiem Janem Włodzimierzem do Polski. W drodze do kraju żona Maya powiła na stacji kolejowej w Dysseldorfie córeczką. Zaopiekowały się nią władze niemieckie oraz jej siostra, mieszkająca w Magdeburgu.

May zamieszkał w Poznaniu, a po kilku miesiącach sprowadził do swojej matki przy ul. Żupańskiego swoją żonę. Ponieważ p. May nie otrzymał w Polsce posady, wyjechał z powrotem do Francji, gdzie uzyskał pracę w „Orbisie". Kilkakrotnie przyjeżdżał do Polski, korzystając z wolnych biletów podróży. Obiecywał, że zabierze żonę i dzieci do Paryża.

P. Jadwiga Mayowa troskliwie opiekowała się dziećmi, chociaż jej warunki materjalne były bardzo opłakane. Mąż przysyłał miesięcznie po 40 do 50 złotych. Nie mogąc wydołać kosztom utrzymania, przeniosła się z meblowanego pokoju do jednoizbowego mieszkania przy ul. Wenecjańskiej.

We wrześniu ub. r. zmarła na szkarlatynę młodsza dziewczynka, 3-letnia Aleksandra. Janek stał się dla matki jedyną pociechą. Nic więc dziwnego, że gdy mąż mówił jej o możliwości zabrania chłopca do Paryża, matka wzbraniała się. Ni stąd ni zowąd w międzyczasie p. May postarał się o wyrok sądowy na odebranie matce syna. Motywy sądowego wyroku nie są nam znane.

Z wyrokiem tym, w towarzystwie komornika sądowego p. Cegielskiego oraz lekarza, mundurowego policjanta i śledczego przybył p. May w poniedziałek rano do mieszkania swojej żony. Lekarz zbadał stan zdrowia chłopca, a komornik zażądał wydania go w ręce męża. P. Mayowa wzbraniała się i wraz z siostrą swoją Pelagją Szychowską nie pozwoliły do egzekwowania syna przez komornika. Według zeznań obu niewiast przybyli zachowywali się nieludzko i przemocą wydarli chłopca z rąk matki. Podczas szamotania się obie niewiasty doznały silnych sińców na rękach i nogach.

Na ulicy zgromadziły się olbrzymie tłumy ludności. Zwabił ich rozdzierający krzyk matki, która tym sposobem protestowała przeciwko zabieraniu jej dziecka. Wybiegła na ulicę ze słowami: „Oddajcie mi moje dziecko" i padła na bruk zemdlona. P. May w towarzystwie swego szwagra i komornika zabrali dziecko do stojącej opodal taksówki samochodowej.

Pani Mayowa z synkiem Janem Włodzimierzem

Wszyscy do Biskupina

Ekspedycja Wykopaliskowa Uniwersytetu Poznańskiego komunikuje:

Oddziały Pol. Tow. Krapoznawczego jak i inne towarzystwa, mające zamiar zwiedzić rozkopywaną pierwszą w Europie osadę bagienną z przed 2500 lat prasłowiańskiej kultury łużyckiej na półwyspie jeziora biskupińskiego w pow. żnińskim, zechcą uwiadomić Ekspedycję o dniu przybycia i o ilości osób (Wstęp od osoby 50 gr). Dojazd autobusami z Gniezna i ze Żnina do Gąsawy stąd 1 i pół klm. do wykopalisk. Dojazd kolejką powiatową ze Żnina do Biskupina, względnie z Ośna do Biskupina. Biskupin jest oddalony 7 klm. od Żnina a 35 klm. od Gniezna. Bufet z napojami bezalkoholowemi na miejscu. Zwiedzić można pozatem ruiny amku w Wenecji, zbudowanego w końcu XIV w. przez Mikołaja, sędziego kaliskiego, zwanego „Djabłem weneckim" oraz pomnik Leszka Białego w Marcinkowie Górnem.

Burze na Pomorzu

Grudziądz. (Tel. wł.). Wczoraj wieczorem przeszła nad Grudziądzem straszna burza z piorunami.

Dwa pioruny uderzyły równocześnie w budynki gospodarcze majętności Hansfeld pod Grudziądzem, własność Niemca Wannowa. Ogień, który błyskawicznie objął wszystkie zabudowania gospodarcze, strawił wszystkie stajnie i obory, w których spaliło się 40 rasowych koni, 200 owiec i część bydła rogatego. Ile rogacizny się spaliło nie zdołano ustalić, gdyż rogacizna rozbiegła się po polach i pastwiskach. Wysokości strat, które są olbrzymie, narazie nie stwierdzono. Spaliły się także wszystkie zapasy paszy dla bydła.

Piorun uderzył także w innych miejscowościach, skąd narazie brak wiadomości. Była to pierwsza burza po kilkunastu tygodniach.

METROPOLIS
Od jutra, czwartku 29 sierpnia br.
Seanse 5,15, 7,15, 9,15
SALA CHŁODZONA

NA OTWARCIE SEZONU
WALLACE BEERY
MAUREEN O'SULLIVAN
LEWIS STONE
w potężnym dramacie lotniczym o niebywałem napięciu i tempie akcji
I LEGJON NIEUSTRASZONYCH
FILM O LUDZIACH KTÓRZY NIE ZNAJĄ STRACHU
ng 13234

—* **Gniezno.** Dancing Sokolic odbędzie się w sobotę, dnia 31. bm. w odnowionej sali Hotelu Francuskiego.

— Nadzwyczajne walne zebranie Tow. Ucz. Powstania Wlkp. z 1919 r. odbędzie się 4 września o godz. 19 w hotelu Europejskim.

—* **Ostrów.** Pielgrzymka do Mikorzyna na odpust św. Idziego wyruszy z Ostrowa w niedzielę rano o godz. 5.40. Koszty przejazdu 2.80 zł.

— Srebrne gody małżeńskie obchodzą tu 28. bm. pp. Michał i Agnieszka z Adamczaków Marszałkowie.

— „Ostrovia" zwyciężyła w pływackich zawodach, zdobywając puhar, przed „Unją", osiągając 250 punktów.

— Tydzień obrony przeciwpożarowej odbędzie się w tutejszym powiecie od 1 do 8 września. Komitet honorowy „tygodnia" ogłosił do mieszkańców powiatu odezwę, wzywającą o pomoc materjalną dla zamierzeń straży.

— Burmistrz miasta ostrzega właścicieli psów przed „łapaczami", którzy wyłapywać będą psy wałęsające się bez kagańca i znaczka kontrolnego. Schwytane psy zostaną po 24 godzinach w rakarni ubite.

— Majętność Wturek wykupił od ks. Radziwiłła Skarb Państwa na poczet podatków.

— Akademickie Koło Ostrowian odbędzie 3 września o godz. 20 w gimnazjum męskiem nadzwyczajne walne zebranie celem zmiany statutu.

— Ulicę ks. Kompally przy parku Marcinkowskiego pokrywa miasto w twardą nawierzchnię (bruk). Dotąd ulica ta miała lekką szosową nawierzchnię.

— P. C. K. urządza w niedzielę, 1 września zabawę dla dzieci w ogrodzie Strzelnicy dla propagandy idei Czerwonego Krzyża wśród młodzieży.

— Wystawę regjonalną otwiera 1 września wieś Topola Wielka i łączy otwarcie z uroczystością dożynek. (os)

—* **Rawicz.** W Miejskiej Górce odbyły się wybory do senackiego kolegjum wyborczego. Stawiło się tylko 65 uprawnionych. 34 głosami wybrano robotnika p. Fornalika. Mniejszość wysłała protest.

—* **Śmigiel.** W środę, dnia 11 września odbędzie się w Śmiglu jarmark na konie, bydło, kozy, świnie, drób i towary kramne.

—* **Trzemeszno.** 77-letnia Walerja Słomowiczówna, wchodząc po drabce na strych po mąkę, spadła z wysokości 3 metrów na ziemię i zmarła na miejscu. Wszelkie zabiegi około przywrócenia ofiary wypadku do życia okazały się daremne. Komisja sądowo-lekarska po zbadaniu przyczyn oddała zwłoki rodzinie.

— Ostatniemu posiedzeniu rady miejskiej przewodniczył burm. p. Fengler. Przy pierwszym punkcie obrad odczytano prośbę Zarządu Miejskiego do ministra W. R. i O. P. w sprawie umorzenia zaległych rat subwencji dla tut. gimnazjum państwowego oraz uchwalono koszty podróży dla delegacji do Warszawy. Jako delegatów do Warszawy wybrano pp. burm. Fenglera i mec. Szymańskiego. Dalej przedłożono budżet na rok 1934/35. Zobowiązania miasta przekazano do komisji oddłużeniowej przy województwie. Uchwalono zakup pompy parowej dla rzeźni miejskiej oraz nowego kotła. Po wyczerpaniu porządku obrad posiedzenie zamknięto.

— W dniu 14 września odbędą się w biurze komornika p. Nowaka przetargi nieruchomości p. Franciszka i Ludomiry Nowickich, przy ul. Św. Michała. Cena szacunkowa 33 000 zł, cena wywoławcza 22 000 zł, nieruchomość w Cytrynowie pod Trzemesznem p. Augustyny Semrau, cena szacunkowa 2 850 zł, wywoławcza 2 137 zł.

— Mecz w piłkę nożną odbędzie się 1 września na boisku w Trzemesznie pomiędzy „Pogoń" I — Mogilno a „Sokołem" I — Trzemeszno. Początek zawodów o godz. 17.

—* **Ujście.** Pogrzeb Fr. Florka, zamordowanego 23. bm. przez swego pasierba Alfonsa Rittera, odbył się 25. bm. Ritter z matką swą przebywa w areszcie śledczym w Chodzieży. Młodszego brata Józefa po przesłuchaniu zwolniono.

—x **Witkowo.** Dnia 15. bm. odbyło się organizacyjne zebranie Katolickiego Stowarzyszenia Mężów na parafję witkowską. Zebranie zagaił p. dyr. Gaworzewski, przedstawiając cel i zadanie Stow., poczem dokonano wyboru tymczasowego zarządu, w skład którego weszli: prezes — emeryt. kier. szkoły p. Wisiorek, sekretarz — p. Świerkowski, skarbnik — p. Danecki. Zebrania odbywać się będą co czwartą niedzielę każdego miesiąca.

— Festyn ludowy miejscowych Katolickich Stowarzyszeń Młodzieży Męskiej i Żeńskiej z współudziałem Bractwa Kurkowego, Sokoła i Chóru Kościelnego odbył się w ub. niedzielę. Na program składały się koncert, popisy Chóru Kościelnego i strzelanie do tarczy o godność króla żniwnego. Królem żniwnym został mistrz stolarski p. Kazimierz Deskowski. Wieczorem odbyła się zabawa.

—* **Wolsztyn.** Pożar wybuchł w ubiegły piątek o godz. 4 w zagrodzie rolnika Putana w Sielcu, pow. Wolsztyn. Pastwą ognia padła stodoła z tegorocznem żniwem. Pożar spowodował 5-letni syn handlarza Modera. Pogorzelec nie był ubezpieczony.

— Zebranie parafjalnej akcji katolickiej parafji wolsztyńskiej odbyło się po nabożeństwie w Grodzie. Jako pierwszy przemawiał emeryt. inspektor szkolny Wojciechowski o celach akcji katolickiej. Jako drugi przemawiał dr. Piskoszub, wygłaszając referat o pogaństwie nowoczesnem. Trzeci referat wygłosił emerytowany radca kolejowy p. Borowicz p. t. „Kościół kat. dziełem Bożem".

Z POMORZA

—* **Nowe n./W.** Małżonkowie Janostwo Manikowscy w Wielkim Komórsku pod Nowem obchodzili w sobotę, 24. bm. swe złote gody. Jubilatom „Szczęść Boże".

— Starostwo Powiatowe ogłosiło parcelację terenów nadwiślańskich, położonych w Niemieckiem Stwolnie, Dziewięć Włókach, Polskiem Stwolnie o obszarze około 25 ha, w Małem i Dużem Zajączkowie obszaru około 16 ha, w Wielkim Lubieniu i Zajączkowie obszaru około 30 ha. Zgłoszenia należy kierować do 15. bm. do Starostwa Powiatowego w Świeciu.

— W ostatnim czasie rozniosła się po mieście i okolicy wieść, jakoby władze zamierzały zlikwidować ze względów oszczędnościowych miejscowy Urząd Celny. Bliskość granicy, oddzielonej jedynie rzeką, oraz istniejący ruch graniczny przemawiają za utrzymaniem tego urzędu w Nowem. Zniesienie tegoż urzędu przyniesie miastu poważne straty. Miejscowe korporacje miejskie wystąpiły do władz z prośbą o pozostawienie Urzędu Celnego w Nowem.

— W Nowem Mieście przy ul. Polnej 3 wybuchł pożar w mieszkaniu wdowy Michaliny Heleniakowej, niszcząc urządzenie kuchenne. Pożar został przez straż pożarną w 20 minutach stłumiony.

—* **Tczew.** Na szosie Tczew — Nowe w pobliżu Warlubia samochód osobowy Ubiezpieczalni „Vistula" w Tczewie prowadzony przez szofera Marcina Prohla z Tczewa, najechał na 12-letnią Marjannę Rosinównę, która doznała pęknięcia czaszki i ciężkich obrażeń. Stan Rosinówny jest beznadziejny.

— Zespół operetkowy Teatru Wielkiego w Poznaniu w dzisiejszy wtorek o godz. 20,30 w Hali Miejskiej wystawi świetną operetkę „Paganini".

— Tut. sąd grodzki skazał woźnicę Bolesława Kaszubowskiego ze Suchostrzyg za sprzeniewierzenie na szkodę swego chlebodawcy zboża na 5 tygodni bezwzględnego aresztu.

— Policja tut. przytrzymała i osadziła w więzieniu sądu grodzkiego 28-letniego Pawła Drewę, właściciela składu kolonjalnego przy ulicy Dworcowej, który w jasny dzień w południe w swym składzie usiłował dokonać ohydnego gwałtu na poszukującej pracy 22-letniej robotnicy Walerji Kasprzykównie z Pólka, pow. Tczew. Na krzyk maltretowanej nadbiegli przechodnie, na których widok zwyrodnialec wypuścił swą ofiarę z rąk.

— W Brzuscach, pow. Tczew, w czasie zwożenia z bagna torfu na polu rolnika Władysława Gólczewskiego wydarzył się śmiertelny wypadek, którego ofiarą padł 14-letni woźnica Stanisław Zenderski. Prawdopodobnie wskutek spłoszenia się koni Denderski spadł pod koła wozu, przyczem poniósł śmierć na miejscu.

— * **Toruń.** Pożar mieszkaniowy wybuchł u pana Stefana Jeżewskiego przy ul. Podgórnej 43. Drugi pożar powstał w piwnicy kupca Ostrowskiego w Podgórzu pod Toruniem. Oba pożary zdołano w krótkim czasie ugasić, tak, że nie wyrządziły większych szkód.

— Teatr Ziemi Pomorskiej wznawia w najbliższą sobotę komedję Devala „Stefek" z Jeżym Rolandem w roli tytułowej.

— Sąd grodzki w Toruniu skazał na 2 tygodnie aresztu za kradzież gazu świetlnego jubilera Antoniego Pączka, mieszkającego obecnie w Katowicach.

— Ostatnio bawił w Warszawie dyrektor Instytutu Bałtyckiego Borowik i odbył szereg konferencyj z ministrem oświaty. Przedmiotem rozmów była realizacja projektu przyszłej wszechnicy pomorskiej.

— Na budowę Muzeum Ziemi Pomorskiej wpłynęła dotychczas kwota 107.382 zł, nie licząc wysokich sum, zadeklarowanych na ten cel przez różne instytucje samorządowe i prywatne.

MŁODZI BALONIARZE

Gimnazjalny Klub Balonowy w Toruniu rozwija się bardzo pomyślnie. Jest on sekcją Aeroklubu Pomorskiego i ma za zadanie szkolenie pilotów balonowych. Wykłady teoretyczne prowadzą m. in. znane asy sportu balonowego w Polsce kpt. Janusz i por. Wawszczak z I-go bat. balonowego. Ilość członków wynosi ok. 30, a dzięki subwencjom L. O. P. P. klub przystępuje do praktycznego szkolenia pilotów balonowych.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

MUZYKA

Pamięć muzyczna Głazunowa. Znakomity kompozytor rosyjski Głazunow, o którego siedmdziesiątych urodzinach donosiliśmy niedawno, słynie między innemi z fenomenalnej pamięci muzycznej. Pisma przypominają, że gdy zaginęła była uwertura Borodina do „Kniazia Igora" i gdy nie można było jej odnaleźć, a Borodin już nie żył — wówczas Głazunow, który razem z Rimskim-Korsakowem opracowywał był swego czasu „Kniazia Igora" na scenę, spisał całą uwerturę z pamięci, ku powszechnemu podziwowi. (mz)

TEATR

Jak długo może trwać sceniczny pojedynek? W przedrukowanych obecnie wyjątkach z „Timesa" z przed lat stu znajdujemy nekrolog aktora C. Mathewsa. Dowiadujemy się z niego m. in., że Mathews grywał w „Ryszardzie III" Richmonda i walczył przez całych dwadzieścia minut z demonicznym garbusem. Bagatela! (W. T.)

———

PRZED SEZONEM TEATRALNYM

Dyrekcje teatrów rozpoczynają ogłaszanie zapowiedzi na zbliżający się sezon teatralny. Jak się m. in. dowiadujemy, w Kaliszu Teatr Nowy obejmuje dyr. J. Krokowski, były dyrektor teatru w Grodnie. Prócz stałego zespołu w teatrze pracować będą okresowo znane artystki: Halina Cieszkowska, Marja Chmurkowska, Irena Horecka, Klara Sarnecka. Teatr gra stale w Kaliszu; będzie też objeżdżał mniejsze miasta ziemi kaliskiej.

Teatr Podolsko-Pokucki w Stanisławowie prowadzi nadal jedyna bodaj w Polsce (poza Warszawą) kobieta-dyrektor, Zuzanna Łozińska. Teatr ten objeżdża 28 miast, docierając z jednej strony do granicy sowieckiej, z drugiej — do granicy rumuńskiej. W bieżącym roku otrzymuje około 2 tysiące zł miesięcznej subwencji. Gra przeważnie sztuki wielkiego repertuaru. W nowym sezonie dyrektorka projektuje wystawienie: „Wyzwolenia", „Przepióreczki", „Irydjona", „Skąpca", „Snu nocy letniej", z repertuaru lżejszego — komedji muzycznej „Domek z kart" oraz nowej sztuki lwowskiego autora, Terleckiego „Świat naopak". Zespół liczy 20 osób. Do sztuk z większą obsadą kompletuje się zespół amatorami. (tp)

LITERATURA

Rudyard Kipling bawi na kuracji w Czechosłowacji, w Marianskich Lazniach.

Szołochow i Reymont. „Cichy Don", który dobiega końca w wielotomowem wydaniu polskiem („Rój"), ukazał się po czesku w przekładzie Włodzimierza Borka — na razie tom pierwszy. „Prager Presse" w swej kronice kulturalnej podnosi genjalność Szołochowa i kończy: „Szołochow staje między największymi rapsodami słowiańskiego włościaństwa; porównawcza historja literatur słowiańskich będzie musiała mu zrobić miejsce obok Tołstoja, Reymonta i Józefa Holeczka".

NAUKA

Uczony szwedzki w Polsce. Prof. Stensioe, słynny paleontolog, przybywa do Polski, aby nawiązać kontakt z polskimi uczonymi i zapoznać się z ostatniemi odkryciami z dziedziny paleontologji w Polsce. (np)

OCHRONA ZABYTKÓW

Na rynku w Pucku zachowało się kilka kamieniczek gdańskich, pochodzących z XVII stulecia. Jedna z nich o pięknej fasadzie zagrożona jest zawaleniem. Mieszkańców wyeksmitowano i rozpoczęto remont zabytkowego budynku. (oz)

Cmentarzysko przedhistoryczne odkryto w Gliśnie, w gminie Lipnica, na Kaszubach. Natrafiono na groby skrzynkowe z epoki bronzu, znaleziono urny, naczynia grobowe i ozdoby z bronzu. Drugiego odkrycia dokonał prof. Wrzosek z Poznania na Zamkowej górze nad jeziorem Żarnowieckiem w pow. morskim. Poznański uczony natrafił tam na szczątki urn oraz różnych przedmiotów pogrzebowych, znalazł ozdoby szklane i bursztynowe. Znalezisko pochodzi z okresu halsztackiego. (oz)

RUCH REGJONALISTYCZNY

Wystawa kaszubska. Z Kartuz donoszą nam: Znany ludowy poeta kaszubski, dr. A. Majkowski, posiadający znaczne zbiory muzealne z różnych dziedzin życia kulturalnego Kaszub w okresie niewoli, udostępnił swe zbiory, urządzając z nich wystawę w swem mieszkaniu. (rg)

SZTUKA KRAKOWSKA LATEM NIE PROŻNUJE

Do Krakowa wciąż się jeździ, jak do Muzeum — „Zachęta" i „Instytut", „Dom" i „Pałac" — Są starzy i młodzi — Uczciwość wysiłków — Tacy, co chodzą własnemi drogami — Istotne oblicze najmłodszego malarstwa.

Krakowskie salony wystawowe pracują bez przerwy przez cały rok. Nie mogą sobie, jak inne, pozwalać na pewne wytchnienie w okresie lata. Okres to bowiem wielkiego przypływu wycieczek z całej Polski, a wycieczki pewien procent swych członków przekazują galerjom sztuki. Do Krakowa przecież, wciąż jeszcze jeździ się i pewnie przez długie dalsze lata jeździć się będzie dla pamiątek historycznych i — sztuki. I to nietylko dla dokumentów sztuki okresów minionych, ale także, by zorjentować się w przejawach plastyki współczesnej. Ten ostatni powód składa na barki organizatorów ruchu artystycznego w Krakowie nielada obowiązek. Niełatwe to bowiem zadanie odpowiednio dobranemi eksponatami zilustrować trafnie charakter dzisiejszych wysiłków i osiągnięć artystycznych. Jak się ze swego odpowiedzialnego zadania Kraków artystyczny wywiązał, przekonajmy się, wchodząc do krakowskich salonów wystawowych.

Ma ich Kraków od niedawna dwa: „Pałac Sztuki" przy pl. Szczepańskim i „Dom Plastyków" przy ul. Łobzowskiej Pozornie zdawałoby się, że ruch artystyczny tak samo się tu rozdzielił jak w Warszawie. Tam — „Zachęta" i „Instytut Propagandy Sztuki", tutaj — „Pałac Sztuki" i „Dom Plastyków". Analogja jednak jest istotnie tylko pozorna. Krakowski „Pałac Sztuki" wypełniał bowiem swe zadanie w daleko szerszym zasięgu, niż „Zachęta". Gościł on w swych murach, przez lata całe, najbardziej zachowawcze szkoły artystyczne obok prac najdalej zaawansowanych awangardzistów plastyki. Młodziutki tedy „Dom Plastyków" inaczej uzasadnia rację swego istnienia, niż warszawski „Instytut Propagandy Sztuki". Wyrósł on, nie jako reakcja na konserwatyzm „Pałacu Sztuki", ale rozrósł się do dzisiejszych rozmiarów w sposób zupełnie naturalny z dawnego, miniaturowego „Domu Artystów" przy pl. Ducha.

Zanim udamy się do „Domu Plastyków" odwiedźmy najpierw „Pałac Sztuki". Należy się to pierwszeństwo Pałacowi choćby w dowód uznania jego wielkich i wieloletnich zasług. Pałac oddał swe ściany — na okres letni zupełnie słusznie malarzom krakowskim. Zgodnie więc z jego, zaznaczoną już tutaj, tradycją, zawisły obok siebie dzieła „firm" znanych i uznanych, obok takich, które dopiero od niedawna wywalczają sobie dobrą „markę". Wśród pierwszych spotykamy nazwiska profesorów krakowskiej Akademji I tak: Władysław Jarocki pokazał typową dla niego kompozycję figuralną i dwa szeroko i przekonywająco namalowane pejzaże tatrzańskie. Profesor Pieńkowski nie przekonywuje nas swemi kompozycjami figuralnemi, natomiast „martwemi naturami" i niektóremi pejzażami nawiązuje do najlepszych czasów swej twórczości. Prof. Wojnarski dał kilka sumiennych i interesujących grafik. Wśród młodszych na wzmiankę zasługują: Szwarc i Pieniążek, którzy wystąpili z większemi kolekcjami swych prac. Między najmłodszymi do najbardziej interesująco zapowiadających się należą: Borysowski i Sawulak. Niepokojące są natomiast osiągnięcia Malchera i Jaźwieckiego. Malcher — niezaprzeczone zdolności oddaje na usługi tandety portretowej à la Styka, Jaźwiecki zaś — z wielką pasją, rzuca na przesadnie maleńkie formaty swych płócień krzykliwe plamy barwne, dające w rezultacie, w większości wypadków, nie zestroje barwne, a tylko przypadkowo rozchlastane farby. W każdym razie, jeżeli Malcher świadomie zniża poziom swych wymagań artystycznych do potrzeb niewybrednego klienta, to Jaźwiecki, acz niezbyt szczęśliwie, walczy przecież uczciwie o swój własny wyraz artystyczny.

Ta uczciwość wysiłków charakteryzuje większość prac rozwieszonych na ścianach „Domu Plastyków". Już sama architektura nowozniesionego „Domu Plastyków", mówi o powadze i surowości Niema tu nic ze snobistycznej gładzizny i wygody salonu. Wszystko jest szorstkie, twarde i aż do ubóstwa proste. Tak! — to jest warsztat a nie „pałac". To jest bezpretensjonalny dom dzisiejszego plastyka-proletarjusza, a nie złocony salon wczorajszego artysty-pięknoducha.

Członkowie „Zwornika", których wystawę oglądamy obecnie w „Domu Plastyków", to nie bawiący się sztuką pięknoduchy. To raczej wyrobnicy dopracowujący się zwolna do własnego bytu artystycznego. Narazie widać, że bytują wspólnie. Że stanowią jeszcze jakgdyby szkołę jednego mistrza. Z tej szkoły ogromnie trudno wydzielić talenty istotne, prowadzące. Łatwiej natomiast dostrzec wpływy majstra Pankiewicza i twórczością Pankiewicza odkryty Paryż — to pierwowzory „Zwornika".

Droga zresztą dobra. Bo prowadząca do wyzwolenia się od hegemonji post - impresjonizmu Członkowie „Zwornika", tak jak post-impresjoniści na pierwszym planie swych wysiłków stawiają — kolor. Tylko, że u tamtych kolor dyktowany był przez naturę, a w programie „Zwornika" kontakt z naturą jest już bardzo luźny. Już bez jej wpływów nieomal organizuje malarz swój zestrój barwny. Natura jest tylko podstawą, na której artysta zupełnie samodzielnie buduje sobie własną rzeczywistość kolorystyczną.

Tak mniejwięcej, wygląda program dzisiejszego plastyka w skrajnem uogólnieniu. Jak w każdym uogólnieniu, tak i w powyższem kryje się mnóstwo nieścisłości. Twórczość bowiem żywą w ramy programu zamykać trudno. Więc trzeba wyliczyć tych członków „Zwornika", których działalność niezupełnie zgodnym łukiem zwiera się z konstrukcją ideową grupy. Pochwalscy, Geppert, Z. Pronaszko, Foerster i Cybis, idą już wszyscy własnemi ścieżkami. Rzepiński, Gottlib, Waliszewski, Mitera, Krcha, Rutkowski, Stapiński i zwłaszcza Studnicki to utalentowani wprawdzie, ale wciąż jeszcze wierni uczniowie Pankiewicza. Rzeźba w „Zworniku" reprezentowana jest wyłącznie poważnemi pracami Majchrzaka Dodać należy, że w skład omówionej wystawy „Zwornika" wchodzą „Kapiści". Ci ostatni tak są blisko spokrewnieni z „Zwornikiem", że uderzające podobieństwo rodzinne zupełnie nie pozwala odróżnić pierwszych od drugich.

„Zwornik", w tym samym składzie w jakim oglądamy go w krakowskim „Domu Plastyków", reprezentował przed kilkoma tygodniami najmłodszą plastykę polską w Belgradzie. Reprezentował ją tam tak samo godnie, jak niemniej trafnie, na gruncie krakowskim, odsłania istotne oblicze najmłodszego współcześnie malarstwa polskiego.

Marjan Turwid.

Kraków.

Z NASZYCH WARSZTATÓW NAUKOWYCH

CO POLSKI SZLACHCIC W GDAŃSKU KUPOWAŁ?

Gdańsk był zawsze portem handlowym polskim. Stał polskimi klientami, wzbogacił się na transporcie polskiego zboża i na pośrednictwie przy nabywaniu różnych zamorskich towarów. Doskonałym przykładem tego, co polska szlachta kupowała za pośrednictwem Gdańska jest kilka wykazów, jakie sporządził dla swego szypra Stępkowskiego Imć Pan Hiacynty Rostworowski w latach 1747—1757. Wykazy te obejmują różnego rodzaju sprawunki. Znajdujemy więc tutaj rejestr „korzeni".. Wśród nich jednak obok pieprzu, imbieru i gałek muszkatułowych znajdujemy takie pozycje jak oliwa, cukier, papier, mydło, lak, herbata, sery itp. Poza tem na spisach widnieją inne gatunki sprawunków, a więc żelazo, miedź, materjały na ubrania jako to, sukna, jedwabie i inne materje. Wśród wykazu win i wódek obok zamówień na wina francuskie, burgundzkie i hiszpańskie spotykamy pozycję „piwa angielskiego alias oliwy". Widać Rostworowski znał się fachowo na winach, bo takie daje instrukcje: „przestrzegać by niemłode było, siarką nie trąciło, ani wapniste, gustu zaś jako najlepszego dobierać. Wykazy te ogłoszone zostały w ostatnim podwójnym tomie „Rocznika Gdańskiego". Jest to organ zasłużonego dla nauki polskiej Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Kultury w Gdańsku. Obok owych wykazów, zamieszczonych razem z innemi materjałami do dziejów Gdańska i Pomorza w dziale p. n. „Materjały" spotykamy w „Roczniku" szereg rozpraw. Trzy prace: prof. Wojciechowskego, dr. Widajewicza i prof. Spławińskiego dotyczą najstarszych dziejów Pomorza. Podbojem i zaborem Pomorza w 1308 r. na tle działań wojennych zajął się dr. Małuszyński. Udział czeskich Husytów w wyprawie Jagiełły 1433 r. omówił dr. Odložilik, natomiast dr. Górski podał kilka przyczynków do ustroju Pomorza w czasach polskich. Dwaj historycy krakowscy dr. Lepszy i dr. Piwarski zajęli się pierwszy flotą polską, a mianowicie strażnikami morza Stefana Batorego, drugi stosunkiem Jana Sobieskiego do spraw bałtyckich w latach 1693—94. Werszcie niżej podpisany opisał tworzenie się polskiej artylerji pod murami oblężonego Gdańska 1807 r., oraz na tle dziejów garnizonu polskiego w Gdańsku nakreślił znaczenie tej twierdzy dla planów Napoleona, omawiając w zakończeniu mało znany plan zniszczenia Prus w przededniu wojny 1812 r. Plan ten polegał na jednoczesnem uderzeniu wojsk francuskich stojących w północnych Niemczech pod rozkazami marszałka Davoust, oraz polskiego garnizonu z Gdańska i armji Księstwa Warszawskiego.

Zawiera więc podwójny tom „Rocznika Gdańskiego" wiele ciekawych prac poruszających różnorodne zagadnienia z dziejów Pomorza i Gdańska. W ten sposób przyczynia się on walnie do przeciwdziałania niemieckiej nauce, która również żywo zajmuje się sprawami bałtyckiemi, oczywiście w rozumieniu swoich własnych interesów.

J. St.

KTO POSIADA MATERJAŁY DO ŻYCIA I PRACY PATRONA JACKOWSKIEGO

Niejednokrotnie już poznańscy pracownicy naukowi zwracali się za pośrednictwem Działu Kultury i Sztuki do naszych Czytelników z apelem o dostarczanie niewyzyskanych dotąd materjałów, odnoszących się do różnych działaczy naszego regjonu, czy też do pewnych zagadnień regjonalnych. Społeczeństwo w takich wypadkach śpieszy z chętną pomocą nauce i w ten sposób mało dla naukowych badań dostępne przyczynki i wiadomości stają się własnością nauki.

Obecnie powtarzamy taki apel w sprawie materjałów do życia i pracy Patrona Maksymiljana Jackowskiego. Jak już mianowicie donosiliśmy w Seminarjum Historji Nowożytnej naszego Uniwersytetu przygotowuje się monografja o Patronie Jackowskim. Materjały, odnoszące się do działalności Patrona rozproszone są nietylko po archiwach i bibljotekach publicznych, ale też w różnych zbiorach prywatnych w całej Wielkopolsce. Niejednokrotnie materjały dla badacza bardzo cenne nie mogą być wyzyskane, giną dla nauki, niedostępne dla uczonych. Udostępnienie takich materjałów jest kulturalnym obowiązkiem właścicieli. Zawiadamiając o ich istnieniu wzbogaca się naukę, spełnia godny uznania czyn dla dobra kultury naszego regjonu.

Zachęcając Czytelników naszych, którzyby jakie materjały do życiorysu Patrona Jackowskiego w swych zbiorach posiadali, do podzielenia się niemi z naukowymi badaczami, podajemy adres, pod który zgłaszać należy wszelkie w tej sprawie informacje: Seminarjum Historyczne Uniwersytetu Poznańskiego Coll. Minus. Wały Wazów.

———

Angielska książka o Kaszubach wyszła w Londynie nakładem księgarni Faber and Faber. Opracowali ją prof. A. Fischer, prof. T. Lehr-Spławiński i Fr. Lorenz pod tytułem „The Cassubian Civilization".

Jutro:

CHOPIN CZY SZOPEN?

przez

Stanisława Niewiadomskiego

Książki nadesłane

Bolesław Iwaszkiewicz: „Geometrja". Dla III klasy gimnazjalnej. Lwów, 1935. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich.

Pisma nadesłane

„Merkuryusz Polski Ordynaryiny". Nr. 30. Treść: „Dzieje wszystkiego świata". — „Czerwony chrzest". — Okruchy tygodnia. — J. B.: „Talent na rozdrożu". — Obiady czwartkowe. — Z.: „Dr. Lucjan Orkisz". — Fraszki. — Adres Red. Warszawa, Nowy Świat 39.

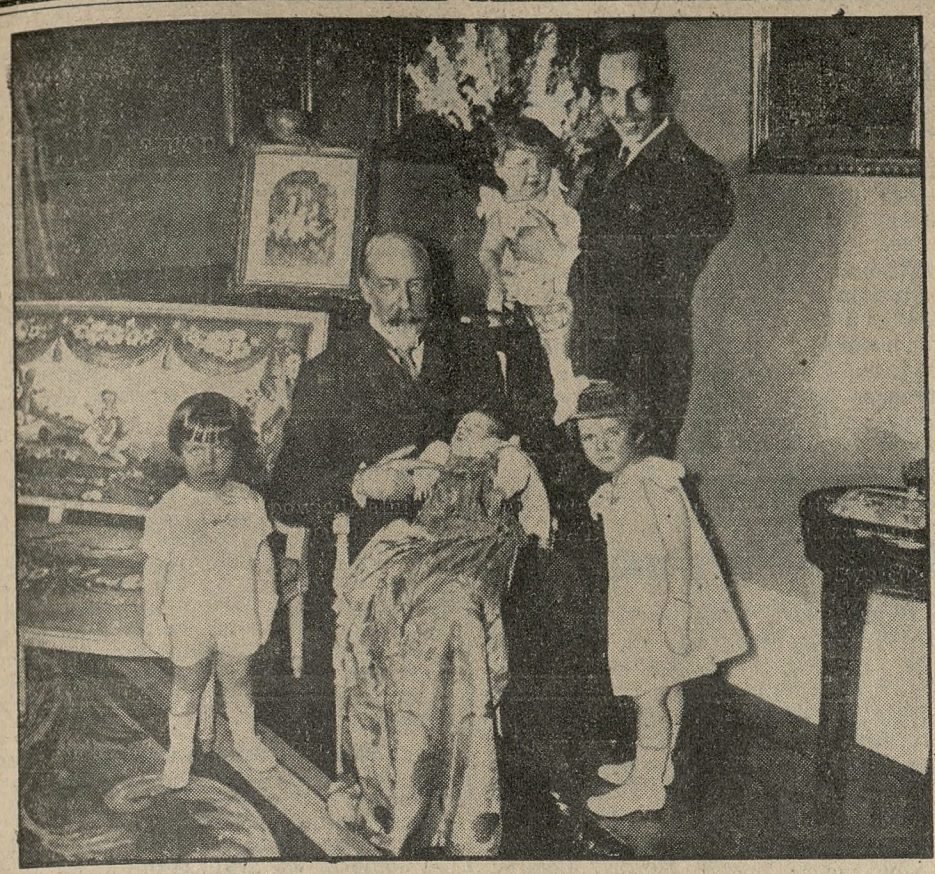

W pałacu Anjou w Brukseli, „hrabiemu Paryża", który jest pretendentem do tronu we Francji, urodził się syn. Ochrzczono go imionami Francois Gaston Michel. — Na zdjęciu widzimy księcia de Guise (który jest głową domu Bourbon - Orleans) z wnukiem, i obok syna jego, ojca nowego pretendenta.

Dnia 28 sierpnia 1932 r.

W bieżącym miesiącu, dnia 28, mijają trzy lata od chwili, w której Polska przeżyła pierwszy wielki triumf swych skrzydeł. Dnia 28 sierpnia 1932 na lotnisku w Tempelhofie pod Berlinem kpt. pil. Żwirko Franciszek i inż. Stanisław Wigura odnieśli wspaniałe zwycięstwo w międzynarodowych zawodach lotniczych, w t. zw. „Challenge'u".

W dniu tym po raz pierwszy zdobyty został przez reprezentację Polski puhar challenge'owy.

Zwycięstwo to zawdzięczaliśmy polskiej konstrukcji lotniczej i poświęceniu oraz wysokiej klasie polskiego pilota. — 28 sierpnia 1932 r. to przełomowa dla lotniczej Polski data — to jej triumfalne wejście do pierwszego szeregu przodujących światu w lotnictwie narodów.

Dzień ten to nietylko przełom i początek wspaniałego rozwoju polskiego budownictwa lotniczego. Obudził on przedewszystkiem w narodzie dotąd głęboko uśpiony instynkt powietrza.

Zwycięstwo ś. p. Żwirki i ś. p. Wigury odmieniło zbiorową duszę narodu, zapaliło serca ogniem i przeniknęło wiarą w własne siły i wykrzesało zrozumienie konieczności panowania nad własnym oceanem powietrznym.

Zwycięstwo to zrodziło dumę narodową i zrozumienie społeczeństwa, że musimy posiadać potężne lotnictwo i że posiadać je będziemy tylko wtedy, jeżeli zrozumienie konieczności posiadania go przeniknie cały naród.

Ofiara Żwirki i Wigury dokonała cudu. Na obszarze Rzeczypospolitej rozsiane ośrodki lotnicze, szkoły szybowcowe, pracownie modelarskie kształcą coraz to nowe zastępy ludzi powietrza. Rosną ich szeregi, a przez to wzmacnia się bezpieczeństwo naszego kraju. Społeczeństwo, zespolone w Lidze Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej, nie szczędzi ofiar, by zręby naszej nowoczesnej obrony całego kraju postawić na najwyższym poziomie.

Trzecią rocznicę tego czynu uczcimy najlepiej, jeżeli na chwilę poślemy naszą serdeczną myśl i ciche westchnienie przed Tron Przedwiecznego, by łaski dla bohaterów wyprosić, a potem zwróćmy oczy nasze na teraźniejszość i zróbmy rachunek sumienia, czyśmy wszyscy spełnili swój obowiązek wobec Ojczyzny i przyczynili się w miarę naszych możliwości do podniesienia i pomnożenia naszej siły w powietrzu.

Polska musi być lotnicza, jeżeli chce żyć, a młodzież nasza, jak to powiedział Żwirko przed mikrofonem wileńskiego radja: „musi nabywać instynktu ptasiego".

Dlatego też, chcąc mieć więcej w narodzie Bajanów i Skarzyńskich, nie szczędźmy ofiar — na zbożny i pożyteczny dajemy je cel — a celem tym to wielkość i potęga Polski!

AKA.

Dla zwierzyńca berlińskiego został nowonabyty 2½-letni szympans „Jochen", z którym dziatwa wielce się zaprzyjaźniła.

kutej w skale, odkrytej przez Triphona w czasie jego zimowania. Podczas prac podjętych celem rozszerzenia jaskiniowej siedziby, braciszkowie spostrzegli z radością, że pod ziemią istnieją pokłady złota. Zachowując ścisłą tajemnicę, czerpali, prymitywnemi środkami w miarę potrzeby z pokładów, to, co im było niezbędnie potrzebne na utrzymanie klasztoru.

Obecność drogocennego kruszcu była tym sposobem znana wyłącznie nielicznym mieszkańcom klasztoru. Gdy później Szwedzi zajęli owe obszary, wypędzili mnichów, a klasztor zniszczyli. Dwóch tylko duchownych ocalało i pozostało na miejscu, znając tajemnicę pokładów złota. Gdy i oni umarli, nie pozostało już śladów po klasztorze, lecz legenda o kopalni złota przechowała się przez całe stulecia wśród myśliwych Lapończyków, którzy raz do roku docierają do tych okolic.

Ubiegłego roku podczas podróży turystycznej po krajach północnych, położonych nad Bałtykiem i Oceanem Lodowatym, Ingram spotkał się, w opuszczonej chacie, z umierającym starym Lapończykiem. Kanadyjczyk zajął się chorym, łagodząc lekarstwami, jakie miał ze sobą, ostatnie chwile starca. W dowód wdzięczności umierający wyjawił mu tajemnicę kopalni złota, którą opowiedział mu jego ojciec. Udzielił przytem wskazówek o dokładnem położeniu kopalni, twierdząc, że pokłady są tak bogate, że wszelkie inwestycje opłacą się obficie. Po oddaniu ostatniej przysługi Lapończykowi, Ingram wrócił do Kanady, zaopatrzył się w niezbędne kapitały, przyrządy, szkice i mapy i przyjechał obecnie do Finlandji, celem rozpoczęcia poszukiwań. Władze finlandzkie udzielają zezwolenia na pobyt w prowincjach lapońskich tylko tym obcokrajowcom, którzy okażą się w posiadaniu dostatecznych środków materjalnych, przyczem przydziela im się z urzędu tubylca jako towarzysza podróży. Ingramowi, jak donosi prasa z Helsinki, udzielono na razie zezwolenia na próbną wyprawę, zastrzegając sobie dalszą decyzję, jeżeli wieści o kopalni złota okażą się prawdziwemi.

S. F.

Największy sad owocowy na świecie

W okręgu Kubań w Rosji, w pobliżu stacji Slawjanskoje, kończy się obecnie prace w olbrzymim sadzie, założonym w roku 1930. Slawjański „sad - gigant" będzie największym tego rodzaju sadem na świecie. Rozciągać się będzie na obszarze 5.500 ha. Samych tylko jabłoni będzie w tym sadzie około 160.000, i to najlepszych gatunków, jak „Siedmiorzeczka", „Szampańskie", „Biały rozmaryn" i in. Oblicza się, że w roku 1937 sad ten da 20.000 tonn jabłek i gruszek. W następnym roku wydajność ta powiększy się na 30.000 tonn. (Czy w tem nie ma trochę „amerykańskiej blagi" ze strony chorujących na amerykański rozmach Sowietów — nie wiemy. — Przyp. red).

Efektowna scena z najweselszego filmu FRANCISZKI GAAL

„Mała Mateczka"

którego oddawna oczekiwana premjera odbywa się właśnie dziś w kinoteatrze „SŁOŃCE".

Od południa tłumy szturmują kino.

ng 13 273

W poszukiwaniu legendarnej kopalni złota

Kanadyjczyk James Ingram przybył w tych dniach do Helsinki i rozpoczął pertraktacje z rządem fińskim celem uzyskania zezwolenia na poszukiwanie starożytnej kopalni złota, która, jak twierdzi, leży na obszarze Laponji. James Ingram, zaopatrzony w mapy geologiczno-fizyczne, przywiózł poza tem ze sobą wykresy i dokumenty, z których wynika co następuje:

Czterysta lat temu rosyjski uczony i podróżnik Triphona, dotarłszy do ostatnich rubieży północnych, wówczas znajdujących się pod berłem cara, stanął nad wybrzeżem morza arktycznego. Tu zachorował i musiał na bezludnem miejscu zimować. Cudem wprost uratowany, uczynił ślub, że założy tam klasztor. Miejscowość ta leży dokładnie na 30 stopniu szerokości i 69 długości na zachód. Kilku mnichów zgodziło się towarzyszyć mu i Triphona postawił klasztor, który był najbardziej bliską bieguna północnego placówką religijną. Klasztor miał swe początki w naturalnej wielkiej jaskini, wy-

Rewolucja w królewskim rezerwacie Londynu

Łabędzie królewskiego rezerwatu w Windsorze przeżywają groźne chwile: od dwóch dni bowiem po niepodzielną ich dotąd władzę sięga bezczelny i kwiożerczy czarny łabędź, który po zażartych walkach pobił wszystkich białych skrzydlatych szampionów Tamizy i uzyskał nazwę „czarnego postrachu", mianując się samowładnie, prawdziwym zamachem stanu, władcą i panem rezerwatu królewskiego.

Nie wiadomo dokładnie skąd ów czarny łabędź przywędrował. Zjawił się niespodziewanie na wodach Tamizy, płynąc majestatycznie i odrazu przystąpił do zdobycia, dziobem i skrzydłami, nowego królestwa. Prasa londyńska z uwagą śledzi niezwykłe wydarzenie, które osiągnęło maksimum zaciekawienia, kiedy po zwyciężeniu pierwszych łabędzi niższej klasy, „czarny postrach" nie zawahał się wkońcu wypowiedzieć walki nestorowi białych łabędzi, uchodzącemu za szampiona walki ciężkiej i zwanemu „królem" łabędzi Tamizy, Matuzalemem. Walka, jak donosi prasa brytyjska, stała na wysokości epicznej i trwała 20 minut. Mimo, że Matuzalem był cięższym i silniejszym, „czarny postrach" okazał się szybszym. W pewnej chwili sądzono, że biały zwycięży i położy kres zuchwalstwu intruza, nagle jednak czarny dał nurka i zaatakował rywala z tyłu. Powtarzając atak kilka razy z rzędu, „czarny postrach" pobił sromotnie Matuzalema, który wycofał się z pola walki.

S. F.

Po raz pierwszy obecnie przed pałacem królewskim w Londynie zajął miejsce jako posterunek także przedstawiciel marynarki angielskiej. Fakt ten wywołał oczywiście duże zainteresowanie.

Wielki krzyż w porcie belgijskim

Utworzony niedawno pod honorowem przewodnictwem biskupa Bruges, ks. Lamiroy, komitet zamierza postawić na najwyższym punkcie portu Zeebrugge olbrzymi krzyż wysokości 10 metrów. Projekt ten spotkał sie wśród ludności z wielkim entuzjazmem. (KAP)

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z TEATRU POLSKIEGO

Dziś pożegnalny występ znakomitego artysty Stefana Jaracza, który po przedstawieniu opuszcza Poznań. Jutro odegrana będzie pełna wdzięku i humoru komedja muzyczna „Rozkoszna dziewczyna".

W próbach K. H. Rostworowskiego „Judasz z Kariothu". Mistrz Solski od kilku dni bawi w Poznaniu i ze znaną maestrją i energją prowadzi próby.

Z TEATRU NARODOWEGO

Inauguracja sezonu 1935/36 odbędzie się w Teatrze Narodowym w niedzielę dnia 1 września o godz. 16. Teatr wystawia śliczną bajeczkę Tomaszewicza pt. „Cudowny Rubin" a o godz. 20 piękną sztukę Kraszewskiego z muzyką Noskowskiego p. t. „Chata za wsią". W głównych rolach zobaczymy: pp. Sroczyńską, Żarską, Orszańską Żuromską, Szczerbowskiego, Palańskiego, Koczyrkiewicza, Malinowskiego, Sujeckiego, Nowakowskiego i in. Sztuki reżyseruje Adam Bystrzyński, dekoracje Feliksa Worsztynowicza, nad częścią muzyczną czuwa kapelmistrz Stanisław Witczyk. Bilety wcześniej nabyć można w składzie cygar A. Szrejbrowski, ulica Pierackiego 20, telefon 56-38.

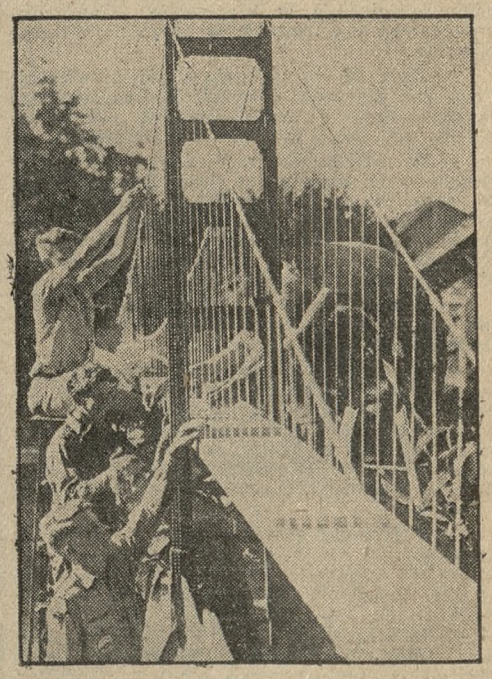

Harcerze w San Francisco zbudowali model tamtejszej „złotej bramy", która jest największym mostem na świecie, przerzuconym przez zatokę morską.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Frekwencja w kąpieliskach nadmorskich

Polskim kąpieliskom nadmorskim prasa poświęca naogół jedynie feljetony, opisujące wrażenia turysty, odniesione w Juracie, Orłowie, Jastrzębiej Górze czy innem Hallerowie Natomiast stosunkowo mało uwagi poświęca się kąpieliskom morskim jako warsztatom pracy zupełnie nowym, dającym utrzymanie wielkiej rzeszy obywateli i mogącym się stać w przeszłości dźwignią gospodarczą mieszkańców wybrzeża.

Zagadnienie gospodarcze turystyki nadmorskiej posiada wcale doniosłe znaczenie regjonalne, jako że dzięki naszemu wybrzeżu Polska zachodnia jest terenem turystycznym, którego znaczenie rośnie z roku na rok.

Pierwotnie charatker półkąpieliskowy, w okresie przed r. 1920, posiadały tylko dwie miejscowości polskiego wybrzeża, mianowicie Gdynia i Hel. Dzisiaj zaś za pełnowartościowe kąpieliska uważamy już następujące: Gdynię, Orłowo, Puck, Hel, Juratę, Jastarnię, Kuźnicę, Wielką Wieś-Hallerowo, Cetniewo, Jastrzębią Górę i Karwię. Reszcie miejscowości nadmorskich, przyjmujących letników, nadać można charakter półkąpieliskowy.

Liczbę wszystkich letników bawiących nad morzem od r. 1920 do r. 1924 oblicza się na mniejwięcej od 500 do 3 tys. rocznie. Dopiero lata 1925/26, kiedy rozpoczęto budowę portu w Gdyni, stanowiły przełom w frekwencji letników w kąpieliskach nadmorskich.

Znawca zagadnień turystyki pomorskiej, p. Andrzej Wachowiak przyjmuje, że obecnie liczba letników w całym sezonie i we wszystkich miejscowościach kąpieliskowych nad morzem razem wziąwszy, wynosi około 25 000 osób Liczba ta odpowiada mniejwięcej obrotowi kąpielisk i turystyki, obliczonemu w przybliżeniu na 6 miljonów złotych. Należy przyjąć, że letnik zostawia nad morzem przeciętnie 200 złotych, liczba 25 tysięcy letników daje zatem obrót 5 miljonów, pozostały zaś miljon obrotu przypada na turystykę.

Interesująco przedstawiają się liczby letników, przypadające na poszczególne miejscowości: Gdynia — 4 000, Orłowo — 2 000, Jastarnia — 5 000, Hel — 5 000, Jurata 2 000, Kuźnica 1 000, Wielka Wieś-Hallerowo — 2 000, Cetniewo — 1 000, Jastrzębia Góra — 1 000, Puck — 500, reszta kąpielisk razem: 1 500.

Cyfry powyższe mogą się wydawać za niskie. Kąpielowiczów na plażach, szczególnie w niedziele i święta, jest daleko więcej. Tłumaczy się to wycieczkami jedno- wzgl. parodniowemi oraz „emigracją" ludności gdyńskiej i gdańskiej, chętnie odwiedzającej miejscowości kąpielowe w dni świąteczne. Nadto pamiętać należy, że sezon trwa od 60 do najwyżej 80 dni (czerwiec — sierpień), z czego wynika, że w kąpieliskach mamy jednocześnie od 7 do 15 tysięcy letników, zależnie od pory i od pogody.

Możliwości kąpielisk nadmorskich są prawie nieograniczone. Miejsca nie brak nad naszem pięknem wybrzeżem. Przez rozbudowę istniejacych już kąpelisk, przez budowę nowych pensjonatów i hoteli, możnaby liczbę pomieszczeń dla letników pomnożyć nawet dziesięciokrotnie, gdyby tego zaszła potrzeba. Miejmy nadzieję, że w miarę poprawy położenia gospodarczego z czasem do tego dojdzie. Zresztą poprawiający się z każdym rokiem stan urządzeń kąpielisk, zamierzona elektryfikacja wybrzeża, projektowana komunikacja wodna z Wielką Wsią-Hallerowem itd — wszystko to wróży dalszy rozwój polskich kąpielisk morskich. Dobrze byłoby, gdyby wielkopolskie koła gospodarcze zwróciły uwagę na nowe możliwości inwestycyjne i handlowe, jakie się tutaj otwierają.

Dalsza zwyżka cen trzody chlewnej

Notowania wczorajsze Targowicy Miejskiej w Poznaniu wykazały dalszy poważny wzrost cen świń w rozmiarach od 10 do 17 zł na 100 kg żywej wagi, czyli przeciętnie o kilkanaście procent. W ten sposób obecne ceny przekraczają normy z maja i czerwca o sto i kilkanaście procent.

Jak nas informują z kół zainteresowanych, ceny wczorajsze na świnie byłyby wykazały jeszcze większy wzrost trzody, gdyby nie nadejście transportu trzody z odległego Lublina. Nie wszystkie bowiem okręgi objęte zostały tak silną zwyżką cen, jak ziemie zachodnie.

Jeżeli chodzi o przyczyny panującej u nas od szeregu tygodni i nieustannie niemal wzrastającej haussy na trzodę chlewną, to należy przedewszystkiem zwrócić uwagę na wzmożony eksport przetworów hodowlanych, a zwłaszcza smalcu, do Anglji. Poza tem wskutek trwających jeszcze robót w polu w związku z ukończonemi dopiero żniwami spęd zwierząt rzeźnych zmniejszył się wydatnie.

Niezależnie od momentów sezonowych spęd byłby uległ ograniczeniu, jak twierdzą czynniki poinformowane, z powodu zmniejszenia się pogłowia trzody chlewnej w pierwszem półroczu 1935. Długotrwały okres niskich cen na rynku hodowlanym, idący w parze z brakiem i drożyzną pasz z powodu suszy, sprawił bowiem, iż hodowla coraz mniej się rentowała. Znane były wypadki, iż rolnik dla uskutecznienia transakcji dodawał po jednym lub kilku prosiaków, byleby się ich pozbyć, byleby ich nie karmić więcej.

Czy haussa na rynku hodowlanym trwać będzie jeszcze długo, trudno narazie odpowiedzieć. Wysokie ceny są zawsze ponietą do zwiększenia podaży, do wzrostu produkcji. Należy zatem przypuszczać, iż rolnicy będą starali się wykorzystać korzystną obecnie konjunkturę przez wzmożenie hodowli. Tylko na to potrzeba trochę czasu. Niezbyt obfite, jak się zdaje, zbiory zbóż i ziemniaków z tegorocznej kampanji i katastrofalna susza, panująca w Wielkopolsce — mogą być czynnikami podtrzymującemi przez czas dłuższy wysoki poziom cen na rynku hodowlanym.

KRONIKA GOSPODARCZA

Jednolity tekst ustawy o opłatach stemplowych

Ukazał się numer 64 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 27 sierpnia rb., w którym pod poz. 404 ogłoszone zostało obwieszczenie ministra skarbu z dnia 7 czerwca rb. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o opłatach stemplowych.

Załączony do obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych dzieli się na trzy części. Część I zawiera następujące rozdziały: przedmioty opłat stemplowych; sposób obliczania opłaty; osoby, obowiązane do uiszczenia opłaty; uiszczenie opłaty stemplowej; przedawnienie; przepisy o nadzorze; naruszenia przepisów o opłatach stemplowych; środki odwoławcze; doręczenia i czasokresy. Część II — postanowienia szczegółowe — zawiera następujące rozdziały: pisma dotyczące przejścia własności rzeczy nieruchomych; pisma, dotyczące praw do ciał kopalnych; sprzedaż i zamiana rzeczy ruchomych; obrót papierów wartościowych; dzierżawa i najem rzeczy; pisma, dotyczące umów o świadczenie usług; pisma, stwierdzające umowę o przerachowaniu; ubezpieczenia i umowy o rentę dożywotnią; spółki i inne zrzeszenia; pełnomocnictwa; obligi; weksle; przekazy, czeki i zlecenia wypłaty; pisma, dotyczące umów majątkowych małżeńskich; pisma, stwierdzające dział majątku wspólnego; pisma, stwierdzające ugodę (układ pojednawczy); pisma, stwierdzające umowy przygotowawcze oraz punktacje; pokwitowania; pisma, niewymienione w rozdziałach poprzednich; podania; świadectwa. Część III — zawiera przepisy końcowe.

Zaznaczyć należy, że punkty 20 i 21 art. 171 oraz cały art. 175 wchodzą w życie dopiero z dniem ogłoszenia niniejszej ustawy. Ustawa obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej. Przepisy jej, dotyczące zagranicy, stosuje się również do obszaru w. m. Gdańska.

Krótkie informacje gospodarcze

— Zarząd Związku izb rzemieślniczych R. P. postanowił utworzyć centralę handlowo-eksportową rzemiosła w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie. Uruchomienie centrali ma nastąpić w ciągu najbliższego miesiąca.

— Dnia 22. b. m. odbyło się poświęcenie i otwarcie pierwszej doświadczalni racjonalnego zagospodarowania wysokogórskich łąk i pastwisk, urządzonej w powiecie limanowskim.

— W październiku r. b. zbierze się w Belgradzie sesja gospodarcza Małej Ententy, która ma zająć się m. in. projektami, zmierzającemi do unji celnej państw Małej Ententy. Ponadto ma być uregulowana współpraca w zakresie żeglugi na Dunaju oraz ujednostajnienie przepisów pocztowych w obrocie towarowym.

— W dniach od 9 do 12 września b. r. odbędzie się w Brukseli międzynarodowy kongres producentów kakao i czekolady.

— W następstwie porozumienia dyplomatycznego między Belgją i Rosją Sowiecką nastąpić ma również porozumienie handlowe. Rosja Sow. ma stworzyć w Antwerpji bazę handlową i nabywać w Belgji m. in. maszyny dla swego ciężkiego przemysłu. Trudność w porozumieniu stanowią przedwojenne długi rosyjskie w Belgji.

— W Holandji powstała komisja narodowo-propagandowa dla intensywnego popierania wytwórczości krajowej. Na czele komisji stanął minister przemysłu i handlu Holandji dr. Gelissen.

— Rząd turecki realizuje konsekwentnie program samowystarczalności gospodarczej nietylko w produkcji przemysłowej, ale i w dziedzinie surowców. Ostatnio podjęto akcję w kierunku likwidacji importu juty.

— **Notowania przędzy bawełnianej na giełdach japońskich spadły o 10 pkt., natowania zaś surowej bawełny o 4 pkt.**

Z KRAJU

(k) **Osłabienie walut zagranicznych.** Na wczorajszych giełdach walutowych tendencja dla dewizy na Londyn była niejednolita, z tendencją jednak naogół słabszą. Mimo to funt utrzymuje się wciąż na bardzo wysokim poziomie. Tendencja dla dolara była raczej nieco słabsza, zmiany kursowe jednak były zupełnie nieznaczne. Dewiza na Amsterdam ponownie osłabła, najwyraźniej w Warszawie. Dewiza na Zurych nieznacznie osłabła, dewiza na Brukselę jest w dalszym ciągu słaba.

(k) **Losowanie 3 procentowej pożyczki inwestycyjnej.** Urząd długów państwa zawiadamia, że — zgodnie z obwieszczeniem min. skarbu z dnia 6 lipca 1935 r. (Monitor Polski nr. 161, poz. 196) — publicznie wsypanie do kół losowych zwitków z numerami seryj oraz zwitków z numerami obligacyj 3 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej odbędzie się dnia 31 sierpnia 1935 r. o godz. 10 rano w dużej sali konferencyjnej min. skarbu, Warszawa, ul. Rymarska 3.

(k) **Przed otwarciem jubileuszowych XV Targów Wschodnich.** W sobotę dnia 31 b. m. nastąpi we Lwowie uroczyste otwarcie Jubileuszowych XV Targów Wschodnich. Zainteresowanie tegoroczną kampanją jest bardzo wielkie. Wszystkie stoiska zostały zajęte. W r. b. materjał wystawowy posegregowano według branż, co znacznie ułatwi orjentację zwiedzającym. Reprezentowane będą następujące działy: włókienniczy (w którego ramach wystąpi szereg firm łódzkich), spożywczy, drzewny i meblarski, naftowy, maszynowy, chemiczno-farmaceutyczny, ceramiczny, gumowy, gazowo - ogrzewniczy, elektrotechniczny, odzieżowy, ogrodnictwo itd. Odbędzie się również specjalny targ koni, królików i gołębi rasowych. Z państw obcych wezmą udział w Targach Węgry, które w osobnym pawilonie wystawią produkty przemysłu spożywczego, grupa jugosłowiańska, a pozatem indywidualnie uczestniczyć będą firmy: francuskie, niemieckie, austrjackie, czeskie, angielskie itd.

(k) **Zniżki kolejowe na Targi Wschodnie.** Min. komunikacji przyznało wystawcom i zwiedzającym tegoroczne XV Międzynarodowe Targi Wschodnie we Lwowie zniżkę na kolejach polskich w wysokości około 33 proc. obecnie obowiązującej taryfy, zarówno w drodze do Lwowa, jak i z powrotem. Ze zniżki tej będzie można korzystać na podstawie indywidualnych kart uczestnictwa, które są do nabycia we wszystkich głównych urzędach pocztowych w miastach powiatowych oraz w biurach „Orbisu". Mieszkańcy innych miejscowości mogą otrzymać karty uczestnictwa bezpośrednio w biurze Targów Wschodnich (Lwów, ul. Akademicka 17) za pisemnem zgłoszeniem. Cena karty wynosi 2.50 zł. Karta uczestnictwa musi być nabyta przed wyjazdem do Lwowa.

(k) **Wzrost liczby świadectw przemysłowych.** Ogólna liczba świadectw przemysłowych na r. podatkowy 1935, wykupionych w okresie od listopada 1934 r. do lipca br. włącznie, wyniosła 632,947 (w tym samym okresie r. podatkowego 1934 — 609.595 świadectw), z czego m. in. dla przedsiębiorstw handlowych — 402.563 i dla przedsiębiorstw przemysłowych — 204.138. W samym miesiącu lipcu br. wykupiono świadectw przemysłowych: dla przedsiębiorstw handlowych — 16.255 i dla przedsiębiorstw przemysłowych — 8.193.

(k) **Polska placówka węglowa w Poznaniu.** W związku z teorją „Planu nowego ustroju gospodarczego w Polsce", powstała w Krakowie akcja gospodarcza „Dobrobyt", która dążąc do zrealizowania zadań próbnej komórki węglowej rozprowadza węgiel z czysto polskich kopalń górnośląskich na terenie całej Polski. Węgiel ten ma być tańszy niż konwencyjny i ma być częściowo wymieniany bezpieniężnie na produkty rolne. Ostatnio założono w Poznaniu placówkę „Dobrobyt". Mieści się przy dworcu towarowym ul. Magazynowa pl. 54.

Z ZAGRANICY

(z) **Wzrost eksportu polskiego masła do Anglji o 47 proc.** Według ogłoszonej ostatnio oficjalnej statystyki handlu zagranicznego Anglji dostawy masła polskiego w lipcu br. oraz w ciągu 7 pierwszych miesięcy b. r. (styczeń — lipiec) wykazują znaczny wzrost w porównaniu z analogicznemi okresami r. ub. W okresie od stycznia do lipca br. import masła polskiego do Anglji przedstawiał wartość 122.125 Ł, zaś w tym samym okresie r. ub. 83.269 Ł. Eksport masła polskiego do Anglji w ciągu pierwszych 7 miesięcy br. wzrósł więc o 38.856 Ł w stosunku do tego samego okresu r. ub., czyli o 47 proc.

(z) **Angielskie kredyty dla banków włoskich nie będą odnowione.** W związku z decyzją szeregu banków londyńskich nieodnawiania ułatwień kredytowych udzielonych dotychczas bankom włoskim — „Financial News" stwierdza, że postanowienie to będzie miało za skutek, iż w ciągu najbliższego kwartału kredyty angielskie dla Włoch będą się stale zmniejszały, aby po upływie kwartału zostać zredukowanemi do zera. Podobno banki londyńskie powzięły tę decyzję stosunkowo niechętnie, zważywszy na fakt, że banki włoskie były stale najlepszymi klientami. Na powzięcie decyzji wpłynęła jednak poważna obawa, że zatarg włosko - abisyński poważnie pogorszy sytuację finansową Włoch i doprowadzi do trudności płatniczych w insytucjach finansowych.

(z) **Znaczny wzrost ruchu okrętów włoskich w kanale Suezkim.** W drugim kwartale 1935 r. ruch w kanale Suezkim wykazuje znaczny wzrost przejazdów okrętów włoskich w związku z zatargiem włosko-abisyńskim i transportami włoskiemi do kolonij. Ruch okrętów w tym czasie wzrósł o 109 tys. tonn, podczas gdy w 1 kwartale można było zauważyć obniżenie się ruchu o 162 tys. tonn. Ogólny ruch okrętowy podniósł się z 7.918 tys. tonn w II kwartale 1934 r. do 8.000.027 t. w tym samym okresie rb. Uderza tu prawie o 100 proc. zwiększony ruch okrętów włoskich, który wzrósł z 889 tys. tonn na 1.690 tys. t. Wskutek wzmożonych włoskich transportów, flaga niemiecka spadła z drugiego miejsca na trzecie.

Można lepiej...

Artykuły markowe

Artykuły markowe są dostarczalne każdego czasu i w każdej ilości. Nie potrzeba zatem zakupywać wielkich zapasów. Stąd korzyść mniejszego zapotrzebowania kapitału.

Cena artykułów markowych zmienia się bardzo rzadko. Stąd poczucie solidności towaru po stronie nabywcy.

Artykuły markowe znajdują silne oparcie w stałej i intensywnej reklamie ich wytwórcy. Odsprzedawca niema z niemi wielkiego zachodu, bo konsument sam po nie się zgłasza. Stąd łatwiejsza sprzedaż i lepsze obroty.

Czyli że korzyści z prowadzenia tych artykułów wynikają jasno jak na dłoni. Mimo to niektórzy odsprzedawcy odnoszą się do nich z wyraźną niechęcią Przyczyna jest mniejwięcej następująca: Kiedy artykuł zyskał taką popularność, że domaga się go publiczność, każdy odsprzedawca uważa sobie za obowiązek mieć go na składzie. Po pewnym czasie zaczyna się zaostrzać walka konkurencyjna. Jeden usiłuje ubiec drugiego, a każdy idzie po linji najmniejszego oporu. Jest nią obniżanie cen, które nieraz przybiera formy wręcz groteskowe. W pewnym momencie odsprzedawca odkrywa smutny fakt, że artykuł, który jego kosztuje 98 groszy, sprzedaje za jeden złoty. Oczywiście z takim zyskiem pracować nie można, to też zaczyna się poszukiwanie drogi wyjścia, które nieraz kończy się postanowieniem prowadzenia „własnej" marki danego artykułu. Taką własną markę robi się bądźto domowym sposobem, bądźto sprowadza się ją skąd Bóg da. Wprawdzie jej jakość jest niżej krytyki, ale za to jej niski koszt nabycia otwiera szanse odbicia strat na sprzedaży artykułów markowych.

Ale i na tem koniec. Bo jeszcze nie zdarzyło się, aby taki małowartościowy artykuł wypędził z rynku znany i uznany artykuł markowy. Już prędzej można przyjąć, że wypędza on klientów ze sklepu. Że tak jest istotnie, to nie ulega wątpliwości.

SPORT

Warszawa — Berlin

Po trzech etapach berlińskiego wyścigu kolarskiego jesteśmy za Niemcami wtyle o 21 min. 21,9 sek. Czy to jest dużo, czy mało? Czy to jest źle, czy dobrze?

Poprawa w porównaniu z rokiem zeszłym jest olbrzymia, bijąca w oczy. Dla ilustracji wystarczy powiedzieć, że w roku ubiegłym drużyna polska przegrała etap z Poznania do Kalisza z różnicą 59 minut, podczas gdy wczoraj pozostaliśmy za Niemcami wtyle o 11 i pół minuty.

Pewnie, że nie jest to dobrze, że przegrywamy wogóle. Pewnie, że byłoby lepiej, gdyby szosowcy nasi chodzili w glorji zwycięstwa i zbierali w czasie wyścigu żniwo laurów. Zdajemy sobie jednak wszyscy sprawę, że jest to narazie niemożliwe. Kolarstwo naszych sąsiadów jest silne doskonałem wyposażeniem technicznem, doświadczeniem swych kierowników, szybkością zawodników.

Postęp, jaki szosowcy nasi wykazują w porównaniu z rokiem ubiegłym, jest rzeczą radosną i godną wielkiej pochwały. Pomimo że już u bram Warszawy straciliśmy naszego najlepszego kolarza etapowego Kiełbasę, pomimo, że wyścig rozwija się do Berlina, a więc w kierunku dla nas niekorzystnym, drużyna polska wypadła doskonale i ani przez chwilę nie pozwala się sprowadzić do roli lekceważonego przeciwnika. Chwila nieuwagi, moment folgi może wysunąć nas na pierwsze miejsce i nim Niemcy zagrają w Berlinie swój hymn, będą się musieli jeszcze dobrze napocić na trasie.

Napierała, pierwszy z pośród polskich kolarzy na stadjonie w Poznaniu.

Jakie wrażenie z trasy wysuwa się na plan pierwszy? Chyba sportowa atmosfera walki i miły koleżeński stosunek współpracy pomiędzy naszymi zawodnikami. Zarówno w zakresie taktyki, jak i techniki jazdy zespołowej zrobili nasi szosowcy olbrzymie postępy i Niemcy nie mogą poznać kolarzy, którym tak łatwo wbili 3 godz. 13 min. na pierwszym etapie wyścigu zeszłorocznego.

Oczywiście przed nami jest jeszcze najtrudniejsza część biegu. Od jutra wkraczamy na teren Niemiec. Od piątku posuwać się będziemy po znacznie lepszych nawierzchniach, na których Niemcy wygrać będą mogli najpoważniejszy swój atut — szybkość.

Pomimo to jesteśmy dobrej myśli

Z lewej Galeja (HCP), jedyny Poznańczyk w polskiej drużynie, któremu na ostatnim etapie stale „nawaały kichy". To też koledzy zaopatrzyli go obecnie w rezerwowe dętki, zapas wystarczający do Berlina. — Z prawej zwycięzca etapu Niemiec Hauswald, w karykaturze Klemińskiego.

W szkole wyścigu polsko-niemieckiego robimy zdumiewające postępy. Jeśli nawet nie wygramy w niedzielę, to napewno zwyciężymy w przyszłym roku!

JAN ERDMAN.

*

Organizacja na etapie, jak i na stadjonie w Poznaniu nie dopisała, była wręcz zła. Jest to już zresztą tradycją wszystkich większych imprez kolarskich w Poznaniu i świadczy o nieudolności władz poznańskiego okręgu kolarskiego. Dość wspomnieć, że nie było komisji sędziowskiej na mecie, gdy przybył zwycięzca wyścigu i czas jego zanotowali przygodni kolarze. Zmęczeni zawodnicy po przybyciu na stadjon nie mogli doprosić się wody do picia nie mówiąc już nic o herbacie, gdyż nikt z dygnitarzy okręgowych nie pomyślał o przygotowaniu napoju dla spragnionych kolarzy. Do całości dostroił się również „człowiek z tubą", który nie ma pojęcia o zapowiadaniu wyników. W sumie zanotować musimy dalszą kompromitację zarządu P. O. Z. T. K.

*

Drugi etap biegu „Dookoła Rumunji" we wtorek, na odcinku Caracal - Severin, dystans 160 km., wygrał Jugosłowianin Faninger w czasie 6 g 13:25 sek.

Najlepsze miejsce z Polaków zajął Daniel, który sklasyfikował się na 4 miejscu, mając na drugim etapie czas 6 g. 14:10 sek. Z pozostałych zawodników polskich, Lipiński przyszedł na 23 miejscu, a Piotrowski na 26.

Po drugim etapie w klasyfikacji indywidualnej za dwa etapy prowadzi Polak Daniel, czas 12 g. 50:36 sek., przed Rumunem Hrenciuc — 12 g. 50:49 i Bułgarem Nicoloff — 12 g. 50:54.

W klasyfikacji drużynowej po 2 etapach prowadzi Jugosławja.

Pływacy węgierscy w Andrychowie

Od czasu zerwania kontaktu w pływactwie z drużynami zagranicznemi i anulowaniem trójmeczu Polska — Jugosławja — Czechosłowacja, pływacy nasi znaleźli się w pozycji zupełnie odosobnionej. Udział kilku pływaków w roku zeszłym na mistrzostwach polskich w Warszawie a to: Szekelego, Willego i Holendra Moi był tylko namiastką imprezy propagandowej.

Z inicjatywy Polskiego Związku Pływackiego została sprowadzona do Polski na turnee drużyna mistrza akademickiego Węgier B. E. C., wraz z mistrzem Europy w stylu dowolnym Csikiem, oraz reprezentatywnymi pływakami Węgier Langgyelym i Szekelym.

Start Węgrów w niedzielę w Andrychowie był nietylko atrakcją dla Andrychowa, a także dla całej Polski zwłaszcza, że polscy zawodnicy uzyskali w spotkaniu z Węgrami w Andrychowie specjalny sukces. Trzeba bowiem zważyć, że drużyna polska składała się właściwie z zespołu kombinowanego pływaków śląskich i krakowskich, a brakło wybitnych naszych asów z Warszawy, jak Bocheńskiego, Szrajbmanna II, Boguta itp.

Węgrzy zademontrowali szczególnie w piłce wodnej wysoki poziom gry, opanowanie techniczne piłki i wielkie zgranie. Bezsprzecznie największą jednostką w zespole jest napastnik Rajki, były reprezentacyjny gracz Węgier. Reszta graczy odbiega poziomem od niego, a stary nasz znajomy Szekely jest raczej pływakiem. Wymienićby należało jeszcze w drużynie Old Boya Vertessego, będącego kapitanem drużyny. Klasą w drużynie pływackiej B. E. C. jest Csik. Zdołał on przed wyjazdem do Polski poprawić rekord na 100 m Baranyego o blisko sekundę i stale uzyskuje wyniki na tym dystansie poniżej minuty. Sensacją jest to, że Csik jest także doskonały w stylu klasycznym. Zademonstrował on nieznany dotychczas jeszcze w Polsce sposób motylkowego pływania, a czasy 1:17 na 100 m świadczy o wysokiej klasie tego zawodnika. Z drużyny gości wspomnieć jeszcze należy o skoczku Vajdy, który jest specjalistą i mistrzem Węgier w skokach z wieży.

Bezwzględnie najpoważniejszym sukcesem Polaków, były zwycięstwa Heidricha (KPS) nad Węgrem Langvarym na 100 m stylem klasycznym, gdzie Polak ustalił nowy rekord Polski 1:23.4. Taksamo na 200 m zwyciężył Polak wynikiem 3:03,2. Mniej poważnym sukcesem były zwycięstwa Karliczka Joachima i Włodka (YMCA) z Lengvarym, gdyż wyniki wszystkich zawodników wskutek przemęczenia stoją na niskim poziomie. — (Karliczek (1:20,1).

W piłce wodnej drużyna kombinowana Śląsk — Kraków jakkolwiek do pauzy nie dotrzymała Węgrom, to po pauzie okazała się zespołem prawie że równorzędnym, czego najlepszym dowodem jest stracenie przez Polaków jednej tylko bramki.

Start Węgrów w Andrychowie, był zakończeniem turnee gości w okręgu krakowskim i miał wielkie znaczenie propagandowe dla rozwijającego się pod względem sportowym i turystycznym tego stosunkowo niewielkiego miasta, a liczba 3000 widzów zgromadzonych na jednej z najpiękniejszych pływalń Polski, świadczy o wielkiem zainteresowaniu sportem wodnym w tej dzielnicy Rzeczypospolitej.

Mieszkaniec Poznania o katastrofie pod Lwowem

Pracownik warsztatów kolejowych w Poznaniu, p. Marjan Szutta, opowiada naszemu współpracownikowi o swoich przeżyciach

Jak już donosiliśmy, w katastrofie kolejowej pod Lwowem doznał lekkich obrażeń ciała p. Marjan Szutta, pracownik warsztatów kolejowych z Poznania (ul. Szwajcarska 5 m. 11). Pan Szutta powrócił z podróży w nocy na poniedziałek i onegdaj rano przystąpił do pracy.

Chcąc od p. S. zasięgnąć informacyj, współpracownik nasz udał się do jego mieszkania. Nie zastawszy go narazie w domu, zapytał żonę p. S., kiedy dowiedziała się o katastrofie. Odpowiedziała, że w niedzielę wieczór, gdy powróciła ze stacji, gdzie oczekiwała na męża.

— Co się ze mną działo — mówi pani S. — trudno opisać. Nie mogłam sobie miejsca znaleźć, wszędzie prześladowały mnie straszne wizje. Gdy tak męczyłam się, ktoś zapukał. Poznałam po głosie męża. Otworzyłam drzwi, lecz nie mogłam niemal słowa przemówić, stał przecież przedemną cały i zdrów, jak mi się na pierwszy rzut oka zdawało. Dopiero po pewnej chwili dowiedziałam się, że doznał obrażeń cielesnych i odczuwa je w dalszym ciągu.

Niebawem nadszedł p. Szutta, który opisuje nam w ten sposób swoje przeżycia:

Była godz 0,15, gdy zbliżaliśmy się do Lwowa. Odległość pociągu od stacji wynosiła zaledwie parę kilometrów. Nagle odczułem silny wstrząs wagonu. Jak się później okazało, spadł on z szyn i biegł po podkładach. Chciałem pójść w kierunku wyścia, gdy w tym momencie wagon przewrócił się. Upadłem wówczas na wysunięty stoliczek przy oknie, uderzając się przytem silnie w brzuch i w głowę. Miałem wrażenie, że upadam na jakąś skałę, że wagon został zmiażdżony. Na szczęście nie straciłem przytomności, ale zawroty głowy powtarzały się dłuższy czas. Niezwłocznie po zorjentowaniu się w sytuacji przystąpiłem do wydobywania się z wagonu. Z trudem dostałem się do korytarza i stąd przez okno wyskoczyłem na tor, gdzie rozlegały się okropne jęki, krzyki i lamenty. Grozę sytuacji powiększały ciemność nocy. Trudno opisać, co się wówczas działo. Po wydobyciu matki i brata, zająłem się wraz z innymi udzielaniem pomocy pasażerom, matkę zaś moją, która przeraziła się okropnie wypadkiem, uspokajali przez ten czas jacyś dwaj podróżni. Tymczasem pasażerowie, ocaleni w katastrofie, wydostawszy swe bagaże z wozów, oczekiwali na torze nadejścia pociągu ratunkowego. Jakoż niezadługo przybył pociąg ratunkowy i karetka Pogotowia, która zabrała rannych. O godz. 2 w nocy wsadzono ocalonych pasażerów do nieuszkodzonych wozów, odwieziono do Zimnej Wody, a stąd po ślepym torze do Lwowa. Tam zgłosiłem się w kolejowej przychodni lekarskiej, gdzie lekarz stwierdził lekkie uszkodzenie ciała.

P. Szutta doznał obrażeń brzucha, głowy, ponadto lekkiego wstrząsu i zbicia łokcia. Natychmiast po powrocie do Poznania zgłosił się do pracy.

Oto relacja uczestnika katastrofy.

Na marginesie tego opisu warto zanotować, że na 40 minut przed katastrofą przeszedł tą linją pociąg warszawski, z czego należy wnioskować, że w ciągu tego krótkiego czasu zbrodnicza ręka porozkręcała szyny, co spowodowało wykolejenie się pociągu (sk)

Kajakarstwo

„Klub Wioślarski 28/32" Poznań, urządza w niedzielę 1 września IV doroczny wyścig turystyczny kajaków na trasie Poznań — Puszczykowo — Poznań, o puhar i nagrody ufundowane przez K. W. 28/32 Poznań.

Zgłoszenia przyjmuje się codziennie do dnia 30 bm. włącznie na przystani K. W. 28/32 Poznań, ul. św. Rocha 21.

Wpisowe wynosi 1 zł od zawodnika.

Lekka atletyka

Składy drużyn na mecz Warszawa — Poznań. Warszawski OZLA ustalił w poniedziałek ostateczny skład lekkoatletycznej reprezentacji Warszawy na mecz Warszawa — Poznań, który odbędzie się w Poznaniu w dniu 31 bm. i 1 września, a mianowicie: 100 m — Krawczyk, Orszagh, 200 m Downarowicz, Łada, 400 m Brachocki, Zawieja, 800 m Maszewski, Kuźmicki, 1500 m Noji, Duplicki, 5 km Noji, Duplicki, 110 m płotki — Lokajski, Pławczyk (rez. Pajsker), 400 m płotki — Kostrzewski, Maszewski (rez. Hanke), sztafeta 4×100 m Orszagh, Łada, Downarowicz, Krawczyk, sztafeta 800—400—200—100 m Maszewski, Brachocki, Downarowicz, Krawczyk, skok wdal — Pławczyk, vacat, skok wwyż — Pławczyk, Iwanowski, tyczka — Kluk, Pławczyk, kula i dysk — Siedlecki, Pławczyk, oszczep — Lokajski, Pławczyk.

Skład drużyny poznańskiej wygląda następująco: 100 m Tęsiorowski, Szymański, 200 m Biniakowski, Radwański (rez. Jasiewicz), 400 m Biniakowski, Markusiewicz (rez. Ziętowski), 1500 m Janowski, vacat, 5000 m Janowski, Rogalski (rez. Robiński), 110 m płotki — Garncarz, Wańkowiak, 400 m płotki — Szujski, Dereziński, 4×100 m Biniakowski, Tęsiorowski, Szymański, Jasiewicz, sztafeta 800—400—200—100 m vacat, Biniakowski, Radwański, Jasiewicz, wdal — Hofman I, Hofman II (rez. Gniot), wwyż — Hofman I, Schmidt (rez. Skowroński), tyczka — Klemczak, Wańkowiak, kula i dysk — Heljasz, Tilgner (rez. Hofman I), oszczep — Turczyk, Gburczyk (rez. Pokrzywnicki). Reprezentanci na 800 m oraz drugi zawodnik na 1500 m wyznaczeni będą po wtorkowej eliminacji. (C-S)

Piłka nożna

O mistrz. klasy B: „Czarni" Poznań uległi „Cybinie" 2:5, „Dyskobolja" — „Legji" 1:2.

Przed ustaleniem polskiej reprezentacji piłkarskiej. Przed meczem piłkarskim Polska — Belgja, który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę w Brukseli, kapitan sportowy P. Z. P. N., bierze w rachubę następujących kandydatów do naszego zespołu reprezentacyjnego:

W bramce — Albański lub Tatuś, w obronie — Martyna, Bułanow, Doniec, w pomocy — Kotlarczykowie I i II, Wasiewicz, Dytko. W napadzie — Piec, Kryszkiewicz, Matjas, Szerfke, Artur, Kisieliński.

Definitywny skład reprezentacyjny ustalony będzie w najbliższy czwartek.

Tennis

„AZS" poznański projektuje rozegranie meczu z drużyną wrocławską w dniu 15 września w Poznaniu.

W Bydgoszczy rozpoczyna się w czwartek na kortach Bydgoskiego Klubu Sportowego międzynarodowy turniej tennisowy o mistrzostwo miasta Bydgoszczy. Turniej z okazji dziesięciolecia „B. K. S." przybierze jeszcze poważniejsze, niż lat ubiegłych rozmiary, bowiem zapowiedzieli swój udział pierwszorzędni tennisiści polscy i zagraniczni. Mistrzostwa pań bronić będzie mistrzyni Polski, Jadwiga Jędrzejowska, która już od trzech lat uczestniczy w turniejach bydgoskich. Przyjeżdża również jej siostra Zofja, Lilpopówna, Volkmerówna, mistrzyni Pomorza Fryszczynowa itd. Z rakiet zagranicznych wymienić należy: przedstawicieli tennisa niemieckiego, jak Horn, Sander, Schwarz, Stein, mistrzynię Rumunji Somaghi. Zapisali się do turnieju tegoroczny mistrz Polski Anglik Hughes i wicemistrz Tarłowski, Tłoczyński, Bratek, Popławski, Spychała Witman; z zagranicznych mistrz Rumunji, Czech Cernoch, Niemcy Neiss, Pietzner i szereg innych. Ogółem do rozgrywek staje kilkadziesiąt osób. Turniej potrwa pełne cztery dni. Zakończenie nastąpi w niedzielę 1 września. Zainteresowanie turniejem bardzo duże. Będzie on najważniejszem bodaj tegorocznem wydarzeniem sportowem Bydgoszczy.

Stan walk o wejście do ligi

1. grupa: „Legja" Poznań 7 p. (4, 13:3), „Union - Touring" Łódź 6 p. (5, 13:7), „Polonja" Bydgoszcz 3 p. (4, 5:10), „Skoda" Warszawa 2 p. (5, 7:18).

2 grupa: „Dąb" Katowice 3 p. (2, 6:1), „Brygada" Częstochowa 1 p. (2, 1:6).

3 grupa: „Czarni" Lwów 5 p. (3, 8:3), „PKS" Łuck 4 p. (3, 8:6), „Rewera" Stanisławów 2 p. (3, 6:10), „Strzelec" Siedlce 1 p. (3, 3:6).

4 grupa: „Śmigły" Wilno 8 p. (4, 17:3), „Warmja" Grajewo 4 p. (4, 6:10), „Kotwica" Pińsk 0 p. (4, 3:13).

WRÓG MUZYKI

OPERETKA
GENÉE PRZEZ RADJO
CZWARTEK 29. VIII. O GODZ. 21.30

Uroczystość 60-lecia Kółka Rolniczego w Śremie

W dniu 20 bm. włościanie Śremu obchodzili uroczyście jubileusz 60-letniego istnienia śremskiego Kółka Rolniczego.

GRUPA UCZESTNIKÓW JUBILEUSZU NA TLE STRZAŁOWNI BRACTWA KURKOWEGO

Po zbiórce w „Hotelu Centralnym", udano się o godz. 10 w szeregach, z sztandarami kościelnemi i świeckiemi na czele, do kościoła parafjalnego na uroczyste nabożeństwo, które celebrował ks. dziekan radca Michalski. Mimo dnia powszedniego, świątynia wypełniła się włościanami i ich rodzinami.

Po nabożeństwie odbyło się w Domu Katolickim zebranie jubileuszowe, które zgromadziło około 300 uczestników. Obrady zagaił długoletni prezes Kółka śremskiego p. Teodor Ossowidzki ze Zbrudzewa pozdrowieniem katolickiem.

Po uczczeniu pamięci zmarłych członków przez powstanie z miejsc, p. prezes zamianował 10 członków honorowych z pośród najstarszych i najbardziej zasłużonych włościan, wręczając im piękne dyplomy. Otrzymali je pp.: Bartkowiak Jan z Pełczyna, Błoszyk Tomasz z Nochowa, Górny Walenty z Kawcza, Kaźmierowski Stanisław z Wirginowa, Małecki Ignacy z Wirginowa, Piasecki Stanisław z Sosnówca, Rudnicki Maksymiljan z Pyszącej, Sobiech Stanisław z Nochowa, Tomaszewski Walenty z Bystrzku i Wiśniewski Franciszek z Niesłabina.

Sprawozdanie z 60-letniej działalności Kółka wygłosił sekretarz p. Kossowski, rolnik ze Zbrudzewa. Założycielem Kółka był ś. p. Waliszewski z Lucin, włościanin, który zrozumiał potrzebę zorganizowania rolników polskch, aby tem samem przeciwstawić się próbom germanizacyjnym pruskiego zaborcy.

Świetny referat wygłosił następnie p. Antoni Bartkowiak, rolnik z Pełczyna, w którym zobrazował ciężką walkę, jaką chłopi polscy od roku 1815 prowadzić musieli na gruncie Wielkopolski o ducha narodowego i obywatelskiego, o swój stan posiadania.

Po wspólnym obiedzie wyruszył pochód na strzelnicę, gdzie obchodzono dożynki.

65-lecie Towarzystwa Przemysłowców w Buku

W bież. roku mija 65 lat od czasu, kiedy grono Polaków, obywateli m. Buku, założyli Towarzystwo Przemysłowców w Buku. Działo się to przy wybuchu wojny niemiecko-francuskiej w r. 1870. Celem założenia towarzystwa, jaki wytknęli sobie mieszczanie bukowscy, było utrzymanie i krzewienie polskości po nieudałych powstaniach narodowych 1848 i 1863 r.

Po ukończeniu wojny francuskiej członkowie Towarzystwa Jubilata w czasie walki kulturnej, strajków szkolnych i haseł bismarckowskich stali mężnie i twardo na straży naszych najświętszych ideałów narodowych i dzielnie w nich wytrwali. Do zasług Jubilata na terenie tutejszym należą: powołanie do życia Tow. śpiewaczego „Harmonja", Tow. gimnastycznego „Sokół", jak również b. Tow. Terminatorów, łączącego się w dzisiejszem K. S. M. Z tych to organizacyj kierowanych duchem patrjotyzmu Przemysłowców, wyrósł przyszły powstaniec wielkopolski. Oto plon przeszło półwiekowej działalności Towarzystwa Jubilata.

Ku uprzytomnieniu doniosłej chwili odbędzie się w niedzielę, dnia 1 września r. b., uroczystość jubileuszowa. Na intencję Towarzystwa Jubilata odprawi się w kościele farnym solenne nabożeństwo o godz. 9-ej, poczem w sali parafjalnej uroczystościowe zebranie, a następnie po południu na boisku „Sokoła" wielki festyn ludowy z współudziałem wszystkich organizacyj miejscowych i okolicznych. Czysty zysk przeznaczony będzie na cele dobroczynne, szczególnie na podtrzymanie schroniska dla starców im. Reszki i Ochronki dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Na powyższą uroczystość zaproszono organizacje przemysłowo-rzemieślnicze. Protektorat nad jubileuszem objął miejscowy duszpasterz ks. proboszcz Stanisław Kuliszak.

Z życia towarzystw

Z Koła Senjorów w Poznaniu. Pierwsze powakacyjne zebranie Koła Senjorów odbyło się w ub. środę pod przewodnictwem prezesa, p. W. Niewiady, przy licznym udziale członków. Wykład o Wilnie i jego okolicy, wygłosił red. p. Adam Piotrowski. Prelegent w barwnych wywodach opisał artystyczne zabytki Wilna, a zwłaszcza starożytne kościoły, podając przytem ciekawe przyczynki z przeszłości Wilna, miasta, owianego nimbem martyrologji, zwłaszcza z czasów niewoli. Rzadko drugie miasto polskie — poza Krakowem — może się poszczycić tak cennemi i artystycznemi zabytkami, co Wilno. To też mówca zachęca w zakończeniu swego referatu do zwiedzenia Wilna, zwłaszcza, że cała okolica Wilna z cudnemi brzegami rzeki Wilji warta tego jest w całej pełni. Za interesującą prelekcję podziękowano prelegentowi oklaskami.

Po części oficjalnej odbył się wieczór towarzyski, podczas którego urządzono bezpłatne strzelanie do tarczy o nagrodę, którą zdobył p. Stanisław Juszkiewicz. Przy swobodnej pogawędce spędzono miłe chwile, wspominając lata coraz więcej oddalającej się młodości. (lś)

NAJPOTĘŻNIEJSZY WYCZYN KINEMATOGRAFJI

MAX REINHARDT, SZEKSPIR i MENDELSOHN

Przeniesienie na ekran „Snu nocy letniej" Szekspira pozostawało w sferze marzeń do czasu, gdy technika tworzenia filmów dźwiękowych doszła do całkowitej perfekcji i stanęła na wysokości zadania. Chwila ta nadeszła właśnie obecnie.

Dla dokonania tak wielkiego i trudnego przedsięwzięcia i dla osiągnięcia właściwego efektu konieczny był nietylko genjusz reżyserski Maxa Reinhardta, ale jak najdalej idące doświadczenie największego personelu technicznego, jaki kiedykolwiek skompletowano w historji filmu.

Preliminując fantastyczną sumę przeszło 3 miljonów dolarów na produkcję szekspirowskiej arcykomedji, wytwórnia „Warner Bros." uczyniła niemający sobie równego wysiłek: zmobilizowała conajlepszy materjał ludzki, techniczny i artystyczny. Chodziło przecież o to, aby nieśmiertelne arcydzieło Szekspira zostało nieśmiertelnem również na ekranie, aby oddane zostało na dźwiękowej taśmie w całem swem fantastycznem pięknie, aby odzwierciadlało prawdziwego ducha sztuki i jej potęgę.

Na czele afisza „Snu nocy letniej" widnieją trzy sztandarowe nazwiska: Szekspira, genjalnego dramaturga; Reinhardta, genjalnego reżysera i Mendelsohna, genjalnego kompozytora.

Czy możemy mieć jeszcze wątpliwości, że film ten, stworzony zbiorowym wysiłkiem trzech tak potężnych indywidualności, którym pomocne dłonie podali: wielki kapitał amerykański, sztab najlepszych techników i artystów, że taki film otworzy nową kartę w dziejach filmu i wskaże nowe horyzonty X-ej Muzie?

Na skutek specjalnego życzenia Maxa Reinhardta premjera „Snu nocy letniej" odbędzie się jednocześnie w Ameryce, jak i w stolicach wielkich państw europejskich, nie wyłączając Polski. Więc już za kilka miesięcy możemy się spodziewać premjery tego „arcydzieła arcydzieł", stanowiącego epokowe wydarzenie w kinematografji światowej. (N)

grewg

Dnia 27 sierpnia b. r. zasnął w Bogu po ciężkich cierpieniach opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy brat, szwagier i wuj, ś. p.

Michał Niemirowicz - Szczytt

o czem donoszą

w głębokim żalu pogrążeni

siostra, szwagier, siostrzenica.

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 30 bm., o godz. 10 rano w kościele parafjalnym w Ptaszkowie.
Powozy oczekiwać będą na stacji Ptaszkowo o godz. 9,27.
zg 11 688 Msza św. żałobna odprawi się we wtorek, 3-go września o godz. 10 rano w Poznaniu w kościele św. Marcina.

Dnia 26 sierpnia 1935 r. o godzinie 14 zmarł nagle długoletni członek Rady Nadzorczej, a od lat sześciu członek Zarządu Spółdzielni naszej, ś. p.

Władysław Fiedler

em. nauczyciel m. szkoły handlowej.

Zmarły był wzorem cnót gorliwego pracownika i serdecznego, szlachetnego kolegi. Wielkiemi zaletami charakteru i umysłu zaskarbił sobie Zmarły ogólny szacunek i wdzięczną naszą pamięć!

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 29 b. m., o godzinie 17 z kostnicy cmentarza jeżyckiego.

zg 12 689

Rada Nadzorcza i Zarząd
Konsumu Urzędników Polskich w Poznaniu.

Dnia 26 sierpnia 1935 r. rozstał się z tym światem członek Zarządu, ś. p.

Władysław Fiedler

em. nauczyciel m. szkoły handlowej

W Zmarłym straciliśmy kochanego przełożonego, którego prawość charakteru i nieprzeciętna dobroć serca na zawsze pozostaną w naszej pamięci.

Pracownicy
Konsumu Urzędników Polskich
zg 11 690 **w Poznaniu.**

Lokal śródmieście

12,20, rsp. 28 pokoi II. piętro, front, widny, słoneczny, zdatny na urząd, biura, szkołę zawodową, do wynajęcia. **Plac Świętokrzyski 4, właściciel.** zg 11 692

W dniu 27 sierpnia 1935 zmarł nagle drogi nasz kolega, ś. p.

Władysław Fiedler

emerytowany nauczyciel Miejskiej Szkoły Handlowej

Żegnając Go u progu wieczności, wspominamy Jego sumienną, ofiarną i serdeczną pracę nad młodzieżą M. S. H. Jako szczery Kolega pozostanie zawsze w naszej pamięci.

Niech odpoczywa w pokoju.

Dyrektor i Grono Nauczycielskie
Miejskiej Szkoły Handlowej

dg 3 716

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 29 bm. o godz. 17-ej z kaplicy cmentarza jeżyckiego.

Młodzież i Absolwentów M. S. H. i D. S. K. prosimy o wzięcie udziału w pogrzebie.

Za oddanie ostatniej przysługi memu Najlepszemu, Najukochańszemu Mężowi, naszemu najdroższemu bratu, ś. p.

Stanisławowi Brzeskiemu

składamy Przewielebnemu Duchowieństwu, a szczególnie Ks. Inf. Rucińskiemu, Ks. Prał. Dr. Taczakowi, Ks. Kan. Dr. Adamskiemu, Ks. Radcy Putzowi, Ks. Prob. Lewandowskiemu, Delegacjom, Przyjaciołom i Znajomym, także za złożone liczne wyrazy współczucia i kwiaty, szczere i serdeczne

Bóg zapłać!

ng 13 187

Zona, Siostry i Rodzina.

Nadmłyn, Poznań.

We wtorek, dnia 27 sierpnia rano, o godz. 5 zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najlepszy i najtroskliwszy ojciec, dziadek, brat, zięć, szwagier i wuj, ś. p.

Ignacy Wojciechowski

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 30 b. m., o godz. 5 po poł. z kaplicy cmentarza farnego w Poznaniu, przy ul. Bukowskiej.

Msza św. za spokój duszy Zmarłego odprawi się nazajutrz w kościele farnym o godz. 7.

W ciężkim smutku pogrążeni

dg 3717

żona z dziećmi i rodzina.

Buk, dnia 28. 8. 1935 r.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Dnia 28 sierpnia rb. zmarł na udar serca, opatrzony Olejami św. mój ukochany mąż, nasz troskliwy ojciec i dziadek, ś. p.

Tadeusz Majer

przeżywszy lat 62. Pogrzeb odbędzie się w piątek o godz. 5,15 z kaplicy cmentarza Farnego przy ul. Bukowskiej. Msza św. nazajutrz o godz. 8 w kościele Farnym.

W smutku pogrążona

dg 3 718

żona, dzieci i wnuki.

Zakł. pogrzeb. St. Wdowiak, ul. Gołębia 6.

---

1 JEST PEWNE

Mundurki
Płaszcze szkolne

najlepszy krój, największy wybór, najniższe ceny
— tylko —

W. Lewandowski i Ska
Poznań, St. Rynek 55.
Pg 5285/6-35.35/7

Śliczne, rasowe
foksteriery
(gładkie) ma do oddania
Maj. PARZĘCZEW
pow. Jarocin Wlkp.

ORYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO-NERVOSIN"
R.M.S.W. Nr 1599
ZNAK FABR.
z KOGUTKIEM
SĄ ŚRODKIEM
KOJĄCYM BÓLE
ZASTOSOWANIE:
BÓLE GŁOWY
MIGRENA, NEWRALGJA
BÓLE ZĘBÓW
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE I T. P.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
ZE ZN. FABR. **KOGUTEK**
SPRZEDAJĄ APTEKI

Do wynajęcia
Skład ul. Nowa 2
front ca 5 m, 1 okno 2,65, lokal ca 60 kw. m.
Inform. udzieli portjer domu mieszk. 5.
Pg 5291-36.40

Biuralistkę
piszącą na maszynie z stenografją polską, niemiecką
poszukuje od zaraz poważna spółka akcyjna w Poznaniu.
Zgłoszenia z podaniem warunków do **Biura Ogłoszeń „PAR" Al. Marcinkowskiego 11, pod 35,31**
Pg 5287-35.31

Dyrekcja 3-kl. Koedukacyjnej Szkoły Handlowej T. S. W. H. w Brodnicy n/Drwęcą

poszukuje ***nauczyciela***

arytmetyki handlowej, geografji gospodarczej i gimnastyki. Kontrakt tymcz. na 1 rok. Płaca p/g rozp. M. W. R. i O. P. z dnia 15. 3. 1934 r. Nr. III T. P. 1052/34. Podania z odpisami świadectw studjów, praktyk handlowych, życiorys i metrykę urodzenia przesyłać do dnia 5 września rb. Posada do objęcia od 15 września br. dg 3 709

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia planów zabudowania.

Przystępując do sporządzenia szczegółowych planów regulacji i zabudowania:

1. terenów ograniczonych ulicami Grunwaldzką, Al. Reymonta, ul. Wyspiańskiego, Marszałka Focha, Chociszewskiego, Grochowską do zbiegu z ul. Pogodną, dalej linją prostą 50 m na wschód od projektowanego przedłużenia ul. Promienistej równolegle do tegoż, aż do zbiegu z ul. Grunwaldzką,
2. terenów ograniczonych stacją kolejową Poznań, torem kolejowym Poznań — Kępno, ul. Dolna Wilda, Wałami Jagiellończyka, ul. Fr. Ratajczaka, ul. Towarową do stacji kolejowej Poznań.

Podaje się o tem na podstawie art. 25 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli z dnia 16 lutego 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 23 poz. 202) do publicznej wiadomości.

Z treścią projektów planów zabudowania, które mają być sporządzone, zainteresowani mogą zaznajamiać się w Pracowni Urbanistycznej przy Wydziale V, Zarządu Miejskiego w Poznaniu, ul. Nowa 10, wejście od ul. Sierocej II piętro pokój 24/26 w okresie od 2 września 1935 r. do 12 września 1935 r. w godzinach urzędowych od 11-tej do 13-tej codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

W okresie od dnia 13 września b. r. do dnia 21 września b. r. zainteresowani mogą zgłaszać do Zarządu Miejskiego w Poznaniu wnioski dotyczące wyżej wspomnianych planów zabudowania.

Za Prezydenta Miasta
(—) Dr. Szulc, radca miejski.
ng 14 048

W postępowaniu upadłościowem nad majątkiem firmy A. Glabisz, Hurtownia Win, jawnej spółki handlowej **w Poznaniu, Stary Rynek 50** — znak akt II. Na 17/34 — ma być dokonany końcowy podział masy. Na zaspokojenie wierzytelności ustalonych w klasie I wypłacono zł 3 526,93 oraz w klasie II zł 2 065,22 wreszcie w podziale częściowym między wierzycieli nieuprzywilejowanych wypłacono 19 852,08 zł. Razem wypłacono dotychczas zł 25 444,23. Stan masy rozporządzalnej dla końcowego podziału między wierzycieli nieuprzywilejowanych wynosi około zł 10 775,00. Według wykazu końcowego mają być w podziale końcowym uwzględnione wierzytelności na ogółem sumę zł 197 596,36. Wykaz końcowy jest wyłożony do wglądu zainteresowanych w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Poznaniu pok. 47.

Poznań, dnia 24 sierpnia 1935.

Zarządca masy upadłościowej
Stanisław Jarosz,
przysięgły rewizor ksiąg
Poznań, ul. Kręta 7.

Pg 5 288-35,30

Mareckiego — **mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe** to towar pożądany i wyróżniany przez klienta
Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań
ng 13 491

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

---

1. DOMY-PARCELE

Kupię 800—1 200 mórg
przy wysokiej gotówkowej wpłacie, reflektuje tylko na pierwszorzędny objekt. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 3689

Parcelę
400 m² Górczynie za gotówkę kupię. Banach, Bosa 8. zdg 35 413

Willa Sołacz
2 razy 4 pokoje, ogród, amortyzacja, dopłata 15 tysięcy do sprzedania. Stary Rynek 94, parter. — zdg 35 383

Dom
ze składem sprzedam przy Wrocławskiej, dochód ustawowy 4 177 rocznie, cena 36 000 wpłaty 15 do 20 000, reszta na spłaty do 6 lat. Rybaki 27 m 4. zdg 35 506

Dom
składem, nadający na bławaty kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 427

Willę
Poznaniu z ewtl. niezawysokiem obciążeniem hipotecznem kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 428

Dom
skład wyszynk 10 mórg ziemi, — ogród przy Poznaniu sprzedam lub zamienię dom z piekarnią. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 329

Dom
nowy kupię. Górczyn — Debiec — Jeżyce, wpłaty 7 000, przejmę amortyzację. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 591

Najtańsze parcele budowlane przy Osiedlu Warszawskiem
bardzo korzystnie położone światło, wodociągi. Malecki Droga Dębińska 11. Telefon 11-90.
Pg 4 564-28.9

Resztówka
160 mórg buraczanej, budynki masywne, 10 pokoi, park, sprzeda Kłos, Gniezno, Lecha 4.
zdg 35 869

Dom
nowy Poznaniu, dochód 2 400, cena 18 000, wpłaty 12 000, sprzeda Dom Zleceń, Wrocławska 22.
zdg 35 668

Willa
nowa, czteromieszkaniowa, 25 000, wpłaty 18 000, reszta amortyzacja, Łazarz. Kamienica, dochód 5 300, 4 składy, 38 000, wpłaty — 30 000, sprzeda spiesznie Nowak, Poznań, Focha 15, „Pawilon".
zdg 35 601

Wille
luksusowe 4—3 pokojowe 55 000,— blisko centrum

Willa
druga 5, 3, 3-pokojowe centralne 62 000,— wpłata 42 000.—
„Jur",
Piekary 26, telefon 13-86.
zdg 35 708

Parcelę
willową 1630 m² po 6.50 pięknie położoną Grunwaldzkiej sprzedam — pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 838

2. PIENIĄDZ

Zbożowiec
na prowincji szuka wspólnika z kapitałem od 3 000.— do istniejącego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 350

Kto
pożyczy 8—10 000.— na dom ze składem rzeźnickim zapewnienie I. hipoteka. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 777

15 000,—
poszukuje na hipotekę domu wartości 135 tys. w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 493

25 000,—
pożyczki poszukuje na nieruchomość, wartości 80 000, procent według umowy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 821

Za
1500 pożyczki oddam 3 pokojowe komfortowe mieszkanie, gwarancja meble. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 35 723

Hipotekę
7 000 zł na I miejscu 80 mórg gospodarstwa z dobremi budynkami
sprzedam korzystnie.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 762/3

6. OŻENKI

Najkorzystniejsze
partje paniom oraz panom poleca jedynie „Echo", Poznań, Św. Marcin 68. Prospekty wysyłamy darmo. zd 35 658/9

Brunet
kupiec-żelaźniak, lat 27, stałą posadą przedsiębiorstwie przemysłowem, zapozna z porządnej rodziny, sympatyczną, zgrabną panią z małem posagiem. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 389

Emeryt
wojskowy, kawaler, lat 36, ożeni się z panną lub wdową bezdzietną, z kapitałem, któryby powiększył jego przedsiębiorstwo handlowe. Rzecz traktuje poważnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 351

4. OSOBISTE

Skończyły się już opalania, pływania, rybki, polowania wracamy wszyscy do Poznania na
podwieczorki i śniadania
powraca znana miła era chodzenia razem do
Webera
cukiernia, Nowa 4. ng 13 177

Trwałą ondulację
farbowanie włosów, manicure, peruczki wykonują fachowo Salony fryzjerskie N. Muszyńskiego, 27 Grudnia 4. 3 Maja 3. Prosze zważać na firmę.
ng 13 169

7. SPRZEDAŻE

Losy
4 klasy już
sprzedaję
Kilka
szczęśliwych
ćwiartek jest jeszcze wolnych. Kędziora, kolektor Sieroca 5/6.
zdg 34 271

Do sprzedania
z powodów rodzinnych od 25 lat istniejący dobrze prosperujący
skład żelaza
Potrzebny kapitał 15 000 — 20 000 złotych. Zgłoszenia Roman Gorgolewski, Przemyśl, Małopolska.
zdg 33 345

Wózki
tanio, wybór. Trąbczyńska, Pierackiego 11, podwórze.
zdg 29 693

Śliwińskiego
Meble, Żydowska. dg 3664

Torby
płócienne 1.30; — Torby skórzane 6.75 Teki płóc. od —.85 Teki skórzane 3.90
poleca
Wiktor Czysz
Szkolna 11, naprzeciw Szpitala
Pg 4961-34.14

Motor
35—40 konny na gaz ssany z gazownią komplet niewymagający żadnej naprawy sprzeda inż. Czesław Gottschalk. Poznań, ul. Spokojna 12. zdg 34 293

Meble
używane, dobrze utrzymane sprzedam. Poplińskich 5 a, m. 10
zdg 34 957

Jadalnię
orzechową, w tryna. Jezuicka 11.
zdg 35 270

Sypialnię
najkorzystniej Jezuicka 11.
zdg 35 269

Na cały świat
wysyłam swoje pianina, fortepiany. Największa, najlepsza fabryka w Polsce B. Sommerfeld. Poznań, ul. 27 Grudnia 15.
ng 13 048

Pianina
nowe i używane z gwarancją na dogodnych warunkach. B. Sommerfeld. Poznań, ul. 27 Grudnia 15. ng 13 009

Sprzedam
jako nowe: 1) dwa koła linowe średn. 1 200, 2) jedno koło stożkowe zębate średn. 1 600 nadające się do wciągów oraz używany ucinacz do cachówki. Fabryka maszyn Tyrchan, Poznań, Przemysłowa 27. Pg 5 237-35.484

Centralne ogrzewanie
wodociągi, kanalizacje instaluje firma koncesjonowana, założona 1913.
Teofil Koczorowski,
Poznań, Mostowa 32. [illegible]

Singera
krawiecka. Poznańska 27 a — 7. zdg 35 768

Sprzedam
tanio większą ilość cebulek od białych lilij. Zgłoszenia do właścicielki domu, ul. Fabryczna 34 b, m. 25. zdg 35 753

Singera
damską tanio. Szewska 11, mieszkanie 4. zdg 35 741

Platforma
na 10 ctr. „Octolux", ul. Górczyńska 27. zdg 35 848

Angielka
Matejki 60 m. 1. zdg 35 837

Skład
towarów krótkich mieszkaniem z powodu śmierci, potrzeba 3 400, wskaże Kurjer Pozn. zdg 35 712

Urządzenie
składowe nadające się na każdą branżę korzystnie sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 391

Sprzedamy
solidne urządzenie kuchenne 150 złotych, szafę lustrzaną 3 częściową do rzeczy zł 120.— C. Hartwig S. A. Towarowa 15/20. Tr. Mebli. zdg 35 400

Magiel
prawie nowa, marki niemieckiej. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 359

Kolonjalkę
pewna egzystencja, magiel, mieszkanie, 3.500 sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 35 434

Skład
nabiału mieszkaniem dobrze prosperujący, cena 600, dzierżawa 60 powód familijny. Adres Kurjer Poznański zdg 35 464

Rowery

turystyczny 95, balonowy 105. 5 lat gwarancji — tylko firmie Nowaczyk Poznań, Górna Wilda 30. ng 13 593-4

Nowoczesny
odbiornik Philipsa, prąd zmienny. Śniadeckich 30 — 6. zdg 35 467

Osiem
mórg ziemi przy Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 330

Pieczarki
pół kila 190.—

Masło
mleczarskie, nie solone, pół kilo 1.70 „Becker", Gośliński, 3 Maja 5. zdg 35 343

Kocioł
parowy 8 atm. 2 płomienny, wagi ca 18 tonn, oraz fryzarkę fabrykatu Meissner i tokarkę kombinowaną z kamieniem do szlifowania sprzeda T. Jaruszewski — Woźna 6, telefon 32-66. zdg 35 564

Maszynę do kawy
parzenia „Express", Hamburg, Altona, 10 litr., mało używany — sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 32 800

Szkolne fartuszki, berety, — przepisowe czapki chłopięce, — pończoszki, swetry, bieliznę
poleca
Stanisław Schulz,
Stary Rynek 80/82.
Pg 4958/9-33,8/9

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań Podgórna 13 Pg 3227/8

Drogerję
korzystnie położoną sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 585

Polowczyk
biało-brązowy, w 4 polu, pod gwarancją. Zieliński, Sokołowo, poczta Morowin. zdg 35 535

Szkocki pointer
czystej rasy, suka, 6-mies., do sprzedania. Adres wskaże Kurjer Pozn. dg 3707

Pianino
okazyjnie. Stroma 24. Gerlach. zdg 35 544

Łóżko
żelazne 16.— Grudnia 18 — 7. zdg 35 543

Sypialnia
dębowa. Matejki 6, m. 6. zdg 35 568

Drogerja
w centrum miasta Poznania tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 567

Kocioł
parowy 65 m², wagi ca 20 tonn na rozbiórkę sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 563

Skład
nabiału, śródmieście sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 35 641

Pianino
Dąbrowskiego 65, skład obrazów. zdg 33 088

Wózek
dziecięcy jak nowy sprzedam. — Ul. Woźna 3 m. 5 zdg 35 628

Okazja
duże kryształowe lustro i kilka elektrycznych lamp do gabinetu i stołowego pokoju sprzedam tanio ul. Pierackiego 14 m. 5. zdg 35 780

Wyżeł
ostrowłosy, doskonały na kury, za farbą oraz do obrony osobistej. Telefon 66-58 lub Kurjer Pozn. zdg 35 614

Pianina
marki Förster - Carl Ecke okazyjnie. Kwiatkowski, Pierackiego 15. zdg 35 612

Urządzenia
składowe używane każdej branży. Mickiewicza 15 podwórze. zdg 35 796

Fabrykę
wyrobów cementowych masywnie budowaną korzystnie sprzedam. Kłos, Gniezno, Lecha 4. zdg 35 870

Zakład
fryzjerski 6 obsług sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 865

Nowy
rower męski i damski tanio sprzeda, Fa Gumy, 27 Grudnia 15. zdg 35 860

Tapczany — Fotele Leżanki
najkorzystniej pracowni od fachowca. Wrocławska 13. zdg 35 611

Restaurację
2 pokoje i kuchnia sprzedam zaraz spowodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 775

10. MAJĄTKI

Majątków ziemskich
od 100 do 500 ha poszukuje celem kupna dla poważnych reflektantów. Biuro parcelacyjne Ludwik Gniewosz, Poznań, 3 Maja nr. 5. Telefon 55-77. zdg 35 537

11. KUPNA

Kotły parowe
30 m², 50 m² i 70 m² od 8—10 atm. w dobrym stanie kupimy zaraz. Józef Dziabaszewski i Ska, Poznań, Przemysłowa 35 zdg 34 888

Srebro
złoto, brylanty kupuje
Kruk
27 Grudnia 6. dg 3575

Fuzję browningówkę
w dobrym stanie kupię. Oferty z podaniem numeru lufy i ceny do Administracji Kurjera Pozn. ng 14 032

Kupię
skład w dużej wsi kościelnej z 10 morgami ziemi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 357

Platformę
jednokonną, dobrym stanie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 452

Drogerję
średnich rozmiarów gotówką kupi fachowiec. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 465

Kupię
dom Poznaniu, rentowny za gotówkę 85 000. Pośrednicy wykluczeni. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 34 801

Platery
naczynia kuchenne w dobrym stanie. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 35 342

Skład
z mieszkaniem wydzierżawię, — wzgl. kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 344

Kupię
gospodarstwo, dobra ziemia, lub gościniec, najchętniej w okolicy Gniezna, przy wpłacie 8 000. Laskowo, posterestant, poczta Mieleszyn k/Gniezna. zd 35 749

Kupię mniejsze gospodarstwo
najchętniej w powiecie kępińskim. Oferty Oredownik, Poznań zd 35 748

Kolonjalkę
zaprowadzoną dobrem miejscu — kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 587

Samochód
osobowy dobrym stanie okazyjnie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 541

Motor
benzynowy 5 konny kupię za gotówkę, w dobrym stanie. Zgłoszenia Tietz, Agencja Oredownika, Oborniki. ng 14 088

Pianina
krzyżowe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 833

Jabłka - Śliwki
kupuje Śledziński, Fabryka Cukrów, Marmelady, Poznań, Wroniecka 17. zdg 35 829

Miód
czysto pszczelny, kupuje każdą ilość Śledziński, Poznań, Wroniecka 17. zdg 35 828

Gabinety - jadalnie sypialnie używane
oraz oddzielne meble kupuje — w komis przyjmuje, zamienia używane na nowe — przyjmuje asygnaty „Kredyt". Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3. Pg 4963-35,38

Pianino
za gotówkę kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 617

Formy gumowe
choinkowe kupię. Śledziński, Poznań, Wroniecka 17. zdg 35 844

Kupię młocarnię parową
od 54 — 60 cal. samowkładaczem w dobrym stanie za gotówkę. — Skonieczny, Ciechrz, pocz. Strzelno. zdg 35 814

Dom
lub willę kupię wpłaty 10 000.—. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 841

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
Dąbrowskiego Sołacz, Dwupokojowe Sołacz. zdg 33 920

3 pokoje
kuchnia, łazienka, służba, III ptr. lekkie wejście od zaraz do wydzierżawienia. Dr. Piechocki, — Chełmońskiego 21. dg 3655

Dla księdza
3 pokojowe mieszkanie, kuchnia, łazienką i służącej, tanio zaraz od gospodarza, okolicy Parku Wilsona. Oferty Kurjer Poznański dg 3654

Do
wynajęcia 2 pokoje, kuchnia od gospodarza willi, przystanek tramwajowy, czynsz zgóry. Sołacz, Mazowiecka 6, gospodarz. zdg 33 548

Trzypokojowe
komfortowe zaraz. Grodziska 20. zdg 35 362

Pokój
kuchnia parter zaraz wynajmie. Św. Szczepana 14. zdg 35 377

Czteropokojowe
komfort odstąpię zaraz, czynsz ustawowy, zwrot remontu — Przecznica 6 — 10. zdg 35 469

Sołacz
komplet umeblowane trzy pokoje kuchnia, służbowy, łazienka, willa. Śląska 2. zdg 35 470

Willę
5 pokojową, odnowioną, świeże powietrze, Focha 148, tanio wynajmie gospodarz. zdg 35 333

Pokój
kuchnia zaraz. Adres Kurjer Poznański zdg 35 335

Jednopokojowe
25, dwupokojowe 35, trzypokojowe 55, czteropokojowe 85, pięciopokojowee 120. Informacje: Poznań, Młyńska 4, m. 2. zd 35 761

2 pokoje
z przynależnościami 1. 10., zł 63. Górna Wilda 37, dzierżawa zgóry. zdg 35 579

Pokój
kuchnia 25, dwupokojowe 40, trzypokojowe 52. „Labora", Piekary 1 zdg 35 533

Do
wynajęcia 2 pokoje, kuchnia od gospodarza, czynsz zgóry. Zgłoszenia u stróżki, Grobla 20. zdg 33 549

3 pokojowe
przynależnościami nowym domu Wilda do wynajęcia. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 35 573

Mieszkanie
3 pokojowe z meblami w centrum miasta Poznania tanio na sprzedaż. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 566

3 pokojowe
komfortowe, pół roku zgóry. Sołacz — Śląska 20. zdg 35 732

Czteropokojowe
komfortowe, Wodna 26, I. odda gospodarz. zdg 35 694

Pięciopokojowe
pierwsze piętro. Małeckiego 21. zdg 35 618

Dwa
pokoje kuchnia, nowej willi bez podatku 75,— miesięcznie. Sołacz, Śląska 11, Wawrzyniak. zdg 34 951

Mieszkania
3 i 2 pokojowe, kuchnia, łazienka, służba, 1 pokojowe, także skład z 2 pokojowem mieszkaniem nowy dom Chełmońskiego wydzierżawi gospodarz 1. 10. Zgłoszenia Starościńska 6 godz. 5—6. zdg 35 854

Czteropokojowe
łazienka 68, Jeżyce. Dwupokojowe 35, centrum. Jednopokojowe 25, od gospodarza, wynajmie „Pawilon", Focha 15. zdg 35 600

Pokój
i kuchnia. Chwaliszewo 9, m. 3. zdg 35 730

Pokój
duży parter, 25 zł, rok zgóry. — Gospodarz, Krauthofera 20 a. zdg 35 652

85.—
trzypokojowe komfortowe
centrum
bezpodatkowe.
„Be - Em - Es",
Marcinkowskiego 21. zdg 35 497

Dwupokojowe
mieszkanie natychmiast wydzierżawię. Zgłoszenia Obornicka 67, m. 3. zdg 35 818

13. SZUKA MIESZK.

Mieszkania
2—3 pokoje kuchnia śródmieściu poszukuje urzędniczka. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 626

Szukam
mieszkania jednopokojowego. — Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 33 406

2—3
komfort poszukuje od września urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 386

2—3
elektryczność, łazienka, ubikacja 1 lub 2 piętro, najchętniej nowy dom — Łazarz zaraz, 15. 9. lub 1. 10. poszukuje urzędnik uniwertecki. Oferty Kurjer Poznański dg 3 714

Dwupokojowego
kuchni, Jeżyce—Łazarz, Kręta, wojskowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 473

Stały
urzędnik państwowy poszukuje dwupokojowego kuchnią. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 460

Samotna
pani poszukuje mieszkania, pokoju, kuchni, gospodarza, parter, I piętro, centrum, lepszym domu. Oferty Oredownik, Poznań zd 35 751

Trzypokojowego
tylko śródmieściu, wprost od gospodarza, pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 592

1—2
pokoi poszukuje pewny płatnik — dam zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 588

2 pokoje
kuchnia, Jeżyce, pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 536

2 pokoje
kuchnią szuka kolejarz etatowy pobliżu Łazarza, od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 477

Bezdzietne
małżeństwo poszukuje mieszkania 3 pokojowego z komfortem w centrum. Oferty: Pół roku zgóry, do Kurjera Pozn. dg 3708

Stróżostwa
poszukuję. Dam 250.— Oferty Kurjer Poznański zdg 35 823/4

Samotna
pani poszukuje pokoju kuchnią gospodarza. Parter, I. piętro. Najchętniej centrum miasta. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 731

Emerytowana
nauczycielka poszukuje mieszkania pokoju z kuchnią lub dwóch z wygodami. Zgłoszenia Kurjer Poznański dg 3 710

Dwupokojowego
przynależności, śródmieście, rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 471

Mieszkania
2—3 pokojowego od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 629

Wyższy urzędnik
bezdzietny poszukuje 2 lub 3 pokojowego, dzielnica obojętna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 735

15. POKOJE UMEBL.

Frontowy
i z klatki od zaraz. Aleje Marcinkowskiego 1. m. 8. zdg 30 299

Pokój
męski, elektryczność solidnemu panu. Fr. Ratajczaka 11 a, 3 wejście, m. 69. zdg 32 169

Bardzo miły
niekrępujący, cichy umeblowany pokój lub dwa przyległe u kulturalnej osoby, początek Wierzbięcic 1. 9. — później — ewtl. mieszkanie tanio oddam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 834

Elegancki
pokój, Pierackiego 17 — 8. zdg 34 757

Klatki
schodowej. Pocztowa 15, m. 5. zdg 35 715

Przy dworcu
Focha 15 — 1 zdg 35 608

Solidnemu
panu — pani, w niemieckim domu. Górna Wilda 17, II ptr. 8. zdg 35 609

Centrum
ładny 1—2 utrzymaniem, bez. — Kręta 5, m. 5. zdg 35 721

Małżeństwu
Strzelecka 31 — 11. zdg 35 820

Pokój
Strzelecka 20 m. 7. zdg 35 483

Jednoosobowy
Plac Działowy 6, m. 8. zdg 35 478

Dwuosobowy
Marcin 13 — 10. zdg 35 486

Pokój
utrzymaniem. Wały Jana 12—13. zdg 35 488

Pokój
czysty, elektryczność. Półwiejska 6, m. 23. zdg 35 720

Aleje
Marcinkowskiego 16 — 18. zdg 35 490

Inteligentna
wspólny utrzymaniem. Strzelecka 31 — 8. zdg 35 835

2
próżne bezdzietnym. Łąkowa 20 m. 8. zdg 35 840

Pokój
panu na stanowisku. 3 Maja 3 — m. 17. zdg 35 850

Dwuosobowy
Półwiejska 40, m. 19. zdg 35 707

Przy Zamku
solidnym wygodami dwuosobowy. Zygmunta Augusta 10 a — 5. zdg 35 755

Utrzymaniem
Rzeczypospolitej 4 — 5. zdg 35 766

Elegancki
jedno- dwuosobowy, frontowy, — słoneczny, odnowiony, obiadami. Wierzbięcice 5, mieszkanie 5, 4—8 zdg 35 764

Pokój
Łąkowa 13, m. 5. zdg 35 759

Wielka
18 12 a, łazienką. zdg 35 774

Urzędniczka
ładny pokój przy Parku Wilsona, balkonem, centralne ogrzewanie, parkiet, elektryczność, łazienka, używanie kuchni, od zaraz, urzędniczce samotnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 661

Przecznica
2 — 1. zdg 35 606

Pokój
niekrępujący. Skarbowa 4 — 15. zdg 35 551

Ładny
1 — 2 osobowy. — Umińskiego 25 — 14. zdg 35 548

Staszica
12 — 6. zdg 35 806

Pokój
umeblowany. Rzeczypospolitej 9, m. 13. zdg 35 804

Niekrępujący
tanio. Wrocławska 14, m. 17. zdg 35 776

Gimnazjastom
pokoje utrzymaniem, opieka, także przyjezdnym. Dąbrowskiego 23 m. 7. zdg 35 834

Pokój
Ogrodowa 2 m. 11. zdg 35 485

Stroma
26 — 5. zdg 34 752

Korzystnie
obiadami (utrzymaniem). Matejki 1, mieszkanie 4. zdg 34 854

Pokój
solidnemu (ej), elegancki, utrzymaniem, elektryczność, centralne, łazienka. Matejki 53, m. 15, wys. parter. zdg 34 938

Pokój
umeblowany wolny zaraz. Szamarzewskiego 2, m. 10. zdg 35 098

Jedno lub dwuosobowy
frontowy, miły, śródmieście, I ptr., utrzymaniem lub bez, przy sympatycznej rodzinie. Szkolna 11 m. 6. zdg 35 291

Siostrom
kształcącym się lub panienkom pokój słoneczny, elektryczność, fortepian. Górna Wilda 100, m. 6 zdg 34 579

Pokój
słoneczny frontowy utrzymaniem bez. Kanałowa 5, m. 6. zdg 35 392

Łazarz
piękny czysty. Strusia 8, m. 3. zdg 35 402

Pokoik
20 zł, Skryta 2 — 2. zdg 35 405

Słoneczne
Focha 64 — 5. zdg 35 412

Pokój
ładnie umeblowany frontowy. Za Bramką 4, m. 5. zdg 35 414

Pokój
wynajmę. Ogrodowa 5, m. 16. zdg 35 423

Dwuosobowy
dobrem utrzymaniem. Ratajczaka 15, m. 3. zdg 35 426

Cieszkowskiego
1 — 3. zdg 35 361

Tanio
utrzymaniem Grobla 1 b — 8. zdg 35 367

Pokój
Śniadeckich 6 a, m. 4. zdg 35 370

Dwuosobowy
kształcącym, solidnym. Świętokrzyski 3 — 12. zdg 35 373

1
— 2 urzędnikom, studentom, utrzymaniem. Skryta 7 — 1. zdg 35 380

Mielżyńskiego
22, I, m. 7 Pokój. zdg 35 381

Słoneczne
Reya 1, I prawo. zdg 35 382

Mickiewicza
15 ,m. 3, 50 zł dobrze sytuowanemu, rodzina francuska. zdg 35 388

Pokój
Strzelecka 3 b, m. 6. zdg 35 433

Dwom
panom. Skryta 7 — 6. zdg 35 474

Dwuosobowy
Górna Wilda 17 — 5. zdg 35 512

Centrum
dwóch lepszych panów. Szkolna 13 — 3. zdg 35 511

Marcinkowskiego
28 — 12, dwom. zdg 35 510

Śródmieściu
frontowy panu. Sieroca 5/6 — 5. zdg 35 508

Niekrępujący
słoneczny, utrzymaniem, bez. — Półwiejska 8, m. 7. zdg 35 507

Elegancki
Przecznica 10 — 1 zdg 35 504

Frontowy
Marsz. Piłsudskiego 5 — 5. zdg 35 503

2
pokoje solidnym panom. Nowomiejski 10 a — 9. zdg 35 501

Utrzymaniem
bez, jedno-, dwuosobowy. Półwiejska 21 — 11. zdg 35 499

Frontowy
Śniadeckich 9 — 10. zdg 35 445

Frontowy
elektr. solidnemu panu. Małeckiego 17, m. 6 zdg 35 447

Panu
Józefa 9 a — 4. zdg 35 448

Umeblowane
Matejki 2, m 7. zdg 35 455

Mickiewicza
3, m. 6, komfortowy, dwu-, jednoosobowy zdg 35 457

Pokój
Szwajcarska 19, m. 2. zdg 35 459

Pani
panu pokój jasny, frontowy, światło elektryczne. Mostowa 5, m 10. zdg 35 466

Pokoje
centralne. Śniadeckich 13, m. 9. zdg 35 468

Komfortowe
utrzymaniem, Wyspiańskiego 12, m. 5. zdg 35 311

Śniadeckich
30, mieszkanie 4. zdg 34 906

Grunwaldzka
23 — 4 stałym inteligentnym. zdg 35 341

2 pokoje
łącznie — oddzielnie tylko lepszym panom. Kręta 22, m. 4. zdg 35 346

Duży
czysty, wygody, panom, małżeństwu zaraz. Marcin 5, m. 13. zdg 35 639

Elegancki
pokój utrzymaniem. Działyńskich 2, m. 8 zdg 35 638

Czysty
łazienką, obiadami, bez. Długa 3 — 6. zdg 35 595

Wygodami
Kwiatowa 3 — 3. zdg 35 590

Dwuosobowy
Wrocławska 5, m. 4. zdg 35 583

Rybaki
26 — 14, parter. zdg 35 582

Spokojny
inteligentnemu. — Nowomiejski 5 — 30. zdg 35 576

Niekrępujący
drugi balkonowy, Szyperska 3—9. zdg 35 542

Klatki
słoneczny. Wały Królowej Jadwigi 5 a — 4. zdg 35 539

Skarbowa
6 — 3, solidnemu. zdg 35 538

Klatki
utrzymaniem solidnemu panu. — Woźna 18 — 7. zdg 35 532

Pokój
dla pań. Wielkie Garbary 48 — 7 zdg 35 531

Przyjmę
panny. Piekary 22-23, m. 31. zdg 35 529

Niekrępujący
elektryczność, łaźnia, Stroma 7—2 zdg 35 526

Pocztowa
narożnik Kramarskiej 19-20 — 8, łazienka, centralne. zdg 35 525

Pokój
frontowy, duży, elegancki, światło elektryczne, panu lub pani. — Półwiejska 1, m. 12, wejście Strzeleckiej. zdg 35 524

Grunwaldzka
5 — 6. zdg 35 856

Wielkie Garbary
1, m. 8. Pokój umeblowany, elektryczność zdg 35 522

Frontowy
Długa 111 — 8. zdg 35 520

Jednosobowe
lepsze, Śniadeckich 13 — 5. zdg 35 519

Mickiewicza
18 a — 5, urzędniczce. zdg 35 517

Dwuosobowy
blisko Zamku, Piłsudskiego 5—9. zdg 35 514

Pokój
frontowy, elegancki. Piekary 19, m. 1. zdg 35 513

Cieszkowskiego
6 — 7, inteligent. zdg 35 570

Dwuosobowy
utrzymaniem — bez. (Stary Rynek) Zamkowa 5 — 5. zdg 35 565

Dwuosobowy
Śniadeckich 32 a — 7. zdg 35 560

Jeden-
lub dwuosobowy, solidnym. Śniadeckich 16, m. 9. zdg 35 558

Klatki
schodowej telefonem. Strzałowa 3 — 23. zdg 35 557

Grudnia
18 — 8, utrzymaniem, bez. zdg 35 555

Wały
Jagiełły 18, m. 1. zdg 35 554

Pokój
elektryczność panu. Mostowa 5 a, m. 8. zdg 35 553

Dwuosobowy
utrzymaniem. Żupańskiego 3, — m. 10. zdg 35 226

Klatki
elektryczność, łazienka, słoneczny. Dolna Wilda 8, m. 2, naprzeciw Stadjonu. zdg 35 642

Dwuosobowy
jednoosobowy, utrzymaniem. Marcina 74 — 19. zdg 35 644

Młyńska
12 a — 10. zdg 35 643

Pokoje
jedno- dwuosobowy wynajme, czyste, słoneczne, fortepianem, Jeżyce. Słowackiego 35 — 5. zdg 35 686

Sympatyczny
Wierzbiecice 13, m. 22. zdg 35 703

Elegancki
niekrępujący, telefon panu. Marcina 15, m. 7. zdg 35 704

Jedno-
dwuosobowy. Strusia 10 — 4. zdg 35 705

Dwuosobowy
Śniadeckich 7 — 3. zdg 35 692

Pokój
umeblowany czysty. Seweryna Mielżyńskiego 28 — 5. zdg 35 682

Niekrępujący
Masztalarska 5 a, m. 12. zdg 35 683

Panienkom
wspólny tanio. Półwiejska 21, mieszkanie 34. zdg 35 681

Słowackiego
29 — 10. zdg 35 679

Frontowy
elektryczność, łazienka tanio. Kopernika 4 — 10. zdg 35 677

Pokój
Pierackiego 8 — 12. zdg 35 676

Komfortowy
telefon, Działyńskich 9, m. 8. Pg 5 290-35,39

Pokój
dla pana zaraz. Dąbrowskiego 36, m. 12. zdg 35 657

Niekrępujący
Wierzbiecice 18, m. 34. zdg 35 650

2 osobowy
ewtl. z używaniem kuchni, łazienki. Kozia 23, m. 3. zdg 35 636

Umeblowany,
słoneczny, elektryczność, łazienka, frontowy, II ptr. Poznańska 56, m. 5. zgd 35 634

Czysty
elektryczność. Kozia 23, II. zdg 35 633

Pannę
na wspólny. Strzelecka 9 — 11. zdg 35 631

2
łączne, sypialka i lepszy elektryczność, łazienka, kuchnia, małżeństwu, urzędnikowi. Łąkowa 9, m. 4. zdg 35 626

Umeblowany
piecykiem gotowania. Wolnica 6, m. 5. zdg 35 621

Panu
Wielka 18 — 14. zdg 35 724

Niekrępujący
pokój. Kantaka 4, m. 6. zdg 35 726

Pokoje
Mielżyńskiego 3, m. 10. zdg 35 728

Niekrępujący
słoneczny, czysty, elektryczność, kulturalny. Wierzbiecice 18 — 9. zdg 35 729

Komfortowy
utrzymaniem, bez. Marcina 2 — 6 zdg 35 700

Frontowy
słoneczny inteligentnym. Słowackiego 42, m. 7. zdg 35 737

Niekrępujący
elegancki, elektryczność. Wały Jana III 11 — 4. zdg 35 545

Pokoik
Garncarska 10 — 6. zdg 35 802

Dwuosobowy
(utrzymanie) Matejki 39 — 7. zdg 35 801

Czysty
balkonowy dobrze umeblowany wygodami. Kossaka 21 — 3. Wyspiańskiego. zdg 35 256

Słoneczny
Poznańska 26 — 9. zdg 35 785

Staszica
3 — 8 elektr. balkon. zdg 35 786

Słowackiego
33 — 17. zdg 35 787

Elegancki
pokój. Wrocławska 30, m. 9. zdg 35 674

Pokoje
utrzymaniem bez. Słowackiego 39 m. 9. zdg 35 795

Słowackiego
34 — 5. zdg 35 798

Pokój
Dąbrowskiego 36 — 7. zdg 35 783

Czysty
dwuosobowy utrzymaniem. Słowackiego 39 m. 6. zdg 35 782

Dwuosobowy
gabinet solidnemu hotelu „Polonia". Stolarska 2 — 3. zdg 35 778

Jedno-
dwuosobowy (utrzymaniem) pianino Półwiejska 2 — 6. zdg 35 862

Niekrępujący
umeblowany solidnym. Spokojna 10 m. 11. zdg 35 861

Dąbrowskiego
23 m. 8 utrzymaniem. zdg 35 794

16. SZUKA POKOJU

Pokoju
eleganckiego słonecznego, dostatnio umeblowanego, używaniem kuchni, centrum, dla małżeństwa. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 077

Pani
pokoiku taniego. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 419

Pani
poszukuje pokoju taniego, czystego, Górczyn—Łazarz. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 35 368

Pokoju
niekrępującego, eleganckiego z pianinem do 40 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 384

Pokoju
taniego, skromnego pan. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 444

Student
poszukuje pokoju Jeżyce do 20.— Oferty Kurjer Pozn zdg 35 449

Małżeństwo
z dzieckiem poszukuje próżnego pokoju lub portjerstwa 1 września. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 569

Pani
poszukuje pokoju niekrępującego. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 35 637

Niekrępującego
dwie panienki do 20 zł. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 666

Pokoju
skromnego, niekrępującego poszukują dwie panienki od 1. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 549

17. LOKALE

Skład
pokojem, okolica Solacza 60.— miesięcznie. Sołacz, Podolska 2. zdg 35 266

Ubikacje
na cichy przemysł oddam. Sołacz, Podolska 2. zdg 35 267

2 pokoje
I ptr., centrum, na biura. Szkolna 11, m. 6. zdg 35 290

Tanich
2 ubikacyj — z ustępem — śródmieście — do biur — organizacja społeczna — najwyżej 2 piętro. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 347

Duży skład delikatesów
i towarów kolonjalnych z mieszkaniem w centrum dłużego miasta (ponad 100 tys.), na Górnym Śląsku, z powodów rodzinnych sprzedam. Możliwość otwarcia śniadalni. Do objęcia potrzebne 25—30 tys. złotych. Zgłoszenia poważnych reflektantów do Biura Ogłoszeń „Par", Katowice, pod „Dobry obrót". Pg 5 289-71,49

Skład
Łazarz gospodarza mieszkaniem wydzierżawię. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 779

18. DZIERŻAWY

Skład
rzeźnicki wydzierżawię z całkowitem urządzeniem, zapęd elektryczny, w większem mieście powiatowem. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 369

Poszukuję dzierżawy
domku 2—3 pokoi z ogrodem blisko Poznania. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 716/17

Skład
kolonjalno - drogeryjny z mieszkaniem w mieście na prowincji z powodu choroby do wydzierżawienia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 770

23 ROZMAITE

Marszanctwa
wyuczam tanio. Pracownia Marcina 46. zdg 32 961

Koncesji
poszukuję od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 371

Jąkania
oraz wszelkich wad językowych jak seplenienie, bełkot, nieczyste wymawianie liter oducza radykalnie raz na zawsze. Dużo podziękowań i świadectw. Lange-Wnukowski, pedagog wymowy. Dąbrowskiego 34, m. 15. Dom ogrodowy 5—7 po poł. zdg 35 325

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada z cyfr, kart, ręki. Przyjmuje 10 rano do 9 wieczór. Poznań, Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 35 494/5

Pończochy
skarpetki kupisz dobrze i tanio tylko w firmie „Haftoplis". Stary Rynek 6 (wejście Wiankowej). dg 3449

Obiady
domowe, wykwintne, obfite, na maśle, mięsne, jarskie systemem dr. Tarnawskiego. — Pocztowa 33 — 6. dg 3712

Gorsety
Biustonosze
poleca
Pracownia Gorsetów „Wanda"
Firma chrześcijańska. Ratajczaka 27 parter. zdg 35 689

Prośba!
Która szlachetna osoba podaruje wózek dziecięcy rodzinie z 7-giem dziećmi, znajdującej się w ciężkiem położeniu. Łask. oferty uprasza się do Kurjera Pozn. zdg 35 816

Biednej rodzinie
pragniemy darować najskromniejsze umeblowanie: łóżko, szafę i 2 krzesła. Gorąco prosimy szlachetnych ludzi o łaskawe ofiarowanie mebli na wspomniany cel. Tow Pomocy dla Inteligencji, Podgórna 10 a. zdg 35 815

24. NAUKA

Przyjmę
uczniów lub uczennice z dobrego domu na stancję. Opieka rodzicielska, fortepian. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 30 298

Prof.
rutynowany pedagog przygotowuje do matury, innych egzaminów ze wszystkich przedmiotów gimnazjalnych, gwarantuje wyniki. Mielżyńskiego 5 m. 6. zdg 32 508

Gimnazjastów (stki)
pomoc nauce Matejki 58 — 9. zdg 35 268

Kursy handlowe
Sawickiego, Plac Wolności 2 — początek 3 września. zdg 23 138

Darmo
utrzymanie, mieszkanie, studentowi 7—8 kl, akademikowi, za korepetycje 2 gimnazj. i 6 powszechna. „Dżungla", Swarzędz. zdg 35 421

Niemka
nauczycielka potrzebna celem udzielenia lekcyj. Cieszkowskiego 1 — 3. zdg 35 360

Gimnazjastów
gimnazjastki przyjmuję. Troskliwa opieka. Pokoje słoneczne, fortepian. Patr Jackowskiego 32, II zdg 35 363

Przyjmę
uczenicę utrzymaniem — bez. — Śniadeckich 15 — 2 zdg 35 432

English lady
gives lessons — conversation. — Szamarzewskiego 8, m. 7. zdg 35 475

Gimnazjastów
stancja, opieka Wartenbergowa, Wyspiańskiego 12 — 5. zdg 35 312

Lekcje
masażu leczniczego i kosmetyki, dypl. paryski. Adres Kurjer Poznański zdg 35 289

Przyjmę
uczni lub uczennice, pomoc w nauce. Jasna 8, m. 9. zdg 35 527

Pokoje
dla uczenic — uczniów, tanio, pierwszorzędne utrzymanie, opieka, pomoc, fortepian, tefon 14-72. Pocztowa 33 — 6. dg 3711

Uczennice
utrzymaniem — bez. Ogrodowa 19 — 3. zdg 35 701

Gimnazjastów (stki)
przyjmie nauczyciel tanio, całem utrzymaniem. Pomoc zapewniona. Jeżyce. Słowackiego 35 — 5. zdg 35 687

Gimnazjastów
utrzymaniem. Marcina 74 — 19. zdg 35 651

Nauczycielka
przyjmie gimnazjastów, dobre utrzymanie, opieka, pomoc w nauce, fortepian, pobliżu 4 gimnazjów. Łąkowa 9 — 4. zdg 35 627

Gimnazjastów (stki)
na stancję opieka zapewniona. — Strzelecka 3 b, m. 8. zdg 35 546

Gimnazjastki
2—3 przyjmę, pokój duży, słoneczny, utrzymanie dobre, opieka, pomoc naukach. Rzepecka, Kręta 23 m. 7. zdg 35 853

25. MUZYKA

Słowa
pod muzykę kto pisze? Oferty Kurjer Poznański zdg 34 622

Lekcyj
gry na fortepianie udziela dyplomowana nauczycielka. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom narożnikowy). zdg 34 851

Trębacz
potrzebny od 1 września br. do Gdyni Hotel Morski na stałe z pobocznym instrumentem Harmonja. Zgłoszenia telefoniczne pod adres: Gdynia, Hotel Morski, tel. 14-40. zdg 35 251

J. Szulc
pianista (acordeon). Kalisz, Hotel „Europa", od 1. 9. 1935 wolny. zdg 35 379

Fortepiany
tanio stroi. Mostowa 5, m. 13. zdg 35 430

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Nauczycielka
rutynowana wychowawczyni, z bardzo dobremi świadectwami, poszukuje posady. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. dg 3679

Za
sumienne nauczanie kilku dzieci wzgl. uczni, pragnę znaleźć utrzymanie w Poznaniu, by mieć możność kształcić się na uniwersytecie (sierota). Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. pod zdg 34 513

Urzędnik gospodarczy
kawaler, szkoła rolnicza, praktyka, zmieni posadę. Popówko, restante obornicki Rolnik. zdg 35 217

Służąca
do wszystkiego, gotowaniem, poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 212

Pani
młoda szuka posady gospodyni do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 572

Służąca
dobra, uczciwa, poszukuje posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 566

Gospodyni
młoda, dobrze polecona przyjmie posadę do samodzielnego prowadzenia domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 244

Pielęgniarka Masarzystka
i zastępczyni pani domu szuka posady od 1 września. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdg 32 842

Bilansista
rutynowany poszukuje pracy. — Prowadzi księgowość godzinowo już za 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 33 307

Poszukuję
stróżostwa lub woźnego, znam polski, niemiecki francuski, kaucje. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 159

Dzielna nauczycielka
38 lat, przyjmie posadę za utrzymanie i dopłatę 15 złotych. Konwersacja francuska, niemiecka, angielski, muzyka. Bydgoszcz, Podwale 15, Ramilla Wertel. — Prosi dołączać znaczki. zdg 35 322

Panienka
z prowincji, znająca robótki poszukuje posady do dzieci od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 393

Panienka
z prowincji poszukuje posady do składu i pomocy domowej od zaraz. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 35 394

Ekspedjentka
początkująca szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 398

Kucharka
z dobrem gotowaniem, długoletniem świadectwem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 401

Panienka
poszukuje posady składu i prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 403

Szukam
posługi najchętniej na Wildzie, Dębcu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 409

Posługi
poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 417

Służąca
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 418

Lepsza panienka
tylko niemieckim językiem władająca poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 420

Nauczycielka
z prawem nauczania, początek francuskiego i angielskiego szuka posady. Styperkówna Franciszka Poznań 15, Margonińska 11. zdg 35 422

Lepsza
pokojowa lub do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 366

Maszynistka
inteligentna szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 374

Nauczycielka
wychowawczyni, freblanka z długoletnią praktyką, kochająca dzieci, przyjmie posadę w domu prywatnym lub przedszkolu. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 463

Niemka
inteligentna, katoliczka szuka posady ekspedjentki lub kasjerki, kaucja. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 375

Krawcowa
dzielna szuka posady w dom. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 498

Borowy
lat 30, z 12 letnią praktyką, dobremi świadectwami, poszukuje posady, miejscowość obojętna. — Oferty uprasza nadesłać do Administracji Orędownika, Poznań. pod zd 35 750

Ogrodnik
borowy, strzelec 33 lata, 13-letnią praktyką, bażantarnik, dobry hodowca zwierzyny poszukuje posady zaraz lub później Franciszek Osuch, Pniewy, poczta Gąsawa, pow. żniński. zdg 34 932/3

Młodsza
dziewczyna wiejska, sumienna, pracowita poszukuje posady od 1. 9. do wszystkiego, najchętniej do dziecka. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 35 446

Ekspedjentka
samodzielna, kaucją szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 453

Dziewczyna
uczciwa, poszukuje posady do wszystkiego, cośkolwiek gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 456

Praczka
uczciwa. Za Bramką 4, m. 4. zdg 35 808

Służąca
z gotowaniem zaufana, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 572

Praczka
sumienna rzetelna, czysto pierze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 561

Dziewczyna
młodsza ze wsi sumienna, pracowita, bardzo dobre świadectwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 559

Kasjerka
książkowa szuka posady, ewtl. przyjmie zarząd domu lub kierownictwo jakiejś filji. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 832

Młodsza
dziewczyna początkująca szuka jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 685

Maszynistka-biuralistka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 690

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 691

Cukiernik
w średnim wieku, biegły fachowiec poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 684

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, polskim, niemieckim, językiem szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 648

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, religijna, z gotowaniem poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 647

Służąca
dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 630

Młody
człowiek z gospodarstwa poszukuje posady w gospodarstwie rolnem za małem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 725

Służąca
uczciwa poszukuje posady do wszystkiego od 1 września. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 727

Prośba!
Który z szlachetnych Panów pracodawców udzieli pracy woźnego, inkasenta, lub robotnika młodemu mężczyźnie, ojcu kilkorga drobnych dzieci, znajdującemu się w nadwyraz ciężkiem położeniu. Łaskawe oferty uprasza się do Kurjera Pozn. zdg 35 817

Cieśla
lat 25 poszukuje jakiejkolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 797

Krawcowa
dobra poszukuje posady w dom. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 781

Pomocnik
fryzjerski, dzielny w swym zawodzie, poszukuje posady. Oferty Skrzypczak Andrzej, Zbaszyń, Polna 3. ng 14 044

Panienka
zwinna, uczciwa, pracowita szuka obsługi gości, pomocy bufecie lub składzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 664

Panienka
poszukuje posady do samotnej osoby lub posługi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 669

Panienka
szuka posady do wszystkiego. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 670

Panienka
szuka posady do dzieci, lekkich prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 672

Praczka
zawodowa, nawskroś uczciwa — szuka prania, 2.50 dziennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 550

Dziewczyna
uczciwa pracowita szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 767

Ekspedjentka
rzeźnicka prowincji poszukuje zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 756

Ogrodnik
szuka posady stróża z mieszkaniem najchętniej w Poznaniu. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 849

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady, najchętniej do samotnego państwa z dobrem poleceniem od zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 846

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 496

Dziewczyna
poszukuje posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 491

Dziewczyna
przystojna z prowincji umiejąca przy kuchni poszukuje posady u solidnych państwa od 1. 9. 1935. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 489

Panna
sierota, polskim, niemieckim, poszukuje posady do dzieci oraz wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 738

Posługi
poszukuję 3 dni tygodniowo z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 487

Maszynistka
niemiecki, francuski, angielski szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 436

Pianistka
dyplom. szuka posady nauczycielki, sekretarki, pisze na maszynie, zna obce języki. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 437

Wychowawczyni
niemiecki, francuski, angielski, muzyka, wyjazd, najchętniej Warszawy szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 438

Ekspedjentka
oraz krawcowa szuka posady, wynagrodzenie przystępne. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 441

Ekspedjentka
obojętnej branży szuka posady, złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 442

Gospodyni
szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 528

Służąca
poszukuje posady gotowaniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 523

programy radjowe

WARSZAWA

Czwartek, dnia 29 sierpnia.

6.30 audycja poranna. **12.03** wiadomości meteorologiczne i dziennik południowy. **12.15** muzyka symfoniczna. **13** chwilka dla kobiet. **13.05** utwory fortepianowe. **15.15** przegląd giełdowy i wiadomości o eksporcie polskim. **15.30** zespół kameralny. **16** audycja dla dzieci młodszych. **16.15** pieśni ludowe. **16.30** sonata e-moll J. Brahmsa. **16.50** codzienny odcinek prozy. **17** koncert orkiestry. **18** pogad. p. t. „Książka i wiedza". **18.10** wiersz Jana Kasprowicza. **18.15** wiązanka pieśni śląskich w wykonaniu chóru kolejarzy. **18.30** pogad. krajoznawcza. **18.45** muzyka lekka. **19.15** koncert reklamowy. **19.30** fantazje operetkowe. **19.50** pogadanka aktualna. **20** pogadanka rolnicza. **20.10** koncert w wykonaniu małej orkiestry. **20.45** dziennik wieczorny. **21** koncert skrzypcowy. **21.30** Teatr Wyobraźni nadaje operetkę Genégo p. t. „Wróg muzyki". **22** wiadomości sportowe. **22.10** mała orkiestra P. R.

POZNAŃ

Czwartek, dnia 29 sierpnia.

Poznań 6.30 audycje poranne z Warszawy. **8.20** program. **8.25** wskazówki praktyczne. **11.57** tr. z Warszawy i Krakowa. **13.30** Zapomniane melodje (płyty). **15.15** przegląd giełdowy. **15.25** z Warszawy. **16.15** marsze w wyk. wielkiej orkiestry dętej (płyty). **16.30** z Warszawy i Katowic. **18.30**

PROPONUJEMY „LAMPOWICZOM" na czwartek:

19.50 Sztokholm (426.1): „Cavalleria rusticana", opera Mascagniego. **22** Lipsk (382.2): „Cyrulik sewilski", opera komiczna Rossiniego. **21** Kwhausen Haydn: Symfonja C-dur. Graener: Fantazje op. 55. Jarecki: Sinfonia breve. **24** Sztutgart. Mozart: „Idomeneo", uwert. Haydn: „Tańce wiedeńskie. Bruckner: Symfonja nr. 4.

„Dokąd jechać w święto?" **18.40** życie kult., art. i społeczne Poznania. **18.45** utwory skrzypcowe w wykon. Marji Szrajberówny. **19.05** program. **19.15** koncert reklamowy. **19.30** chwila muzyki operowej (płyty). **19.50** z Warszawy. **20** pogadanka p. t. „Jak pracuje szary kupiec poznański". **20.10** tr. z Warszawy. **22** tr. z Palermo (przez Warszawę) i Warszawy. **22.30** wiad. sport. **22.40** z Warszawy.

ZAGRANICZNE

Czwartek, dnia 29 sierpnia.

Radio Paris 20.45 koncert orkiestry kameralnej. **22.50** muzyka taneczna. **Koenigswusterhausen 12** koncert. **14** muzyczne rozmaitości. **16** koncert ogrodowy. **17.40** koncert popularny. **19** muzyka lekka. **21** koncert symf. pod dyr. Tad. Jareckiego. **23** muzyka współczesna. **Londyn 20** koncert z Queens Hall. **22** słuchowisko. **22.30** koncert sekstetu. **23.15** muzyka taneczna. **Budapeszt 20** koncert symfoniczny z udziałem fortepianu. **21.45** muzyka cygańska. **23.05** muzyka jazzowa. **Sztutgart 19** orkiestra dęta. **20.10** muzyka taneczna. **21.10** transm. z Koenigswusterhausen. **22.30** koncert popularny. **23** muzyka współczesna. **0 do 2** koncert. **Wiedeń 20.10** muzyka wiedeńska. **21.15** koncert symfoniczny z Wiednia i Pragi. **22.25** recital skrzypcowy. **23.05** koncert popularny. **0.20 do 1** muzyka taneczna. **Praga 20.15** muzyka lekka i taneczna. **21.15** tr. z Wiednia koncertu symfon. **21.45** koncert symfon. z udziałem chóru dziecięcego. **22.35** koncert. **Rzym 20.45** „Dziewczyna jako pani", op. Pergolesiego oraz „Flamandka", op. Donaudy'ego. **Medjolan 20.40** koncert orkiestry wojskowej. **22.15** muzyka taneczna. — **Wrocław 21.30** dziewczynki śpiewają. **22.25** koncert fortepianowy. **23** muzyka współczesna.

ORYGINALNY
RUBEROID
Najlepszy i najtańszy materjał do krycia dachów.
Od 40-stu lat we wszystkich krajach najlepiej zaprowadzony. Odporny na działania atmosferyczne — bezwonny. Przy upale nie ścieka. Rynny dachowe są zawsze czyste. Zużyć go można do każdego dachu, bez różnicy pochyłości. Dobry środek izolacyjny na ciepło i mróz. „Ruberoid" przez szereg lat nie wymaga konserwacji. — Zniżka premji asekuracyjnych, gdyż „Ruberoid" należy do gatunku twardego dachu. ng 13 053
„IMPREGNACJA" S. z o. o. Fabryka Ruberoidu BYDGOSZCZ
Każda rolka oryginalnego Ruberoidu jest zaopatrzona wewnątrz stemplem „RUBEROID".

Szukam
posługi z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 760

Panienka
szuka posługi od pierwszego. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 748

Zegarmistrz
kawaler, obeznany w złotnictwie poszukuje posady, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 443

Kucharka
poszukuje posady do wszystkiego jako przychodnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 431

Młodsza
posługaczka szuka posługi całodziennej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 509

Dziewczyna
młoda, umiejąca gotować, czysta, pracowita i uczciwa, szuka posady od 1. 9. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 593

Dziewczyna
z prowincji, lat 17, poszukuje posady do wszystkiego, najchętniej do pomocy w składzie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 586

Sierota
do wszystkiego posady poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 578

Sierota
uczciwa i pracowita szuka posady do pracy domowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 575

Panna
z prowincji szuka posady, która zna gotowanie, kochająca dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 534

Mundurki Płaszcze szkolne
najlepszy krój
największy wybór
najniższe ceny
— tylko —
W. KONKIEWICZ
POZNAŃ ST. RYNEK 8
ng 13 854/13 587

Poszukuję
posługi, znam wszelką pracę. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 871

Poszukuję
posługi jako pokojowa od 1. 9. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 872

Posługaczka
uczciwa szuka posługi od pierwszego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 883

Szukam
posady do dzieci i lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 885

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje posady do wszystkiego od 1. 9. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 033

Poszukuję
posady do dzieci, lub do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 891

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 944

Starsza
dziewczyna z dobrem gotowaniem i wszelką pracą domową w lepszy dom szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 988

Ekspedjentka
z branży sprzętów kuchennych, sumienna, pracowita szuka posady, branża obojętna. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 35 022

Chętna
pracowita poszukuje posługi na cały dzień. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 019

Służąca
początkująca od 1 szuka posady, bardzo dobre świadectwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 081

Młoda
zdrowa poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 010

Poszukuję
posługi, świadectwa długoletnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 004

Poszukuję
posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 939

Młodszy
pomocnik piekarski poszukuje posady. Zgłosz Kurjer Poznański zdg 35 024

Krawcowa
domowa szyje bieliznę, również biustonosze, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 607

Dziewczyna
uczciwa, pracowita szuka posady do wszelkich prac domowych. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 544

Ekspedjentka
obojętnej branży szuka posady ewtl. złoży kaucję. Oferty Kurjer Poznański zdg 34 785

Kucharka
z dobrem gotowaniem, do wszystkiego szuka posady od 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 34 845

Panienka
skromna, muzykalna, robótki — przyjmie posadę do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 34 831

Pomocnik aptekarski
z długoletnią praktyką miejską i prowincjonalną, wiek średni, poszukuje posady na skromnych warunkach. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 35 088

Urzędnik
gospodarczy, lat 28, 10 letnia parktyka, sumienny, energiczny, przyjmie posadę od zaraz. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniezno 120. ng 14 031

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuję posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 204

Posługaczka
poszukuje posługi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 205

Dziewczyna
z gotowaniem, dobre świadectwa, dobrym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 198

Polecona
szuka posług, posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 153

Wdowa
bezdzietna średnim wieku, samodzielna poszukuje posady u samotnego pana lub starszych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 390

Służąca
pracowita, uczciwa, czysta z dobrem gotowaniem długoletnie świadectwa poszukuje posady od 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 640

Starsza
dziewczyna z długoletniemi świadectwami poszukuje posady najchętniej do starszych państwa. — Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 35 484

Kuśnierka
praca berlińska, wykonuje nowe futra, modernizuje, szuka posady w domu i poza domem tanio. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 482

Starsza
dziewczyna posiadająca własną pościel poszukuje posady, najchętniej u państwa bezdzietnych. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 35 822

Służąca
z gotowaniem, dobre świadectwa, młodsza, szuka posady od 1. 9. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 819

Dziewczyna
młodsza do wszystkiego. Kawiarnia Dąbrowskiego 49. zdg 35 784

Szofer
na reklamówkę oraz inkasent potrzebni zaraz z gotówką 800, 1 000 złotych. Oferty Orędownik, Poznań. zd 35 737

Parobek
pielęgnarz koni, gospodarstwo zaraz. Simsch, Szeląg, Cmentarz ewangelicki. zdg 35 439/40

Cholewkarz
samodzielny z kartą rzemieślniczą, który klei, szyje potrzebny zaraz. Strzeliński Jerzy, Czarnków n./Notecią. ng 14 037

Warszawska
firma eksportowa poszukuje dla Warszawy
pierwszorzędnej
stenotypistki ze stenografją polską i niemiecką. Angielski pożądany. Oferty wraz z życiorysem w języku niemieckim, jak też odpisy świadectw i referencje kierować należy pod adresem „Polamtraco", Warszawa, skrzynka pocztowa 601. ng 13 91

Kucharka restauracyjna
panienka do obsługi gości potrzebne. Poznań, Tama Garbarska 4, restauracja. zd 35 771

Prywatna Szkoła Powsz. im. Ks. Skorupki
Poznań, ul. Skarbowa 5
Wpisy
codziennie od 11 — 13 do I — VI klasy.
Zbiórka
dzieci we wtorek, 3 września, o godzinie 8,30 na dziedzińcu szkolnym.
Nabożeństwo
w kościele św. Marcina o godz. 9,30.
zg 11 678 **Ks. Prof. Dr. Mazurkiewicz.**

Dziewczyna
do wszystkiego, z dobrem gotowaniem, szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 476

Dziewczyna
ze wsi poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 807

Osoba
miły spokojny charakter, znająca się na wykwintnej kuchni i pieczeniu, zaprawach, hodowli drobiu, przyjmie posadę lepszym domu na majątku, internacie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 772

Posady
kasjerki, biuralistki lub korepetycyj szuka nauczycielka. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 35 718

Lepsza dziewczyna
młoda, skromna, pracowita, czysta, gotowaniem do wszystkiego potrzebna zaraz. Świadectwa wymagane. Zgłosz. Focha 114 — 6. zdg 35 451

Służąca
potrzebna. Rzepeckiego 19, m. 7. zdg 35 246

Potrzebna
dziewczyna. Kraszewskiego 28, kolonjalka. zdg 35 340

Pokojowej
pierwszorzędnej od zaraz poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 345

Służąca
do wszystkiego. Szamarzewskiego 16 — 6. zdg 35 348

Używane
Książki Szkolne
kupuje płacąc najwyższe ceny
WŁ. WILAK,
ulica Podgórna 10, telefon 10-11
oraz Marszałka Focha 50, telefon 76-91
dg 3702/6

Czeladnik
piekarz-cukiernik samodzielny, siła pierwszorzędna poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 607

Początkująca
jako służąca szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 713

Panienka
szuka posady do lepszych państwa lub samotnej osoby. Zgłoszenia Kurejr Pozn. zdg 35 671

27. WOLNE MIEJSCA

Magistra (ę) farmacji
z prawem zarządu do apteki na Pomorzu (blisko Gdyni) od 1 września br. poszukuje. Spieszne zgłoszenia Drogerja, Poznań, — Ostrówek 7. zdg 34 617

Młodsza ekspedjentka
z ładnym charakterem pisma, potrzebna do hurtowni towarów pończoszniczych od zaraz. Zgłoszenia Karolewski & Pluciński, Woźna 12. zdg 35 039

Od 1. 10. br. potrzebny
magister
z jednoroczną praktyką lub asystent z wojew. egzaminem do Apteki pod Lwem, Czersk (Pom.) Referencje i wysokość wynagrodzenia podać. dg 3551

Kucharza
lub kucharki tylko pierwszorzędnej siły na 50 osób od zaraz poszukuje Sanatorjum Miłowody, poczta Oborniki. zdg 35 396

Potrzebna
służąca Matejki 37, m. 4. zdg 35 399

Podróżujących
poszukuję na nowo zaprowadzony artykuł, wysoka prowizja. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 424

Potrzebna
wykwalifikowana ekspedjentka, oraz uczenica do składu obuwia. Zgłoszenia „Tewubut", St. Rynek 35. zdg 35 372

Lekarka
dentystka lub uprawniona dentystka poszukiwana do firmowania w Poznaniu. Oferty Kurjer Poznański zdg 35 387

Fryzjerka
zaraz. Marsz Piłsudskiego 19. zdg 35 505

Uczennica
krawieczczyzny zgłosić. Cieszkowskiego 8, m. 1. zdg 35 502

Magister (a) farmacji
potrzebny (a) zaraz na zastępstwo czterotygodniowe. Apteka pod „Korona", Bydgoszcz. dg 3690

Przedstawicieli
do sprzedaży ratalnej bezpośrednio konsumentom zegarków nowoczesnych i prawdziwej biżuterji na dogodnych warunkach w całej Rzeczypospolitej poszukuje skład zegarków i biżuterji Union Warszawa — Sienna 40. ng 13 913

Mulatka
IDEALNY OLEJEK DO OPALANIA
ng 13 498

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Restauracja, Piotra Wawrzyniaka 13. zdg 35 596

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Grobla 1 b. zdg 35 594

Panienkę
młodszą z ukończoną Szkołą Handlową na praktykę przyjmie. — Oferty z życiorysem i podaniem wysokości wynagrodzenia do Kurjera Pozn. zdg 35 540

Fryzjerka
może się zgłosić zaraz na stałe. Adres Orędownik, Poznań zd 35 765

Fryzjerka
lub młodszy pomocnik damskomęski. Poplińskich 8 a. zdg 35 515

Magisterka
farmacji, młodsza, potrzebna zaraz. Zgłoszenia: apteka, Wieleń n/Notecią. ng 14 045

Fryzjerka
kursistka. Rynek Śródecki 4. zdg 35 553

Dziewczyny
do zawijania cukierków i do posyłek potrzebne. Śledziński, Wroniecka 17 zdg 35 830

Wybijaczki
do czekoladowych figurek potrzebne. Śledziński Wroniecka 17 zdg 35 831

Detektyw Oko
St. Rynek 71/2 poszukuje uczniów (nice) praktykantów (tki). zdg 35 825

Nauczycielka
niemieckiego i francuskiego poszukiwana. Gimnazjum Żeńskie T-wa Szkoły Średniej w Łukowie dg 3715

Dzielny
czeladnik bednarski potrzebny od zaraz. E. Górczak, Poznań, Piekary 22 — 3. zdg 35 616

Fryzjerka
od 1 września potrzebna. Pocztowa 20. zdg 35 653

Posługaczka
silna, czysta z praniem (niemiecki). Patr. Jackowskiego 29, m. 10. zdg 35 649

Fryzjerka
dzielna zaraz Zgłoszenia od 7—9. Wielka 22. zdg 35 635

Młody ekspedjent
rzutki, trzeźwy do wyszynku od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 624

Pokojowa
z dobremi referencjami może się zgłosić. Ul. Mickiewicza 7, m. 5. zdg 35 615

Fryzjerka
dzielna, posada stała. Spokojna 19. zdg 35 667

Uczeń
mechanik potrzebny. Czerniak, Mickiewicza 35. zdg 35 696

Fryzjerski
pomocnik. Kanałowa 3. zdg 35 516

Uczennica
potrzebna. Łukaszewicza 17 fryzjer. zdg 35 863

Służąca
restauracyjna, która już w restauracji pracowała, uczciwa potrzebna od zaraz. Restauracja Pasaż Apollo. Ratajczaka 15. zdg 35 866

Zakład dentystyczny
w Poznaniu przyjmie praktykanta (kę) nauka płatna w miarę postępów, kaucja 400—500 zł jako gwarancja ukończenia praktyki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 35 851

Poszukiwana
pielęgniarka niemowlęcia. Zgłoszenia ze świadectwami: Włocławek, 3 Maja 8, inżynier Chocowa ng 14 043

Kuchmistrza
względnie kucharkę ze znajomością pierwszorzędnej kuchni — przyjmie od 1. 9. 35 Hotel Polonia, Ostrów Pozn. ng 14 042

Koncesję
posiadam, wstąpię jako wspólnik lub przyjmę wspólnika. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 35 675

Nauczycielka
języka polskiego i historji do niższych klas gimnazjum żeńskiego w Poznaniu potrzebna od zaraz. Panie z potrzebnemi kwalifikacjami, ze zdolnościami wychowawczemi i doskonałemi poleceniami mogą się zgłosić Kurjer Pozn. zdg 35 660

2 ekspedjentki
potrzebne do magazynu bielizny damskiej, pończoch, wyrobów dzianych. — Zgłoszenia Bogdan Habrych, Br. Pierackiego 8. zdg 35 547

Służąca
Rzeczypospolitej 3, skład kolonjalny. zdg 35 805

Akwizytorzy (ki)
na ogłoszenia potrzebni 4—6. — Piekary 10, m. 5. zdg 35 773

Poszukuje
się 2 przedstawicieli dla fabryki obuwia domowego zaprowadzeni u klienteli na Pomorzu, Małopolsce i b. Kongresówce. Oferty li tylko pierwszorzędnych sił ewentualnie z zabezpieczeniem skierować do Kurjera Poznańskiego zdg 35 769

Fryzjerka
Grunwaldzka 18, Hotel zaraz. zdg 35 758

Marszantka
dzielna gustowna, która kończyła naukę w Poznaniu, potrzebna od 1. 9. 35. do Gostynia. Zgłoszenia piekarnia Babst, Marszałka Focha 65. zdg 35 754

Fryzjerka
dzielna zaraz stała pensja. Górna Wilda 37. zdg 35 710

Dziewczyna
wpracowana przy piernikach lub waflach potrzebna. Śledziński — Wroniecka 17. zdg 35 845

Potrzebny korepetytor
do 5 dzieci wieku 8 — 15 lat, wymagana łacina, francuski, matematyka. Zgłoszenia osobiste Sydow, Ławica ul. Dąbrowskiego 309 naprzeciw lotniska. zdg 35 492

Poszukuje się
kucharza
na kawalera wykwalifikowanego w swym zawodzie. Kopje świadectw przesyłać Administracja Dóbr Kamień, poczta Kamień, k./Kalisza. zdg 35 812

Ekspedjentkę
składu pieczywa, kaucja 200. — Adres Kurjer Pozn. zdg 35 714

Młodszy
pomocnik handlowy branży delikatesów, win wódek, znający język niemiecki potrzebny od 1. 9. Oferty z warunkami przy wolnem utrzymaniu i fotografją — R. Świercz, Bydgoszcz, Gdańska 31. zdg 35 813

28. ROZRYWKA

Melodje Cygańskie
Najwspanialszy film świata. Kino Wilsona. zdg 35 695

Obrona Częstochowy
„Przeor Kordecki", Arcydzieło Polskiej Chwały i Zwycięstwa
już od czwartku
Kinoteatr „Sfinks". zdg 35 479

SMALEC
wieprzowy „Bege-Wyborowy" po cenach korzystnych poleca zg 11 691
M. PLONSK - POZNAŃ
Hurtownia Tow. Kolonjalnych Szewska 8, tel. 3154 3927

TEATRY

Poznań, środa, 28. 8.

TEATR POLSKI — Dziś „Krzyk", ostatni gościnny występ Stefana Jaracza.
Czwartek, 29. 8. „Rozkoszna dziewczyna".
Piątek, 30. 8. „Rozkoszna dziewczyna".

TEATR LETNI w Zoologu: Dziś o godz. 8 rewja p. t. „Zaczynamy o 8-mej".

KINA

Poznań, środa, 28. 8.

SŁOŃCE: „Mała mateczka".
APOLLO: „Wiktor czy
METROPOLIS: „Amok". Wiktorja".
CORSO: „Legjon Śmierci".
GONG: „Morderca".
GWIAZDA: „10% dla mnie"
OŚWIATOWE T. C. L. „Syn King Konga" — oraz film naukowy.
RENAISSANCE: „Ostatnia kochanka generała Yeng"
SFINKS: „Przeor Kordecki, obrońca Częstochowy".
ŚWIT: „Dama z nocnego klubu"
TĘCZA-Łazarz: „Platynowa Blondynka".
TĘCZA-Wilda: „Siostra Marta jest szpiegiem".
WILSONA: „Melodje cygańskie".

Humor zagraniczny

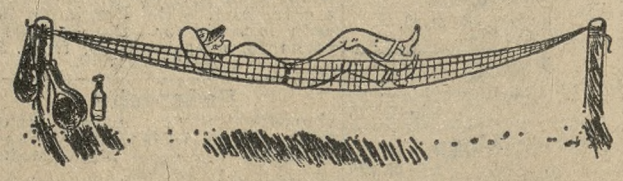

Mistrz tennisu odpoczywa.
(Der lustige Sachse — Monachjum). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc wrzesień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200 149